

Gorbeia Naturagune Babestuko Natura Baliabideen Antolamendurako Plana

Parke Naturala eta Kontserbazio Bereziko Eremua

III. ERANSKINA. ARAUDIA

NATURA ONDARE ETA KLIMA ALDAKETA ZUZENDARITZA
INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA
SAILA
EUSKO JAURLARITZA

Behin-behinean onesteko dokumentua

2019ko apirila

Nahi izanez gero, J0D0Z-T1RN4-FPXQ bilagailua erabilita, dokumentu hau egiazkoa den ala ez jakin liteke egoitza elektroniko honetan: <http://euskadi.eus/lokalizatzailea>

La autenticidad de este documento puede ser contrastada mediante el localizador J0D0Z-T1RN4-FPXQ en la sede electronica <http://euskadi.eus/localizador>

AURKIBIDEA

1. KAPITULUA. XEDAPEN OROKORRAK	3
2. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAN ORO HAR APLIKATU BEHARREKO ARAUAK	6
1. ATALA. Natura-ondarea babesteko arauketak	7
2. ATALA. Lurraldearen erabilerei eta aprobetxamenduei buruzko arauketak	14
3. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAREN ZONAKATZEAREN ARABERAKO ARAUKETAK ETA BABES-EREMU PERIFERIKOA	35
1. ATALA. Naturagune Babestuaren zonakatzea eta babes-eremu periferikoa.	35
2. ATALA. Babes bereziko eremuak	36
3. ATALA. Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio- eremuak	43
4. ATALA. Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio- eremuak	47
5. ATALA. Leheneratze ekologikoko eremuak	49
6. ATALA. Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak	51
7. ATALA. Ibai-sistema	54
8. ATALA. Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak	57
9. ATALA. Babes-eremu periferikoa	59
4. KAPITULUA. POLITIKA SEKTORIALAK BIDERATZEKO ERREFERENTZIAKO IRIZPIDEAK	59
5. KAPITULUA. INGURUMEN-EBALUAZIOA	68
6. KAPITULUA. JARRAIPEN-PLANA	70

1. KAPITULUA. XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Antolamendu-eremua

Natura Baliabideen Antolamendurako Plan (hemendik aurrera, NBAP) honen aplikazio-eremuak Gorbeia Naturagune Babestuaren (hemendik aurrera, NB) aldea eta haren babes-eremu periferikoa hartzen ditu barne. Hauek dira NBaren oinarritzko parametroak:

'Gorbeia' Naturagune Babestuaren identifikazioa eta kokapena	
Izena	Gorbeia
Natura 2000 kodea	ES2110009
Parke naturalaren kodea	ES210001
Parke naturalizat aitortu zen data	1994/06
BIL izendatu zen data	2004/12
KBE izendatu zen data	2016/03
Azalera (ha)	20.226,4
Gehieneko altitudea (m)	1.481
Gutxieneko altitudea (m)	227
Batez besteko altitudea (m)	761,5
Lurralde historikoa	Araba (% 62,3), Bizkaia (% 37,7)
Eskualde biogeografikoa	Atlantikoa

NBaren eta haren babes-eremu periferikoaren kokapena eta zedarriztapena dekretu honen I. eranskinetako mapetan daude irudikatuta. EHAAREN bisorean kontsulta daitezke, eta GeoEuskadi Euskadiko Datu Espazialen Azpiegituraren Atariko fitxategi digitalak bistaratu edo deskargatu daitezke.

2. artikulua.- Gunea babesteko eta antolatzeko arauen egitura eta edukia

1. Gorbeia NBAP honek integrazio harmoniko bat proposatzen du. Gainera, indarreko araudi sektorialetik datozen zehaztapenak biltzen ditu, baita arau eta irizpide berriak ere, proposamen integral bat antolatzeko. Proposamen horrek, hain zuzen, natura-baliabideen kontserbazioa, Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera egokia eta natura-ondareko gainerako elementuena bermatu behar ditu. Horrez gain, guneari lotutako sektore ekonomikoen jardura mantendu, eta haren erabilera publiko egokia ziurtatu behar du.
2. NBAP honek Gorbeia NBari buruzko jatorrizko NBAParen helburuei eta irizpideei eusten die hein handi batean eta, orobat, gunea Natura 2000 sarean sartzearen ondoriozko helburu eta irizpide berriak txertatzen ditu. Aldi berean, aurreko NBAPa onetsi zenetik promulgatu diren lege sektorial berriak (natura-baliabideen kontserbazioari aplikatzekoak) biltzen ditu.
3. Honela banatzen dira NBAParen zehaztapenak:
 - a. Helburuak eta printzipioak. Haien xedea da NBko natura-baliabideak antolatzeko estrategia bideratzea. Horretarako, natura-ondarea kontserbatu eta babesteko jarduketak garatzen

dituzten administrazio publikoen eta agenteen esku-hartze lehentasunak ezartzen dira; organo eskudunek lehentasun horiek aintzat hartu beharko dituzte plan, programa eta proiektu publikoak prestatzean, txostenak egitean eta gune horri eragiten dioten erabilerak eta jarduerak baimentzean.

- b. Arauketa orokorrak. Kontserbazio-helburuak erdiesteko beharrezkoak diren betebeharrak, debeku, baldintza eta irizpideen multzoa osatzen dute. Haien xedea da erabileren eta jardueren garapenean arau edo muga orokorrak ezartzea, NBan dauden natura-baliabideak, habitatak, flora eta faunako basa-espezieak eta natura-ondareko beste elementu batzuk kontserbatzeko helburuarekin. Oro har, administrazio publikoentzat eta tokiko erabiltzaileentzat dira.
 - c. Eremukako arauketak. Zehaztapen horien xedea da arauak edo mugak ezartzea NBaren zonakatzearen arabera. Arauketa horien bidez, honako hauek integratu nahi dira: bai NBaren eremua sektorizatu den zonetan kontserbatu beharreko elementuak babesteari buruzko xedapenak bai zona horietan egon daitezkeen eta aipatutako elementuen kontserbazioan eragina izan dezaketen erabilerei eta jardueri buruzkoak.
 - d. Politika sektorialak bideratzeko erreferentziako irizpideak. Idatz-zati horretan, NBan gara daitezkeen jarduera-sektoreen planifikazioan aplikatu beharreko jarraibideak eta irizpideak biltzen dira a idatz-zatiko helburu eta irizpide orokorrekin bat etorritz.
 - e. NBan eragin nabarmena izan dezaketen plan, programa, proiektu eta jarduketan ingurumen-ebaluazioari buruzko arauketak.
 - f. NBAParen aplikazioari eta kontserbatu beharreko habitat eta espezieen kontserbazio-egoeraren aldizkako ebaluazioari buruzko jarraipen-plana.
4. Administrazio sektorialek gaiaren arabera dauzkaten eskumenak alde batera utzita, NBan baimendutako erabilerak eta jarduerak gauzatzeko, NBaren kudeaketaren arduradun den organoak (hemendik aurrera, organo kudeatzailea) gainbegiratu beharko ditu eta, hala badagokio, horietarako baimena eman beharko du, hala xedatuta dagoen kasuetan eta NBAP honetan eta Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planean (hemendik aurrera, EKZP) ezarritako baldintzetan.

3. artikulua. Helburuak eta printzipioak

1. Natura-baliabideen antolamendua eta kudeaketa zuzendu behar dituzten helburuak Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legean (hemendik aurrera, NOBL) eta apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duenaren (hemendik aurrera, NKLTB), 1. eta 2. artikuluetan ezarritakoak dira. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko 2020rako Geodibertsitatearen Estrategian eta Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Biodibertsitate Estrategian edo haien eguneraketetan aipatzen diren helburuak ere aintzat hartuko dira.
2. Gorbeiaiko NBan, helburu eta printzipio horiek honela zehazten dira:

2.1. Biodibertsitatearen babesa bermatzea, NBaren eremuan habitat naturalak eta fauna eta florako basa-espezieak kontserbatuz, horiek kontserbazio-egoera onean mantenduz edo leheneratuz, Batasuneko interesekoetan arreta berezia jarrita, baita eskualdeko interesekoetan ere, balio ekologiko handiagoa edo kalteberatasun eta bitxitasun nabarmenak dituztenetan.

Helburu horrek, halaber, honako hau dakar berekin:

- a. NBko baso naturalen kontserbazio-egoera hobetzea, haiek okupaturiko azalera handituz, baso-masa autoktonoen egitura eta osaera hobetuz, hobekien kontserbatutako enklabeen oraingo egoera babestuz eta ekosistema horiei lotutako flora eta fauna mehatxatuko basa-espezieen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna bermatuz.
- b. Txilardi eta larre menditarren multzoaren oraingo azaleraren eta mosaiko-antolaketaren kontserbazioa bermatzea, atzera egitea saihestuz eta abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak, habitaten eta lotutako basa-espezieen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak direnak, ezarriz.
- c. NBko kobei, barrunbe karstikoei eta harkaitzei lotutako Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitat eta espezieen kontserbazio-egoera ona gordetzea edo lortzea, ingurune horietako berezko kiropteroen, hegazti harkaitzarren eta flora mehatxatuaren populazioen kontserbazioa, berreskurapena eta bideragarritasuna bermatuz eta NBak espezie horiek hartzeko duen gaitasuna hobetuz.
- d. NBko gune hezei lotutako Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitaten eta haiei lotutako flora eta faunako basa-espezieen populazioen kontserbazio-egoera ona gordetzea edo lortzea.
- e. NBko ibai-sistemaren funtzionaltasun osoa mantentzea, kontserbatzea eta berreskuratzea, intereseko espezie ugari hartzen dituzten habitat desberdinen berezko eremu gisa eta dibertsitatea eta prozesu ekologikoak mantentzen laguntzen duen igarobide ekologiko gisa. Horrek, berriz, zera dakar berekin:
 - NBko ur-masen egoera ekologiko egokia bermatzea.
 - Urari lotutako habitatak, fauna-populazioak eta flora-populazioak aktiboki kontserbatzea eta hobekien ordezkatuta daudenak babestea. Haien heldutasunaren, egiturazko konplexutasunaren eta biodibertsitatearen alde egitea.
 - Ur-bazterreko igarobide jarraitua lortzea, ibai-sistemako dibertsitate ekologikoa eta haren funtzio bioklimatikoa bermatzen dituena.

2.2. NBan garatzen diren prozesu ekologikoei buruzko ezagutzan sakontzea. Oro har natural-baliabideen eta Batasuneko edo eskualdeko intereseko Gorbeia habitat eta espezieen kontserbazio-egoeraren ezagutza zehatza erdiestea.

- 2.3. Nekazaritzako, nekazaritza eta abeltzaintzako eta basogintzako jarduera tradizionalen mantentzea sustatzea, NBan kontserbatu behar diren habitat naturalen eta basa-espezieen kontserbazioarekin bateragarriak diren eta horretan laguntzen duten heinean.
- 2.4. Natura-baliabideak modu antolatuan eta jasangarrian kudeatzea, oraingo eta etorkizuneko belaunaldientzako ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-onura handienak sortzeko.
- 2.5. Lurzoruaren erabilera jasangarria bermatzea, haren babesa eta kontserbazioa zainduz; izan ere, baliabide berriztaezintzat, giza jardueren funtsezko euskarritzat, paisaiaren elementutzat eta kultura-ondarearen artxibotzat jotzen da.
- 2.6. NBko dibertsitate geologikoa eta interes geologikoko elementuen kontserbazioa bermatzea, haien narriadura edo suntsipena saihestuz.
- 2.7. Paisaiaren eta ondare geologikoaren narriadura edo suntsiketa saihestea (alderdi horiek bereziki garrantzitsuak dira Gorbeian), haren edertasuna eta nortasuna babestea eta narriatutako eremuak berreskuratzea.
- 2.8. NBan dagoen kultura-, arkeologia- eta arkitektura-ondarea zaintzea eta haren ikerketaren alde egitea, Euskadiko kultura-ondareari ekarpena egiteko asmoz.
- 2.9. NOBLaren 47. artikuluekin bat etorriz, Natura 2000 sareko kanpo- eta barne-koherentzia ekologikoa hobetzeko egokiak diren ahaleginak egitea; horretarako, fauna eta florako basa-espezieen populazioen migrazioarako, banaketa geografikorako eta haien arteko truke genetikorako oinarritzakoak diren edo funtsezko garrantzia duten paisaiako edo lurraldeguneetako elementuak kontserbatu eta, hala badagokio, babestuko dira.
- 2.10. Ekosistemen, horietako habitaten eta flora eta faunako basa-espezieen kontserbazio-egoera egokia ziurtatzea, klima-aldaketara egokitzeko gai den eta haren ondorioak arintzen laguntzen duen ingurune erresiliente bat edukitzeko asmoz.
- 2.11. Gorbeiaiko NBari eragiten dioten erabakiak hartzeko prozesuetan gizartearen partaidetza sustatzea, bereziki NBan lursailak dauzkaten biztanleen eta udalerrien partaidetza, eta herritarrek kontserbazioan parte har dezaten bultzatzea.
- 2.12. Organo publiko eskudun guztien arteko erakunde-koordinazioa hobetzea eta dagoen ingurumen-araudia eta sektoreko araudia egokitzea, horrelakorik ez daukaten natura-ondareko elementuei babes-tresnak emateko.

2. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAN ORO HAR APLIKATU BEHARREKO ARAUAK

Kapitulu honetako arauketak NB osoan aplikatzen dira oro har. Ondoren, garatu eta zehaztu egiten dira, gunearen zonakatzearen araberrako arauketen bidez.

1. ATALA. Natura-ondarea babesteko arauketak

4. artikulua.- Natura 2000 sarearen koherentzia ekologikoa

1. Natura 2000 sarearen barne- eta kanpo-koherentzia hobetzeko asmoz, bai Gorbeiaiko NBaren eremuan bai NB horren eta Natura 2000 sareko gainerako espazioen arteko konexio ekologikoko guneetan, berariazko neurriak hartuko dira konektagarritasun ekologikoari laguntzen dioten lurraldeko elementuak (ibailetako ur-bazterretako landaredia, arboladiak edo baso-espezie autoktonoen lerroak, finken mugetako eta landa-bideen ertzetako heskai naturalak) babesteko edo berreskuratzeko. Era berean, basa-faunarentzat egokitzeko eta iragazkortzeko neurriak hartuko dira hori behar duten azpiegiturretan.
2. Ingurumen-ebaluazioak horren kontrako ondorioak atera arren NOBLan xedatutako salbuespenetzko baldintzak betez egin behar den jarduketan orotan, beharrezko konpentsazio-neurri guztiak hartu beharko dira Natura 2000 sarearen koherentzia globala bermatzeko eta kontserbatu behar diren eta jarduera horrek eragin dien elementu guztien kontserbazio-egoera egokia ziurtatzeko.
3. Lurzoruaren landare-estalki babesgarria (batez ere sute baten ondoren) berritzearekin bateraezinak diren erabilera-aldaketa guztiak debekatuta daude, NBko organo kudeatzaileak aldeko txostena eman ezean.
4. Gorbeian kontserbatu beharreko habitaten funtzio ekologikoa zatikatzeko eta galtzeko prozesu berriak dakartzaten jarduketak debekatuta daude.

5. artikulua.- Ekosistemen, habitaten, basa-fauna eta basa-florako espezieen eta ondare geologikoaren oinarritzko babesa

1. Kontserbatu beharreko ekosistemen, habitaten eta flora eta faunako basa-espezieen populazioen (NBAP honetan zehar aipatzen direnen) babes-eremuek zabalera jakin bateko perimetro-zerrenda bat izan behar dute; zerrenda hori, kasu bakoitzean, natura-ondareko elementu horiek (ekosistemek, habitatek, flora-populazioek, habiek, aterpeek, gordelekuek eta abarrek) okupaturiko arearen kanpoko ertzetik neurtu behar da. Organo kudeatzaileak ezarri behar dituen babes-eremuak alde batera utzita, honako hauek ezartzen dira:
 - a. Ur-ibilguen babes-banda: 10 m-ko zerrenda, lursailaren gainean neurtuta eta ibilguaren kanpoko ertzetik zenbatuta.
 - b. Ereku hezeen babes-eremua: 30 m-ko perimetro-zerrenda gisa neurtzen da, lursailaren gainean, kasuan kasuko hezegunearen kanpoko mugatik zenbatuta.
 - c. Istingen, flora-populazioen eta fauna mehatxatuaren kokapenen babes-eremua (habiak, gordelekuak, aterpeak, etab.): 10 m-ko perimetro-zerrenda gisa neurtzen da, lursailaren gainean, elementu horiek okupaturitako arearen kanpoko mugatik zenbatuta.

2. Oro har, debekatuta dago flora eta fauna babestuetako basa-espezieen aleak biltzea edo harrapatzea, bereziki Batasuneko interesekoak eta eskualdeko interesekoak (NBAP honen II. eranskinean, memorian, zerrendatuta daude, hain zuzen ere 2. taulan eta 3. taulan), Espainiako Espezie Mehatxatuen Katalogoan, Espezie Mehatxatuen EAeko Katalogoan, Babes Bereziko Erregimenean dauden Basa Espezieen Zerrendan, Hegaztien Zuzentarauaren (2009/147/EB) I. eranskinean eta Habitat Zuzentarauaren (92/43/EEE) II., IV. eta V. eranskinetan barne hartutako espezieei dagozkienak, baita ondare geologikoko elementuak biltzea eta suntsitzea ere:
 - a. Landareak direla-eta, debekatuta daude horiek suntsitzeko, mutilatzeko, mozteko edo erauzteko asmoa eta haien habitataren suntsipena dakartzaten jarduketak baimendu gabe guztiak.
 - b. Fauna-espezieei dagokienez, debekatuta daude horiek (larbak, kumeak eta arrautzak barne) hiltzeko, horiei jazartzeko edo eragozteko asmoz egindako jarduketak baimendu gabe guztiak. Era berean, debekatuta dago haien habitata eta, bereziki, habiak, untxi-zuloak, ugalketaguneak, negu-tokiak, atsedeen hartzeko edo elikatzeko lekuak suntsitzea.
 - c. Bi kasuetan, «galtzeko arriskuan» edo «kaltebera» kategorietan katalogatuta dauden espezieentzat, debekatuta dago ale biziak zein hilak edukitzea, naturalizatea, garraiatea, saltzea, ikusgai jartzea, inportatea eta esportatea. Debeku bera aplikatzen zaie landareen propaguluei eta atalei. Gainera, debekatuta dago haien haziak, polena edo esporak biltzea, erregelamenduz zehazten diren kasuetan izan ezik.
 - d. Natura-ondareko beste elementu batzuk, hala nola fosilak, espeleotemak (estalaktitak, estalagmitak, etab.) edo mineralak, direla-eta, debekatuta dago elementu horiek edo bestelako formazio eta egitura bitxiak biltzea edo suntsitzea.
3. Urtarrilaren 1etik abuztuaren 15era bitartean, debekatuta dago hegazkin txikiek, ultra-arinek, helikopteroek, parapenteek, delta-hegalek, droneek eta antzekoek 1.000 m baino gutxiagoko garaieran hegan egitea, larrialdiko edo erreskateko kasuetan izan ezik, habiak egiteko aldian hegazti harkaiztarrak babesteko helburuarekin.
4. Faunaren pozoidurak gertatzen badira, Natura Babesteko Batzorde Nazionalak onetsitako Pozoidura Kasuetarako Jarduketan Protokoloa aplikatuko da. Gainera, indarreko legeriatik datozen oinarriko jarraibideak eta ildoak ezarriko dira, baita ingurune naturalean pozoia erabiltzeko kontrako erabilaren aurka borrokatzeko estrategiak eta ekintza-planak ere.
5. NBko organo kudeatzaileak «Basa-fauna eta basa-florarentzako elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki georreferentziatua» sortzeko, prestatzeko eta argitaratzeko prozesua aztertuko du. Inbentario horretan sartzen diren elementuak babestu egingo dira; beraz, eragin ahal dien edozein jarduera egitekotan, haien kontserbazioa arriskuan jarriko ez dela ziurtatu beharko da. Horretarako, organo kudeatzaileak, kasu bakoitzean, beharrezkotzat jotzen dituen babes-eremuak ezarri ahalko ditu berariazko kontserbazio-neurriak eskatzen dituzten inbentarioko elementuetarako.
6. Kudeaketa-tresnak edo berreskurapen-tresnak dauzkaten espezie katalogatuei (adibidez, *Diphasiastrum alpinum* eta *Ranunculus amplexicaulis* espezieei, Bizkaiko Foru Aldundiaren foru-dekretu baten bidez onetsitako kudeaketa-planak baitauzkate), bestalde, beren onspen-

arauetako xedapenak aplikatuko zaizkie. Era berean, NBAP honen indarraldian flora eta faunako basa-espezieak kudeatzeko edo berreskuratzeko onesten diren planetako xedapenak aplikatuko dira.

7. *Nigritella gabasiana* eta *Prunus lusitanica* espezieak babesteko eta berreskuratzeko jarduketetan, “EAEko landaredi baskularraren zerrenda gorrian ‘galtzeko arrisku larrian’ dagoen landaredia berreskuratzeko planak egiteko oinarri teknikoak” izeneko erreferentziako dokumentuan (IHOBE, 2011ko otsaila) edo hori ordezkatzeko eta eguneratzen duten beste dokumentu tekniko eta zientifiko batzuetan jasotako berariazko berreskurapen-planak hartuko dira kontuan.
8. Oro har, espezie mehatxatuentzako bizi-aldi sentikorretan, debekatuta daude haien gune erabakigarrietara hurbiltzea dakarten jolas-jarduera antolatu edo komertzialak, organo kudeatzaileak baimena eman ezean. Baimen horretan, jarduera gauzatu ahal izateko baldintzak (pertsonek kupoak, distantziak, langile laguntzaileen gaikuntza, etab.) finkatuko dira.
9. Besteak beste, berariazko neurri hauek hartuko dira karramarro autoktonoa babesteko eta NBko erreketan egotea sustatzeko: arrantzatze debekuari eutsiko zaio, egun dauden populazioen inbentarioa eta ebaluazioa egingo dira eta aleen translokazioa egingo da ahalmena duten baina espezieak orain okupatzen ez dituzten erreken tartetan.

6. artikulua. Koben eta lotutako basa-espezieen babesari buruzko arauketak

Arauketa hauek turismoak ustiatu gabeko koben multzoari (EB 8310 KOD) eta lotutako basa-espezieei aplikatzekoak dira, Gorbeiko NBaren eremuan, eskala dela-eta kartografiatu ezin direnak barne.

1. Erabilera publikoa barrunbeetan

1.1. Organo kudeatzaileak sarbidea eta erabilera espeleologikoa arautuko ditu. Hartara, espeleologia-ondarea kudeatzeko plan bat ezarriko du, saguzarrek kolonizatutako haitzuloetan kontuan hartu beharreko irizpideak jasotzen dituen, talde horren kudeaketa-planetan sartutako helburu, jarraibide eta jarduketetan oinarrituta eta “*Revisión de la situación de quirópteros del Parque Natural de Gorbeia. Plan de gestión de refugios, 2007*” eta “*Gorbeia Naturagune Babestuaren Arabako alderdiko Barrunbeentzako Kudeaketa Plana*” aintzat hartuta, baita ondorengo berrikuspenak ere.

1.2. Aipatutako kudeaketa-plana eduki arte, kiropteroen lehentasunezko aterpeak diren kobetarako sarbide orokorra debekatuta dago. Barrunbe horietan, jarduera zientifikoak edo ikerketa-jarduerak soilik baimenduko dira eta NBko organo kudeatzaileak zehazten dituen baldintzen arabera egin beharko dira. Sartzeko salbuespenezko baimenak ematen badira, emandako baimenen eta haien inguruabar azpimarragarrien erregistroa egin beharko da.

1.3. Debeekatuta dago espezie babestu horiek behatzea eta haien erregistro grafikoa edo soinu-erregistroa egitea lehentasunezko aterpeetatik 250 m baino gutxiagoko distantziara postu

finkoak ezarriz, organo kudeatzaileak berariaz baimendutako pertsonentzat eta jarduerentzat izan ezik.

- 1.4. Beharrezkoa denean, eta batez ere lehentasunezko aterpeetan, itxiturak instalatu edo ordezkatu dira, bai saguzarrak igarotzea bai aire-korronteen erregimena bermatzeko moduan.
- 1.5. Pertsonen presentzia monitorizatuko da, lurpeko lehentasunezko aterpeetan dauden kolonien eragozpen-iturriak identifikatzeko asmoz.
- 1.6. Gainerako kobetarako bisita erregulatu egingo da, mota guztietako bisitarientzako baimenen sistema baten bitartez; sistema horrek enklabe horien erabilera-baldintzak jendarteratzea ahalbidetuko du. Erregulazio hori bat etorriko da lehen aipatutako espeleologia-ondarea kudeatzeko planarekin.
- 1.7. Gainerako barrunbeetan turismo-, kirol- edo zientzia-xedeak dituzten talde antolatuak sartuko badira, NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Organo horrek, modu arrazoituan, sartzeari debekatu ahalko du, edo sartzeko baldintzak ezarri: pertsonen kopurua, egonaldiaren iraupena, etab.
- 1.8. NBko kobetako jolas-erabilerak edo turismo-erabilerak sustatzeko jarduerak, jendea sartzeko gaikuntza-proiektuen eta egokitzapen-proiektuen bitartekoak, edo azpiegiturak zein ekipamenduak instalatzea, ordeztzea nahiz aldatzea eskatzen dutenak, lekuaren osotasunari kalterik egingo ez diotela egiaztatu ondoren soilik baimenduko ditu organo kudeatzaileak, dagokien ingurumen-ebaluazioko prozedura gauzatu eta gero, bidezkoa bada. Aipatutako azterketek, gutxienez, lekuaren ezaugarri mikroklimatiko, faunistiko, paleoarkeologiko eta geomorfometrikoei buruzko lehenagoko ikerketak hartu beharko dituzte barne.
- 1.9. Barrunbeetan sartu eta egon bitartean, baldintza hauek bete beharko dira:
 - a. Debekatuta dago barrunbeentzat exogenoak diren materialak, naturalak zein artifizialak, sartzeari edo metatzeari, baita argizatatzeko baliabide gisa karburoa erabiltzeari ere.
 - b. Debekatuta dago lurpeko formazio geomorfologikoetako elementuak hondatzea edo horiei kalte egitea.
 - c. Barrunbeetan seinaleak eta edozein motatako ekipamendu finkoa instalatzeko, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
 - d. Barrunbeetan erabiltzaileek sortzen dituzten zabor eta hondakin guztiak bildu, kanpora eraman eta leku egokian utzi beharko dituzte.
 - e. Debekatuta dago barrunbeetan barruan suak piztea, pintaketak egitea edo seinaleak jartzea.

2. Ikerketa-jarduerak barrunbeetan

- 2.1. Indusketa arkeopaleontologikoak eta pertsona espezializatu gabeek parte hartzen duten jarduerak espeleologikoak baimendu ahalko dira baldin eta kiropteroen koloniarik hartzen ez duten barrunbeetan edo kiropteroak bertan bizi ez diren aldietan egiten badira.

2.2. Jarduera espeleologikoan zehar baliabideei buruzko ezagutzan aurrerapenen bat (galeria berriak, faunaren inguruko informazioa, etab.) agerian jartzen bada, NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Horrek, berriz, natura kontserbatzeko arloan eskumena duen Eusko Jaurlaritzako organoari helaraziko dio informazioa.

2.3. Ekosistema hipogeoetako fauna ornogabearen kontserbazioa ziurtatzeko asmoz, ikerketa zientifikoko jardueretan baldintza hauek hartuko dira kontuan:

- a. Ez zaio km² bakoitzeko ikerketa-talde bati baino gehiagori baimentzen ornogabeak harrapatzeko tranpak jartzea.
- b. Tranpa horiek ezingo dira geratu hiru hilabete baino gehiago barrunbe txikietan (500 m baino gutxiagoko garapen planimetrikoetan) eta sei hilabete baino gehiago barrunbe handietan.
- c. Ez da baimenduko ale berriak biltzea aurreko kanpaina amaitu zen egunetik gutxienez urtebete igaro arte.
- d. Harrapaketa-kanpaina bukatutakoan, barrunbeetan jarritako tranpa eta gailu guztiak kendu beharko dira.

7. artikulua. Harkaitzetako abifaunaren habitatei buruzko arauketak

1. Gorbeiaiko NBaren eremua Interes Berezik Gunea da hegazti nekrofagoentzat, EAEn Europar Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planari jarraikiz. Ondorioz, eta alde batera utzi gabe NBAP honetan jasotako gainerako arauketak bete behar direla, aipatutako planeko zehaztapenak ere aplikatzekoak izango dira.
2. Organo kudeatzaileak aldizka zehaztuko ditu sai zuriarentzako eta, hala badagokio, sai arrearentzako gunerak erabakigarriak. Kautelaz, eta Gorbeiaiko NBan sai zuriarentzako eta sai arrearentzako gunerak erabakigarriak zehazten ez diren bitartean, honako hau joko da espezieak babesteko gunetzat: sai zuriak habiak egiten dituen lekuen inguruan 1.000 m-ko erradioan eta sai arreak habiak egiten dituen lekuen inguruan 500 m-ko erradioan dagoen area, ugaltzeko saioak egiaztatzen diren eremuak barne, baita etzaleku komunalak ere. Eremu horietan, orobat, Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planean ezarritako prebentziozko erregimena aplikatuko da.
3. Debekatuta dago behatzeko eta erregistro grafikoa edo soinu-erregistroa egiteko postu finkoak instalatzea hegazti harkaitzarrengandik 250 m baino gutxiagoko distantziara eta umatze-toki posibleetatik, paratzeko ohiko lekuetatik, apurtzeko eta jateko eremuetatik 500 m baino gutxiagoko distantziara, NBko organo kudeatzaileak baimena eman ezean; baimen horretan, eraginpeko lurralde-eremua ezarri beharko da, aipatutako babes-perimetroaren arabera.
4. Sai zuriarentzako gunerak erabakigarrietatik 1.000 m-ko erradioan eta sai arrearen umatze-kolonietatik eta NBan dauden gainerako hegazti harkaitzar mehatxatuek habiak egiten dituzten guneretatik 500 m-ko erradioan egin behar diren obra, lan eta jarduerak espezie bakoitzarentzako aldi erabakigarrietatik kanpo egingo dira, behar bezala justifikatutako ezinbesteko kasuetan izan ezik; horrelakoetan, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.

8. artikulua. Eremu hezeei eta haiei lotutako espezieei buruzko arauketak

Gorbeiaiko NBko eremu hezeez eta haien babes-eremuaz gain (azken hori 5.1 artikuluan definitu da), arauketa hauek eskala dela-eta kartografiatu ezin diren trantsizio-zohikaztegiei (EB 7140 KOD) eta lintzura alkalinoei (EB 7230 KOD) ere aplikatzekoak dira.

1. Eremu hezeetako ingurunean hartu beharreko prebentziozko neurriak
 - a) Debekatuta dago hezeguneetan edozein jarduketa egitea NBko organo kudeatzaileak berariaz baimendu ez badu.
 - b) Gorbeiaiko NBan inbentariatutako eremu hezeak hondatzea edo deuseztatzea ekar dezakeen edozein plan, programa, proiektu edo jarduerak eragin nabarmena ekar dezake eta, beraz, egokiro ebaluatu behar da.
2. Basogintza-lanak eremu hezeen ingurunean
 - a) Eremu hezeekin mugakideak diren baso-aprobetxamenduetan, 10. artikuluko (basogintza-erabilerak) 13. idatz-zatian ezarritako baldintzak beteko dira.
 - b) Dauden eremu hezeetan eta istingetan, debekatuta dago makinak pasatzea eta lurrian birpopulaketetarako zuloak egitea. Enklabe horietako ingurunean lurzoruen izaera hidromorfikoa dela-eta bereziki sentikorrak direnez zapaltzeari eta lehortzeari dagokienez, mugatuta egongo da hezeguneen ingurunean makina astunak erabiltzeko, pistak egiteko eta ibilgailuak zirkulatzeko aukera, eta behar-beharrezkoa denean soilik baimenduko da.
 - c) Eremu horien ingurunean pistak handitu edo mantentzeko, berariazko neurriak hartu beharko dira higatzeko arriskuak txikiagotzeko helburuarekin.
3. Abeltzaintza-erabilerak eremu hezeen ingurunean
 - a) Ingurune honetan, azienda organo kudeatzaileak baimendutako baldintzetan egotea soilik onartzen da, eta abere-zamak doitu egingo dira eremu hezeen ingurunean gainlarratzea saihesteko asmoz.
 - b) Aziendari ahalik eta gehien mugatuko zaio belardi menditarretako habitaten barruan dauden eremu hezeetarako sarbidea, batez ere zohikaztegi-tako habitaten ingurunean (EB 7140 KOD, EB 7230 KOD). Habitataren jarraipenean narriadura egiaztatzen denean, NBko organo kudeatzaileak azienda sartzea debekatuko du eta, hala badagokio, eremua hesituko du.
 - c) Debekatuta dago hezeguneetako eta istingetako hesien barrualdera sartzea NBko organo kudeatzaileak baimendu ezean.
 - d) Eremu hezeen babes-eremuan (5.1 artikuluan definitu da), debekatuta dago simaurrak, kareztadurak, ongarrimikiak, produktu fitosanitarioak edo herbizidak erabiltzea, baita sua ere, salbuespenezko eta organo kudeatzaileak baimendutako arrazoi justifikatuak egon ezean. Edonola ere, organo horrek ziurtatu beharko du ez zaiola eragiten babestu beharreko elementuaren osotasunari.
 - e) Eremu hezeen ingurunean, basa-fauna eta basa-florarentzat toxikotasun baxua edo batere toxikotasunik ez duten pestizidak soilik erabili ahaliko dira, ezinbestekoak direla frogatzen bada.

Aplikazioak gomendatutako gutxieneko dosietara egokituko dira eta ez dira ez prebentziorako ez ureztapenez aplikatuko.

- f) Debeztatuta dago drainadurak eraikitzea Gorbeiaiko NBko eremu hezeen inbentarioan sartutako habitatetan.

4. Habitaten eta espezieen babesaren eremu hezeetan

- a) EKZPak NBko anfibio-komunitatearen habitata hobetzeko jarduketak aintzat hartuko ditu, hala nola, idoiak eta enklabe hezeak leheneratu eta sortzea. Horretarako, kokapen onuragarrienak hautatuko ditu, zenbait alderdiren arabera: espezieen banaketa, ugalketarekuntza ezagunak, lekualdaketa-ibilbideak, lursailen jabetza, aukerari lotutako irizpideak, etab. Jarduketa horiek batez ere espezie mehatxatuenetan ardatzuko dira: *Ichtyosaura alpestris*, *Rana dalmatina* eta *Triturus marmoratus*.
- b) EKZPak *Trachemys scripta* deuseztatze eta kontrolatzeko jarduketak xedatuko ditu eta, baso-igela jautzari babesteko asmoz, Lamiogingo urmalean dagoen zamo txikia (*Carassius auratus*) deuseztatze eta kontrolatzeko jarduketak ere ezarriko ditu.

9. artikulua. Ondare geologikoko elementuei buruzko arauketak

1. Inbentariatuta dauden edo etorkizunean inbentaria daitezkeen ondare geologikoko elementuek NBAP hau aplikatuz dagozkien babes-araubidea edukiko dute, baita haren indarraldian onets daitezkeen arauen ondoriozkoa ere.

2. Oro har, NBko interes geologikoko lekuetan (IGL), erabilera eta jarduketa hauek debeztatuta daude:

- a. Zuzenean edo zeharka IGLa suntsitzea edo haren morfologia nabarmen aldatzea ekar dezaketen jarduerak.
- b. Airearen, lurzorua eta azaleko edo lurpeko uren kalitatean zuzeneko nahiz zeharkako eragin kaltegarria duten edozein motatako jarduerak, isuri solidoak eta likidoak.
- c. Bide-, energia- eta telekomunikazio-azpiegitura berriak.

3. Kanpoko publizitatea, elementu geologikoa hautematea nabarmen galarazten edo oztopatzen duten kartelak edo bestelako elementuak jartzea, IGLa edo NBa interpretatzearekin erlazionatutako seinaleak izan ezik.

4. Inbentariatuta dauden edo etorkizunean inbentaria daitezkeen ondare geologikoko elementuek NBAP hau aplikatuz dagozkien babes-araubidea edukiko dute, baita haren indarraldian onets daitezkeen arauen garapenaren ondoriozkoa ere.

10. artikulua. Espezie exotiko inbaditzaileak

1. Indarreko araudiarekin bat etorriz, edozein prozeduraren bidez harrapatu, atxiki edo naturatik ateratzen diren Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoko fauna-espezieen eta flora-espezieen aleak ezingo dira ingurune naturalera itzuli, ikerketari lotutako arrazoiengatik izan ezik.

Partikular batek harrapatzen edo atxikitzen baditu, partikularrak foru-organo eskudunari eman beharko dio alea edo aleak, edo, bestela, ingurune naturaletik kendu edo ezabatu.

2. Debekatuta dago, NB guztian, Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoko espezieekin edo inbaditzeko gaitasuna dutelako zantzuak edo ebidentzia zientifikoak dituzten espezieekin birpopulaketak egitea, Estatuko Administrazio Orokorreko Basa Fauna eta Floraren Batzorde Zientifikoaren irizpenak ezartzen duen moduan, *Eucalyptus* sp. generoari dagokionez.
3. Espezie Exotikoen Espainiako Katalogoko espezie exotikoak egoteari lotutako biodibertsitate-galera saihesteko helburuarekin, EKZPak horiek deuseztatzea edo kontrolatzea xede duten jarduketak txertatuko ditu, bereziki lekuko kontserbazio-helburuak arrisku handienean jar dezaketen espezie exotikoei (*Cortaderia selloana*, *Robinia pseudoacacia*, *Mustela vison*, *Pacificastacus leniusculus*, *Trachemys scripta*, *Carassius auratus*, etab.) dagokienez.

11. artikulua. Paisaiaren babesa

1. NBaren eremuan, EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialaren (*irailaren 16ko 177/2014 Dekretuaren* bidez behin betiko onetsi zen) D dokumentuan (eranskinetan) jasotako paisaiari buruzko eranskinean bildutako nekazaritza eta basozaintzako erabileretarako paisaia-antolamendurako jarraibideak ezarriko dira. Halaber, *Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzearen gaineko ekainaren 3ko 90/2014 Dekretuan* xedatutakoa beteko da, baita paisaia babesteko planen bidez eta, hala badagokio, paisaiari buruzko zehaztapenak txertatzeko jada onetsi diren edo onetsiko diren lurralde-plan partzialen aldaketen bidez egindako garapenean xedatutakoa ere.
2. NBan ekingo zaien jarduketa guztietan, paisaian duten eragina behatu beharko da, ahalik eta inpaktu txikiena sor dezaten. Era berean, paisaia-hauskortasun handieneko eremuetan inpaktua izan dezakeen edozein jarduera-mota egitea edo instalatzea mugatuko da; horrelakoak Gorbeiaiko EKZPan eta NBAP hau garatzeko dokumentuetan definituko dira.
3. EKZPak edo, hala badagokio, NBAP hau garatzeko tresnek zehaztuko dute zein eremutan egin beharko diren paisaia leheneratzeko jarduketak. Gainera, bidezkoa bada, lehentasunak, egikaritze-egutegia eta aurrekontuak txertatuko dituzte.

12. artikulua. Kultura-ondarearen babesa

Kalifikatutako kultura-ondasunek, inbentariatuta egon zein etorkizunean inbentariatu, eta balizko arkeologiaguneek egokitzen zaien babes-araubidea edukiko dute, NB bakoitzean indarrean dagoen kultura-ondarea babesteko araudia aplikatuz.

2. ATALA. Lurraldearen erabilereari eta aprobetxamenduari buruzko arauketak

13. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Basogintza-jarduerak egitekotan, habitat naturalekin eta fauna eta florako basa-espezieekin bateragarriak izan behar dute, eta horiek kontserbatzen lagundu, bereziki NBaren kudeaketan

funtsezkotzat jotzen diren elementuei, NBan kontserbatu beharreko espezieek habiak egiteko eta aterpe hartzeko paisaiako elementuei eta populazioak barreiatzen eta populazioen arteko harremanak izaten laguntzen duten lotura-elementuei dagokienez. Era berean, baliabide edafikoen eta ur-baliabideen kontserbazioa bermatuko dute.

2. Debehatuta dago zuhaitzia moztea NBko organo kudeatzailearen aldeko txostenik gabe. Mozteko debeku horrek espezie autoktonoen arboladiei, ur-bazterreko zuhaixkei, heskaiei eta elordi menditarrei ere eragiten die.
3. Oro har, baso-soilketak NB guztian daude debekaturik, baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan izan ezik, baldin eta maldak % 50 baino gutxiagokoak badira eta organo kudeatzaileak baimena eman badu. 5 ha baino gutxiagoko azalera bati eragingo zaio, eta gutxienez 4 urte igaro beharko dira aldameneko lurzatieta egindako bi mozketaren artean. Salbuespenez, baso-soilketak leheneratze ekologikoko eremuetan baimendu ahalko dira, aipatutako baldintzetan.
4. Basoaren jabeak, gehienez 2 urteko epean, baso-soilketak egin zaizkien lursailak basoberrituko ditu, baldin eta erabilera-aldaketa baimendu ez bada.
5. Oro har, debehatuta dago sua erabiltzea basogintza-jarduerak kudeatzeko tresna gisa. Organo kudeatzaileak basogintza-hondakinak erretzea onartuko du, eskaera egin eta baimena eman eta gero, horretarako adierazten diren tokietan pilotuta eta organo horrek ezartzen dituen baldintzetan erretzen badira soilik. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eta ibai-sistemako eremuetan.
6. Baso-antolamendurako planak, mendien antolamendurako proiektuak, basoen kudeaketa jasangarrirako plan teknikoak edo bestelako plan eta proiektu baliokideak eginez gero, egokitzen den ingurumen-ebaluazioko prozedura aplikatu beharko zaie. Gainera, nolana ere, NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, onetsi baino lehen.
7. Mendi-aprobetxamendurako urteko planek, espedienteek eta baso-sartzerako, birpopulaketetarako, enborren ateratze-bide berriak irekitzeko edo bestelako basogintza-jarduketetarako proiektuek ere NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute baimendu baino lehen.
8. Titulartasun publikoko mendietakoak diren eta NBAPa onesteko unean baso-espezie aloktonoen landaketez bestelako erabilera bat daukaten lursailetan, ez da espezie horien birpopulaketa berririk baimenduko, batez ere inbaditzaileak badira edo naturalizatzeko eta ugaritzeko ahalmena badute (*Robinia pseudoacacia* edo *Eucalyptus* generoko espezieak, besteak beste).

Arau horretatik salbuetsi ahalko dira inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoen birpopulaketak, leheneratze ekologikoko eremuan eta baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuan, baldin eta berritua edo espezie autoktonoen birpopulaketa berriak errazago finkatzeko helburuarekin erabiltzen badira, eremu horietan basogintza-erabilerarako ezarritako baldintzetan.

9. Oro har, ez da baso-aprobetxamendurik baimenduko habitataren azalera murriztea badakar edo haren egiturazko konplexutasuna edo konplexutasun funtzionala arriskuan jartzen badu. Halaber, ez da baimenduko erabilera aldatzea xede duen edo orain espezie autoktonoak bizi diren eremuren baten deforestazioa dakarren jarduerarik, honako hauek izan ezik: zuhaitz-masak berritzeko edo hobetzeko helburua duten basogintza-neurriak, adibidez, erreserbatze-teknikak, mozketak selektiboak, osasuna zaintzeko edo leheneratzeko mozketak leheneratze naturalik gabeko unaden kasuan, espezie exotikoen deuseztapena, egur-eskariak erabilera hori baimenduta dagoen NBko eremuetan, etab. Dena den, salbuespen horiek egiteko, nahitaezkoa izango da haien heldutasun egokia eta egiturazko konplexutasuna bermatzea eta organoak baimena ematea.

Aurreko paragrafoan leheneratze-mozketei buruz ezarritakoa ez da aplikatzekoa izango hariztietako eta pagadi lepatuetako unadetan. Kasu horietan, organo kudeatzaileak oin lehor eta hilen inausketak eta ordezipena baimendu ahalko ditu, baldin eta masa horien ezaugarriak mantentzearekin bateragarriak badira, arriskuan jartzen dituzten berritze-mozketak saihestuz.

NBko lepatuen baso eta unadetan, kudeaketaren helburua masa horien berezko ezaugarriak kontserbatzea eta haien kontserbazio-egoera hobetzea izango da. EKZPak baso horiek kudeatzeko irizpideak ezarriko ditu eta epe luzeko kontserbazio eta mantentzerako berariazko neurriak txertatuko ditu. Halaber, debekatuta egongo da zuhaitz horiek mozteko markatzea, organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo horrek aipatutako eremuak, unadak eta aleak hautatzeko esku hartuko du, kontserbatu beharreko habitata eta espezieak dauzkaten azalerak lehenesteko asmoz.

10. Ibai-sistemarekin eta eremu hezeekin mugakideak diren baso-aprobetxamenduetan, baldintza hauek beteko dira:
 - a. Batasuneko edo eskualdeko intereseko lotutako habitaten eta espezieen kontserbazioa bermatu beharko da, baita uren kalitatea ere. Ondorio horietarako, mozteko baimenetan, NBko organo kudeatzaileak jarduketa horiek baimentzeko irizpideak eta baldintzak ezarriko ditu.
 - b. Jabari publiko hidraulikoari dagokion lursail-zerrenda behintzat gordeko da basogintza-landetatik, eta 10 m zabal den zerrenda gehigarri bat ere bai, lursailaren gainean neurtuta, ibarbasoa berreskuratu edo hobetu behar denean izan ezik.
 - c. Jabari publiko hidraulikoari eta haren babes-zorguneari dagokien lursail-zerrendan dauden espezie aloktonoen baso-landaketak ur-bazterreko baso autoktono bihurtzeko leheneratu beharko dira.
 - d. Debekatuta dago ibilguak basogintza-landetarako makinekin zeharkatzea eta, gainera, basogintza-landak horiek egin bitartean neurriak hartuko dira solidoen ekarpena murrizteko eta hurbileko ibilguen uhertasuna saihesteko.
 - e. Ateratze-bideak ezingo dira kokatu NBAP honen 5.1 artikuluan zehaztutako babes-eremuetan eta ezingo dira horietatik igaro.
 - f. Gune horietan ezingo da mozketak-hondarrik metatu.

11. NBko organo kudeatzaileak mozteko eta erazteko metodoak zein basogintza-lanak egiteko aldia mugatu ahalko ditu, NBko eremu bakoitzeko kontserbazio-helburuen arabera. Ingurunean inpaktu bereziki handia duten aprobetxamenduak atzematen badira, organo kudeatzaileak jarduera geldiarazi egingo du harik eta kontserbazio-helburuekin bateragarri bihurtzen den arte.
12. Debebatuta dago baso-fauna babestuko espezieek habiak, ugaltze-koloniak edo negu-tokiak egiteko plataformak dauzkaten zuhaitz-aleak moztea edo oinetik ebakitzea; arreta berezia jarriko da Batasuneko interesekoak edo eskualdeko interesekoak diren eta NBan kontserbatu behar diren espezieetan. NBko organo kudeatzaileak basogintza-jarduerak aldi baterako geldiaraziko ditu atzematen duenean jarduketak xede duen eremuan katalogatutako fauna-espezieak edo flora-espezieak daudela, eta horiek babestuta daudela bermatzeko behar diren neurriak hartuko ditu.
13. Intereseko faunak kontserbaziorako erabiltzen dituen zuhaitzak edo barrunbeak (haragijaleen gordelekuak, azkonar-zuloak, baso-abifaunaren habiak, etab.) identifikatzen direnean, basoaren egiturari eutsiko zaio xede den barrunbearen edo zuhaitzaren ingurunean. Organo kudeatzaileak zehaztuko ditu identifikatutako espezieen arabera aplikatu behar diren baldintzak eta, hala badagokio, jarduerak baztertzeko erradioak.
14. Basogintza-lanen egutegia egokitu egingo da hegazti-espezie babestuen eta kiroptero zuhaitzarren aldi erabakigarri hauetan ukipenak saihesteko, organo kudeatzaileak baimendu ezean, eta kasu horietan kontserbatu beharreko elementuei eragiten ez zaiela ziurtatuko du organo kudeatzaileak:
 - a. Sai zuria: martxoaren 1etik irailaren 1era arte.
 - b. Saia: urtarrilaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean.
 - c. Basoko hegaztiak: organo kudeatzaileak zehaztuko du, espeziearen arabera.
 - d. Kiroptero zuhaitzarrak: ekainetik abuztura arte.Organo kudeatzaileak aldi horiek aldatu ahalko ditu arestian aipatutako espezieen jarraipenetik lortzen den emaitzaren arabera.
15. Organo kudeatzaileak, halaber, NBan dauden baso-kiroptero mehatxatuek eta abifaunak habiak egiten dituzten guneak babesteko eremuak ezarriko ditu, espezie bakoitzaren beharren arabera. Sektore erabakigarri horietan, ez da baimenduko umatzeari eragin diezaiokeen inolako basogintza-jarduerarik, ugalketa hasten denetik txitak eremutik joan diren arte.
16. Debebatuta dago onddo-ardagaiak dituzten zuhaitzak eraztea, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean.
17. Mozketen unean, zuhaitz handi zahar eta urtetsuak errespetatu eta kontserbatuko dira, gainbehera-egoera aurreratuan edo hilda badaude ere, horiek erabiltzen dituzten espezieen (*Cerambyx cerdo* eta beste espezie sapiroxiliko batzuen, pizidoen, saguzarren, ugaztunen eta abarren) garapen egokirako behar adina. EKZPak baso-kudeaketarako berariazko irizpideak ezarriko ditu ale horientzat.

18. Debe katuta daude lurzorua iraultzea dakarten lanak, lurra zulatzea izan ezik.
19. Basogintza-lanak (aprobetxamenduak eta birpopulaketak) egiteko baimenek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute. Horrek alderdi hauei buruzko baldintzak eta irizpideak ezarriko ditu: makinaren erabilera, lanak egiteko aldia, zein baldintza meteorologikotan egin behar diren, kontserbatu behar den eta aprobetxamenduak eragin ahal dion natura-ondarea babesteko neurriak, gorde behar diren zuhaitzen markaketa, pistak eta ateratze-bideak erabiltzeko eta mantentzeko baldintzak, hondakinen kudeaketa, etab.
20. Baso-bideen kopurua eta horiek eraikitzeko modua egokitu egingo dira zaintzari eta basogintza-lanak egiteari lotutako benetako beharretara. Gorbeiaiko NBko bide-sarea egoera egokian mantenduko da, oso garrantzitsua delako suteak daudenean eta mendian norbait bilatu eta erreskatatu behar denean.
21. Ateratze-bideen trazaduraren diseinuan, %10 baino gehiagoko maldak saihestuko dira. Muga hori salbuespenezko kasuetan gainditu ahalko da, paisaia-inpaktu kaltegarriak saihesteko asmoz. Bideok ur-pasaguneak eduki beharko dituzte lursaileko hustubide naturaletan, bai iraunkorrak bai urtarokoak. Gainera, udal-bideekiko edo mendiko bide nagusiekiko lotuneak egiteko, NBko organo kudeatzaileari kontsulta egin beharko zaio aldeaz aurretik, haiek eraikitzeko era proposena zehazteko asmoz. Pisten eraikuntzan eta konponketan sobera dauden materialen metaketa zorrotzasunez kontrolatuko da.
22. Edozein motatako baso-aprobetxamenduek lursailean, ur-ibilguetan, azpiegiturretan edo bideetan sortutako kalteak jarduera egikaritzen duenak leheneratu beharko ditu ahalik eta lasterren eta, nolahi ere, aprobetxamendua bukatzen denetik sei hilabeteko epean gehienez.
23. NBko baso-masen gainean produktu fitosanitarioak aplikatzeko, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da; horrek ziurtatuko du kontserbatu beharreko habitatei eta espezieei eragingo ez zaiela. Inola ere ezingo da baimendu tratatu beharreko izurri edo efekturako berariazkoak ez diren fitosanitarioak erabiltzea edo produktu horiek aireko metodoen bitartez aplikatzea, prozesionariaren aurka borrokatzeko izan ezik, berariazko produktu biologikoen bidez. Nolanahi ere, zeharo debe katuta dago NBAP honen 5.1 artikuluan zehaztutako babes-eremuetan eta akuiferoak kutsatzeko kalteberatasun altuko edo oso altuko guneeetan aplikatzea (GeoEuskadin argitaratutako mapan daude jasota).
24. Baso autoktonoetan, debe katuta dago lurrian eroritako zur hila erauztea eta zuhaitz lepatuak, urtetsuak edo barrunbeak dituztenak moztea, gainbehera-egoera aurreratuan egon arren, baita hiltzorian dauden edo zaharrak diren eta 36 cm baino gehiagoko diametroa duten zuhaitzak ere, organo kudeatzaileak aurretik baimendu ezean, eta baldin eta espezie autoktonoen basoen eta horiei lotutako flora eta faunako basa-espezieen kontserbazioa arriskuan jartzen ez bada.
25. Gorbeiaiko NBko ibilgu publikoetan eta ibaien eta erreken zortasun- eta zaintza-eremuetan jarduketak egiteko, sektoreko administrazio eskudunak eman beharko du baimena, aplikatzekoa den sektoreko araudiaren arabera. Organo kudeatzailearen aldeko txostena jaso beharko da.

26. Lurzorua higadura-prozesuetatik babesteko oinarrizko funtzioa betetzen duten mendietan, higagarritasun altuko guneetan edo %50 baino gehiagoko malda duten gainazaletan, ez da baimenduko mendiaren babes-funtzioa arriskuan jar dezakeen baso-aprobetxamendurik, eta funtzio hori lehenetsi egingo da beste edozeinen gainetik. Baso-antolamendurako planek zehaztuko dute zein gainazal babestu behar diren baso-ustiapenetik arrazoi hori dela eta.
27. Baso-masen heldutasunaren alde eta basoko faunako basa-espezieentzako basoko habitaten harrera-ahalmenaren alde egiteko helburuarekin, seneszentzia-unadex edo mikroerreserbez eta habitat-zuhaitzez osaturiko sare bat diseinatuko da; zuhaitz horiek egokiro banatuta egongo dira titulartasun publikoko mendien gainazalean, NBko babes bereziko eremuekin konektatzeko elementuak izan daitezten.
- 27.1. Seneszentzia-unadak edo mikroerreserbak. Baso-maneyutik kanpo utziko da basoaren azaleraren %5 eta %10 bitartean, eboluzio naturalaren alde egiteko. Esku-hartzetik salbuetsita dagoen azalera 1 ha eta 4 ha bitarteko unadetan banatuko da. Mikroerreserben sarea NBko baso natural moten adierazgarria izango da.
- 27.2. Habitat-zuhaitzak. Basoko hegazi eta kiropteroentzako harrera-ahalmen handiena daukaten zuhaitzak era sakabanatuan kontserbatuko dira, adibidez, ale handiak (DBH > 40 cm), estrahelduak, lehen 10-12 m-etan adarrik ez daukatenak edo pizidoek zulatutako barrunbeak eta hutsuneak dituztenak, gainbehera-egoera aurreratuan egon arren, baita hiltorian dauden edo zaharrak diren zuhaitzak ere. Balio kuantitatibo orokor gisa, gomendatzen da mendian zutik dauden 8-10 zuhaitz estraheldu uztea hektarea bakoitzeko, 35-40 cm baino gehiagoko diametrokoak, eta 20-40 m³ hektarea bakoitzeko maneyatutako basoetan.
- 27.3. Era berean, eremu irekietan edo larreen unadetan zuhaitz bakanduak kontserbatuko dira. Salbuetsita egongo dira pertsona edo ondasunentzako arriskua ekar dezaketen edo ibilguen gaitasun hidraulikoa arriskuan jar dezaketen aleak, zubiak daudelako edo buxatu eta uraldien ondorea areagotu dezaketen beste elementu batzuk daudelako.
- 27.4. Lepatu-arboladien epe luzeko kontserbazio eta mantentzerako berriazko neurriak txertatuko dira. Halaber, debekatuta egongo da zuhaitz horiek mozteko markatzea, organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo horrek aipatutako eremuak, unadak eta aleak hautatzeko esku hartuko du, kontserbatu beharreko habitatak eta espezieak dauzkaten azalera lehenesteko asmoz.
- 27.5. Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren helburu-balioak ezarriko dira, espeziearen eta masa-edo unada-motaren arabera.
- 27.6. Egiturazko dibertsitatea eta espazio-heterogeneotasuna areagotzeko neurriak:
- Masa mistoak mantendu eta sustatuko dira gainerako helburuekin bateragarriak diren unadetan, baita ekotonoen presentzia ere.

- b. Masen barne-egitura dibertsifikatu egingo da, honako hauen aldakortasuna areagotzeko: diametroak, adar eta adaburuen estratuak, agregazio-maila desberdinetako oinen banaketa-ereduak, adin-moten dibertsifikazioa, etab.
- c. Neurriak txertatuko dira zuhaitz-, zuhaixka- eta belar-estratuek sortutako heterogenotasun bertikala sustatzeko eta habitat-mota bakoitza eratzen duten segida-egoera eta ingurumen-gradiente desberdinetako berezko landarediak sortutakoa ere sustatzeko.
- d. Espazio irekien kudeaketa aktiborako neurriak hartuko dira: unada irekiak, askotariko forma eta tamainetakoak, mantentzea eta sortzea, larreen plangintzan eta baso-suteen prebentzioan integratuta.

27.7. Baso-antolamendurako plan teknikoan jarraipen- eta berrikuspen-fasean, basoen "naturaltasun-indize" bat txertatuko da. Indize konposatu horretan, gutxienez, honako alderdi hauek bildu behar dira:

- Flora bereizgarriaren dibertsitatea, ugaritasuna, egoera eta joera (flora-katalogoan oinarrituta).
- Basoko hegaztien egoera eta joera.
- Koleoptero saproxilikoaren ugaritasuna eta dibertsitatea.
- Basoko kiropteroen ugaritasuna eta dibertsitatea.

14. artikulua. Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilera

1. Nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduerak egiteko, NBan kontserbatu beharreko habitat naturalen eta espezieen kontserbazioarekin bateragarriak izan behar dute, eta horiek kontserbatzen lagundu.
2. Ez da baimenduko ardi-, zaldi-, behi-, erle- eta ahuntz-aziendaz bestelako abererik NBko lursail publikoetan, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; organo horrek baloratu beharko du gunea kontserbatzeko helburuekin bateragarria ote den.
3. Ahuntz-azienda larratzeko, EKZPan, guneko larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planean eta aplikatzekoa den foru-araudian ezarritakoa beteko da. Nolanahi ere, abeltzaina bertan dagoenean soilik baimentzen da ahuntz-azienda larratzea. Horrez gain, debekatuta dago mendietan eta baso-eremuetan, publikoak zein pribatuak izan, zuhaitz-masa naturalen eta basoko birpopulaketa- eta berritze-masen garapenari kalte egiten dionean, baita babes bereziko eremuetako hartxingadietan, harkaitzetan, lapiazetan eta megaforbioen eremuetan ere.
4. NB osorako abeltzaintza-antolamendu integrala egingo da, larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko plana garatuz, abeltzaintza-jarduerari buruzko irizpide orientagarriak aintzat hartuta.

Plan honetako zehaztapenek, nolanahi ere, bateragarriak izan beharko dute NBko beste elementuetarako ezarritako kontserbazio-helburuekin, bereziki, ibaiei, errekaetoei, eremu hezei, basoei eta flora eta fauna mehatxatuetako basa-espezieei dagokienez.

Larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planak, gutxienez, zehaztapen hauek hartu beharko ditu barne:

- a. NBko larreak eta txilardiak kontserbazio-egoera egokian mantentzearekin bateragarriak diren baliabideen eta bazka-ahalmeneren kalkulua.
 - b. Gunean identifikatutako larratze-eremu bakoitzari dagokionez, NBko larre eta txilardietako habitatak kontserbazio-egoera egokian mantentzearekin bateragarriak diren abere-zamen zehaztapena eta abeltzaintza-jarduera garatzeko baldintzena.
 - c. Larreen sorketa eta hobekuntza:
 - Eralda daitezkeen azalerak
 - Eraldatzeko metodoak
 - Dauden larreen zaintzak eta hobekuntzak
 - d. Larratze-aldien zehaztapena, espezieen eta eremuen arabera, abere-presioa ingurune naturalaren jasate-ahalmenera egokitzeko helburuarekin, gainlarratze-egoerak edo azpilarratze-egoerak saihestuz.
 - e. Azienda mantentzeko behar diren larre-baliabideak bermatzeko prozesuak.
 - f. Ingurumenaren ikuspuntutik sentikorrenak diren enklabeak (eremu hezeak, flora eta fauna mehatxatuetako basa-espezieentzako intereseko enklabeak, etab.) babesteko neurriak, gainlarratzea saihesteko asmoz.
 - g. Azienda kanpoan uzteko itxituren ezarketa, bai kontserbatu beharreko flora-enklabe zehatzak babesteko, bai gutxiegi erabiltzen diren gune jakin batzuk erabilarazteko, gainlarratzea egiten den guneak erabili beharrean. Abeltzaintza-azpiegituren zuzenketa, konponketa eta eraikuntza.
 - h. Larreak eta abeltzaintza-azpiegiturak hobetzeko behar diren inbertsioak, oraingo azienda mantentzeko eta NBko natura-baliabideen gaineko inpaktuak saihesteko beharrezkoak direnak.
5. Mendi publikoen titularrak diren entitateek larreak arautzeko ordenantzak eman beharko dituzte, larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planeko zehaztapenei jarraikiz. Ordenantza horiek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.
6. NBko saguzar-espezie diferenteentzako kalitate oneko habitatak daudela bermatuko da, landaredi autoktonozko belardien eta heskaian presentzia sustatuz, eskuragarri dauden txokoak handitzeko asmoz.
7. Txilardi lehorrek (EB 4030 KOD) landaredi-moten barne-aldakortasun zabala biltzen dutenez, biodibertsitate horren mantentzea ziurtatuko da, nahiz eta mota horien arteko azalera-proporzioak aldatu ahalko diren. Formazio horiek okupaturiko eremuetan, hedadura handiko larreak sortzeko zuhaitz-birpopulaketak edo sasi-garbitzeak saihestuko dira.
8. Larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko plana egin bitartean, larreen ezarpen eta mantentzerako sastraken sasi-garbitzeak egiteko, abeltzaintza-jarduerarako irizpide orientagarriak kontuan izango dira eta baldintza hauek beteko dira:

- Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuetan eta baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan dauden sastraka bihurtutako larreetan jardun ahalko da. Sasi-garbitzeak puntualki bakarrik baimenduko dira; lurzati txikiei eragingo diete, non abere-zamaren bidez berreskuratutako larreen geroagoko mantentzea bermatu ahal den.
 - Ez da sasi-garbitzerik baimenduko Batasuneko intereseko habitatek okupaturiko guneeetan, batez ere txilardi hezeetan eta eremu hidroturbosoetan, helburua ingurune horien kontserbazio-egoera ona mantentzea den kasuetan izan ezik. Horrelakoetan, lanak eskuz egingo dira, makineria astunik baliatu gabe.
 - Flora eta fauna mehatxatuetako basa-espezieak dauden enklabeak eta haien babes-eremuak (EKZP honen 5.1 artikuluan definituak) gordeko dira, Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieen ugalketaguneak barne, besteak beste, mirotz zuriarenak eta etze-txinboarenak. Debeku horretatik salbuetsita egongo dira enklabe horien aldeko kontserbazio-egoera mantentzeko helburua duten jarduketak. Organo kudeatzaileak sasi-garbitzeak egiteko aldi baterako mugak ezarri ahalko ditu, espezie babestuak kontserbatzeko helburuen arabera.
 - Era berean, ur-ibilguei, ibarbide-hondoei, arboladii, heskaiei, mugei eta abarri lotutako zuhaitz-landaredi zein zuhaixka-landaredi naturala daukaten enklabeak gordeko dira. Heskai-sistemak erabiliko dira muga gisa.
 - Larre berrietan, gutxienez haien azaleraren %5 erabiliko da espezie autoktonoen arboladiak sortzeko edo Batasuneko intereseko habitatak mantentzeko. Gainazal horiek kokatzeko, lehentasuna emango zaie gune hauskorak (istingak, txilardi hezeak, etab.) babesteko helburuei eta, horrelako gunerik ez badago, paisaia hobetzeko irizpideei.
9. Debekatuta dago sua erabiltzea landaredia edo landare-hondakinak erretzeko, larreak berritzeko xedeekin edo gunean tradizionalki onartutako beste erabilera batzuetarako, NBko organo kudeatzaileak baimendu eta kontrolatu ezean, eta kasu horretan hedadura txikietan eta horretarako adierazitako lekuetan egingo da. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eremuetan.
 10. Debekatuta dago Batasuneko edo eskualdeko intereseko larre-habitatetako tipikotzat jotzen ez diren belar-espezieekin berrereintzea.
 11. Kultura-ondarea babesteko guneeetan egiten diren jarduketetan, ondasun horien narriadura saihesteko behar diren neurriak hartuko dira.
 12. Debekatuta dago azienda basoko berritze-eremuetan eta birpopulaketa-eremuetan sartzea.
 13. Itxiturak instalatzean, basa-faunaren barriadura eta mugimenduak bermatzeko eta haren heriotza saihesteko behar diren materialak erabili eta baldintzak beteko dira, salbu eta biodibertsitateari dagokionez sentikorrak diren eremuak, nekazaritza-laboreak eta abereentzako egonlekuak babesteko, gainlarratzea duten gunek baliatu beharrean gutxiegi erabiltzen diren larratzegune jakin batzuk erabilarazteko edo helburu zientifikoekin instalatzen badira. Nekazaritza, abeltzaintza, basogintza edo zientziaren eremuetan kalteak saihesteko xedea duten itxituretarako baimena babestu behar den denborara mugatuko da. Itxitura berriek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute baimendu baino lehen.

14. Oro har, debekatuta dago produktu fitosanitarioak eta ongarriak (satsak eta medeagarriak), simaurrak, mindak eta arazketako lohiak erabiltzea NBko Batasuneko intereseko nekazaritza eta abeltzaintzako habitatetan, batez ere belardi menditarretan eta txilardietan. Salbuespenezko inguruabarretan, NBko organo kudeatzaileak praktika horiek baimendu ahalko ditu, behar bezala justifikatutako eskari puntualak badira, lurzorua analizatu ondoren eta ingurune horietako espezie tipikoei, lurzoruaren dinamikari eta baliabide hidrológikoei eragiten ez zaiela aztertu eta gero. Nolanahi ere, zeharo debekatuta dago NBAP honen 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuetan aplikatzea.
15. Zuhaitz-masen baso-larregintzako aprobetxamendua erabilera horrekin bateragarriak diren masetara zuzenduko da.
16. Debekatuta dago abere hilak uztea Gorbeiaiko leizeetatik, arrakaletatik edo ur-ibilguetatik hurbil.
17. Irizpide orokor gisa, eta organo kudeatzaileak salbuespenezko baimena eman ezean, Gorbeiaiko NBko titulartasun publikoko mendietan geldialdi begetatibo bat ezartzen da, zeinean azienak gunetik kanpo geratu beharko duen, larreei neguko atsedena emateko helburuekin; horretarako, abeltzaintza-instalazioetan edo lursail partikularretan egon beharko du. Geldialdi begetatibo horrek, guneko batez besteko datu klimatikoetan oinarrituta, azaroaren 16tik martxoaren 31ra arte iraungo du (biak barne). Organo kudeatzaileak, arrazoi klimatikoengatik edo behar bezala justifikatutako bestelako arrazoiengatik, data horiek aldatu ahalko ditu, bai gune osoari bai azien-motari dagokienez.

15. artikulua. Ehiza eta arrantza

1. NBa, osorik hartuta, ehiza-kudeaketako unitate bat da, eta bertan dauden lursailak ehiza-arabide bereziko lursailtzat jotzen dira.
2. Ehiza-jarduerak bateragarria izan beharko du NBan kontserbatu beharreko habitatak eta fauna eta florako basa-espezieen populazioak babesteko helburuekin. Gune osorako ehiza antolatzeako plan tekniko bat egin arte, agiri hauetan xedatutakoaren arabera ehizatuko da: NBAP hau, EKZPa, ehiza-eremuak kudeatzeko planak (Bizkaia), ehiza-barrutiak kudeatzeko planak (Araba) eta Bizkaiko eta Arabako ehiza-jarduera arautzen duten urteroko foru-arauak.
3. Hona hemen gaur egun Gorbeian dauden ehiza-espezieak: basurdea, oreina, orkatza, erbia, oilagorra, pagausoa, haitz-usoa, txoloma, birigarro arrunta, garraztarroa, birigarro txikia eta durdula. Espezie-zerrenda hori EKZPan, NBko ehiza antolatzeako plan teknikoan eta ehizari buruzko foru-arauetan aldatu ahalko da, populazioen egoeraren arabera, eta NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko du.
4. Aurrekoarekin bat etorriz, NBaren ehiza-kudeaketa osoa egiteko eta horrek NBAP honetan ezarritako kontserbazio-helburuak betetzea erraztu dezan, ehiza antolatzeako plan tekniko bakarra idatziko da, NB osoa barne hartzen duena. Plan horrek honako hauek zehaztu eta, hala badagokio, mugatuko ditu:
 - a. Ehiza-aprobetxamendua egin ahal zaien espezieak, haien populazioen kontserbazio-egoeraren arabera.

- b. Basa-faunaren aterpeak izateagatik ehizarako ez diren lursailak diren NBko eremuak; horietan, Ehizaren martxoaren 17ko 2/2011 Legearen 24. artikuluan ezarritako araubidea aplikatuko da.
 - c. Faunaren erreserba-eremurako edo aterperako xedatzen diren ehiza kontrolatuko eremuak, lege horren 15.7 artikuluan oinarrituta.
 - d. Gune erabakigarrien inguruko babes-eremuak (habiak egiteko eta umatzeko eremuak, elikadura gehigarriko eremuak edo apurtzeko, jateko eta paratzeko ohiko lekuak), NBan babestu behar diren fauna mehatxatuko basa-espezieak kudeatzeko eta berreskuratzeko planetan ezarritako aldietan; plan horiek jada onetsita egon daitezke, edo NBAParen indarraldian onetsi.
 - e. NBan ehiza-jarduera eta erabilera publikoa bateragarri egiteko behar diren segurtasun-eremuak eta prebentziozko neurriak.
 - f. Basa-espezie katalogatuak kudeatzeko planetan (indarrean daudenetan edo etorkizunean onets daitezkeenetan) ehizari dagokionez jasotzen diren neurriak.
5. Aurrekoa gorabehera, Ehizaren 2/2011 Legearen 23. artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako, lursail hauek ez dira ehizatzeke izango:
- Gaur egun Gorbeian ehiza-aprobetxamendurik ez daukaten eremuak (mendigunearen goiko aldean sortutako ehiza-aprobetxamendurik gabeko eremua, bai Arabako aldean bai Bizkaikoan, erreserba-eremuak eta barrutietako erreserbak).
 - Babes bereziko eremuak (eremu hezeak eta haien babes-eremuak barne).
 - Ibai-sistema.
 - Onetsita dagoen edo NBAParen indarraldian onets daitekeen kudeaketa- edo berreskurapen-plana daukaten basa-espezie mehatxatuen gune erabakigarriak.
- Eremu horietan ez da inolako ehiza-jarduerarik baimenduko, arrazoi biologikoak, zientifikoak edo osasunari lotutakoak daudenean edo pertsonentzako, laboreentzako edo faunarentzako kalteak saihesteko direnean izan ezik. Kasu horretan, baimenak organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko du, eta organo horrek finkatuko ditu aplikatu beharreko baldintzak. Inoiz ez da baimenduko espezie mehatxatuentzako zuzeneko eragina, arriskuak edo eragozpenak ekar ditzakeen jarduketarik, ezta selektiboa ez den harrapaketa-metodirik ere.
6. Ehiza antolatzeko plan teknikoa onetsi arte, prebentziozko neurri hauek hartuko dira:
- a. Hegazti nekrofagoentzat, EAEn Europar Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planaren 13. artikuluan ezarritakoari jarraituko zaio; plan hori maiatzaren 22ko 29/2015 Foru Aginduaren bidez onetsi zen Arabako Lurralde Historikoan, eta ekainaren 15eko 83/2015 Foru Dekretuaren bitartez Bizkaiko Lurralde Historikoan.
 - b. NBan dauden eta hegazti nekrofagoak kudeatzeko baterako planean aipatzen ez diren espezie harkaiztar mehatxatuentzat, 500 m-ko babes-erradioak ezarriko dira haien gune erabakigarrien inguruan.

- c. NBko babes bereziko eremuan sartuta ez dauden gainerako eremu harkaiztarretan (2.9 idatz-zatian deskribatu dira), debekatuta egongo dira ehiza larriko uxaldiak 500 m-ko erradioan, urtarrilaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; horretarako, natura-ondareko elementuen kontserbazioa bermatu beharko da.
 - d. Era berean, okil beltzen habietatik edo, hala badagokio, espezie horrek okupatutako unada mugatutik 400 m-ko erradioan, debekatuta dago otsailaren 1etik abuztuaren 15era bitartean ehizatzea, NBko organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo kudeatzaileak urtero ezarriko du babes-eremu horren zedarriztapena, eta bai babes-perimetroa bai debekualdia egokitu ahalko ditu, ehiza-modalitate bakoitzerako, populazioen egoeraren eta ingurunearen ezaugarrien arabera.
7. Ehiza antolatzeko plan teknikoak neurriak, arauak edo jarraibideak ezarri beharko ditu Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieentzako zuzeneko eragina, arriskuak edo eragozpenak saihesteko eta NBko kontserbazio-helburuekiko bateragarritasuna bermatzeko. Halaber, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko du aprobetxamendua adjudikatu aurretik. Era berean, ehizaren aprobetxamendua urtero arautzen duten dekretuetan eta foru-aginduetan, une bakoitzean beharrezkoak diren aldaketak txertatuko dira, aipatutako kontserbazio-helburuarekin bat etorrarazteko asmoz.
 8. Salbuespenez, arrazoi biologikoak, zientifikoak edo osasunari lotutakoak daudenean edo pertsonentzako, laboreentzako edo faunarentzako kalteak saihesteko gomendagarria denean espezie jakin batzuetako aleak harrapatzea edo haien populazioak murriztea, egokiak diren baimenak eman ahalko dira, organo kudeatzaileak aldeko txostena eman ondoren; organo horrek finkatuko ditu kasu bakoitzean aplikatu beharreko baldintzak.
 9. Ehizakotzat jotzen den espezie baten populazioak gainbeheran daudela egiaztatzen bada, organo kudeatzaileak espeziearentzako debekualdia proposatu ahalko du, eta populazioak berreskuratzeko neurriak gaitu. Nolanahi ere, ez da harrapakarien kontrolik baimenduko ehiza-espezieen populazioak hobetzeko metodo gisa.
 10. Kirol-arrantza oro har debekatuta dago NBko ibai eta erreketan. Dena den, organo kudeatzaileak baimendu ahalko du, hala badagokio, ibaien tarte baxuetan, baldin eta haren arauketa bateragarria bada fauna-populazioen, flora-populazioen eta NBan dauden Batasuneko intereseko habitaten kontserbazio-helburuekin. Arrantza-jarduera horiek ibaien ahalmen piszigenikoa errespetatu beharko dute eta arrain-populazioentzako arriskurik ekartzen ez duten modalitateen bidez egin beharko dira.
 11. Debekatuta dago arrantza-fauna edo ehiza-fauna aloktonoko espezieak edo bariatateak askatzea edo horiekin birpopulaketak egitea.
 12. NBan fauna aloktonoa ustekabea edo legez kontra sartzen bada, ez da haren ehiza-aprobetxamendua edo arrantza-aprobetxamendua baimenduko. Aitzitik, espezieak kontrolatzeko neurri egokiak ezarriko dira horiek deuseztatzeko.
 13. Basa-espezieek eragindako barreiadura-fenomeno edo birkolonizazio-fenomeno naturalak gertatzen direnean eta horiek nolabaiteko mehatxua dakartenean, ez da ez ehiza-

aprobetxamendurik ez arrantza-aprobetxamendurik baimenduko, eta jarraipen-neurri egokiak sustatuko dira espezie horien kontserbazio-egoera ona ziurtatzeko.

16. artikulua. Erauzketa-erabilerak

NKLTBaren 19.4 artikuluan ezarritakoa betetzeko eta NBAP honen II. eranskinaren (memoriaren) 3.4.7 idatz-zatian egindako analisisian oinarrituta, erauzketa-jarduerak debekatuta daude Gorbeiaiko NBaren mugen barruan.

17. artikulua. Erabilera industrialak, eraikinak eta azpiegiturak

1. NKLTBaren 13. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, bai parke naturalak bai Natura 2000 sareko lekuak naturagune babestuak dira. Lurralde-antolamendurako tresnek eta hirigintza-plangintzak inguruabar hori jasoko dute eta toki horietan bermatuko dute dauden habitat naturalak, espezieak eta natura-ondareko gainerako elementuak kontserbatuko direla, agiri honetan finkatutako helburuen arabera.
2. NBaren eremu osoan debekatuta dago lurzoru urbanizaezina birsailkatzea eta hiri-lurzoru edo lurzoru urbanizagarri bihurtzea.
3. Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan, abeltzaintza-ustiategiei lotutako eraikinak eta instalazioak baimentzen dira, baliatzen dituen ustiategiaren neurriarekin proportzionalak badira eta ustiategi hori lurzoruaren erabilerari lotuta badago.
4. Ez da baimentzen bizitegi-erabilerarako eraikin berriak eraikitzea. Salbuespenez, organo kudeatzaileak baratze- edo abeltzaintza-ustiapen ekonomikoei lotutako bizitegi-erabilerarako eraikuntzak baimendu ahalko ditu baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan soilik, baldin eta lurzoruari eta hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 31. artikuluan eta lege hori garatzen duten premiazko neurriei buruzko 105/2008 Dekretuan zehazten diren baldintzak betetzen badituzte.
5. Salbuespenez, arduraduna bertan etengabe egotea eskatzen duten NBko zerbitzuei, sistema orokorreari edo onura publikoko beste sistema batzuei lotutako eraikinak baimendu ahalko dira, NBko lurraldean nahitaez kokatu behar direnak, beste hautabiderik ez dagoelako, baldin eta NBko kontserbazio-helburuei nabarmen eragiten ez badiete. Nolanahi ere, NBaren eremuan lurzoru urbanizaezineko eraikuntzetarako hirigintza-lizentzia eman baino lehen, organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
6. Debekatuta dago energia elektrikoa sortzeko eta eraldatzeko instalazio berriak jartzea, haize-parkeak eta lotutako azpiegiturak instalatzea, NBaren eremu osoan.
7. Ez da baimentzen energia edo fluidoak garraiatzeko, telekomunikazioetarako edo antzeko xedeetarako aireko azpiegitura berriak eraikitzea. Salbuespenez, eta badauden azpiegitura eta eraikinetarako zerbitzu gisa edo NBko zerbitzurako, eta behar bezala justifikatutako kasuetan, organo kudeatzaileak baimendu ahalko ditu.

8. NB guztian debekatuta daude gasa, petrolioa eta produktu deribatuak garraiatzeko azpiegiturak. Lurpeko gainerako azpiegitura linealak (kolektoreak, ur-eroanbideak, telekomunikazio-sareak, linea elektrikoak, etab.), ahal bada, badauden azpiegitura eta zortasunetan bermatuko dira, organo kudeatzaileak egokiro ebaluatu eta haien aldeko txostena eman ondoren.
9. Oro har debekatuta daude instalazio industrialak, metaketa-biltegiak, erabilera industrialari lotutako substantzia kimikoak eta hondakinak, baita NBko intereseko habitatetan edo espezieetan eta natura-ondareko beste elementu batzuetan eragin nabarmena izan dezakeen beste edozein erabilera industrial, eraikuntza-erabilera edo azpiegitura.
10. Debekatuta daude zabortegiak, hondakindegia, materialen, ibilgailuen edo makinaren aldi baterako zein behin betiko bilketa edo metaketa eta haien mantentze-lanak, NB osoan, organo kudeatzaileak salbuespenezko arrazoiengatik baimendu ezean. Hori gertatuz gero, horretarako berariaz adierazitako lekuetan egingo dira bakarrik, eta inoiz ez kontserbatu beharreko habitatetan. Gainera, hala badagokio, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duen otsailaren 24ko 49/2009 Dekretuan ezarritakoa hartuko da aintzat.
11. NBa, osorik hartuta, 'babes-eremutzat' jotzen da, *abuztuaren 29ko 1432/2008 EDak*, goitentsioko linea elektrikoetako hegaztien elektrokuzioaren eta talken ondoriozko heriotzak murrizteko neurriak ezartzen dituenak, xedatutakoaren arabera, *Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko aginduan (horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, barreiadura eta kontzentrazioarako lehentasunezko eremuak mugatzen dira eta hegazti-faunaren babes-eremuak argitaratzen baitira, non goitentsioko aireko linea elektrikoetan ez elektrokutatze edo talka ez egiteko neurriak aplikatuko baitira)* ezarri bezala. Beraz, Gorbeiaiko NBan dauden lineei dagokienez, aipatutako araudian ezarritako arauketak aplikatu beharko dira.
12. EKZPak dauden eta hala behar duten azpiegiturak basa-faunarentzat egokitzeko eta iragazkortzeko neurriak ezarriko ditu, mota guztietako garraio-azpiegiturak, komunikazio-azpiegiturak eta energia sortzeko azpiegiturak barne, baita haien osagai artifizialak ere (deribazio-kanalak, karga-ganberak, drainatze-sareak, kanadar pasabideak, etab.). Halaber, erabiltzen ez diren baso-pistak leheneratzeko neurriak ezarriko ditu.

Faunarentzako puntu beltzak detektatzen badira, bai bide-sarean, bai sare elektrikoan edo NBko beste azpiegitura batzuetan, istripu-tasa murrizteko ekintzak gauzatuko dira, fauna-pasabideak egokituz, lineak zuzentzeko jarduketak eginez, etab.
13. Bordak eta aterpeak handitu, berregituratu edo erreformatzeko, organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da. Ingurunekeo paisaiarekin adosten diren materialak baliatuko dira. Era berean, obra-hondakinak ingurunetik kendu beharko dira.
14. Kiropteroen edo intereseko beste espezie batzuen aterpeak dauden eraikinetan, zubietan edo bestelako azpiegiturretan obrak egiteko, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da eta une oro bermatu beharko da haien kolonien eta aterpeen kontserbazioa.

15. Gainera, titulartasun publikoak zein pribatukoak izan, eraikinak birgaitzeko eta estalkiak edo kultura-ondareko elementuak (hala nola, txabolak, baselizak, zubiak, errotak, etab.) konpontzeko obretarako lizentziek eta baimenek, kiropteroen aterpeak dauden NBaren eremuan onesten direnek, berariaz aipatuko dituzte horiek babesteko bete behar diren baldintzak. Arauketa horretan, besteak beste, debeku hau sartuko da: ezingo da birgaitzeko eta konpontzeko lanik egin kiropteroak umatzen diren hilabeteetan —maiatzaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean— ezta hibernatzen duten hilabeteetan ere —abenduaren 1etik otsailaren 28ra bitartean—, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; hartara, organo horrek espezieon eskakizunak eta azpiegituren kontserbazio-beharrak hartuko ditu kontuan.

Nolanahi ere, debekatuta dago produktu organokloratuak edo organofosforatuak erabiltzea zuraren tratamendu intsektizidetan, bai eraikinak eta instalazioak zaharberritzean bai horiek birmoldatzean. Permetrinak erabili ahalko dira, NBko organo kudeatzailearen baimenarekin, maiatzetik abuztura bitarteko alditik kanpo.

Sarbide errazeko tokietan kiropteroen koloniak edo aterpeak aurkitzen badira, organo kudeatzaileak kasu bakoitzean aproposak diren neurriak hartuko ditu horietan bandalismoa saihesteko.

16. Debekatuta dago babes bereziko eremuetan pista berriak eraikitzea, NBAP honen 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuak barne. Orobat debekatuta daude gune erabakigarrietatik igarotzen direnak edo sai zuria eta beste espezie harkaiztar mehatxatu batzuk egon ohi diren puntuetarako sarbidea errazten dutenak. NBko gainerako aldeetan, basogintza-lanetarako, nekazaritzako eta abeltzaintzako jardueretarako eta larrialdietarako (suteak itzaltzeko, uholdeetarako, etab.) erabiltzen direnak soilik baimenduko dira.

17. Organo kudeatzailearen aldeko txostena beharko da pista berriak irekitzeko. Sustatzaileak beharra justifikatu beharko du, diseinu eta trazadurarako hautabideak aipatu, obraren eragina ebaluatu, eta sor daitekeen ingurumen-inpaktua txikiagotzeko hartuko dituen neurrien berri eman. Trazaduraren diseinuan, %10 baino gehiagoko maldak saihestuko dira. Muga hori salbuespenezko kasuetan gainditu ahalko da, paisaia-inpaktu kaltegarriak saihesteko asmoz. Bide horiek ur-pasaguneak eduki beharko dituzte lursaileko hustubide naturaletan, bai iraunkorrak bai urtarokoak. Pisten eraikuntzan eta konponketan sobera dauden materialen metaketa zorroztasunez kontrolatuko da.

18. Instalazio ez-linealak debekatuta daude, NBko kontserbazio-helburuak (ikerketa, zerbitzuak, etab.) lortzeko balio dutenak izan ezik. Inoiz ez, nolanahi ere, babes bereziko eta ibai-sistemako eremuetan. Instalazio horiek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, eta organo horrek debekatu ahalko du paisaia-hauskortasun handieneko eremuetan (EKZPan definitutako dira) horrelakoak instalatzea.

18. artikulua. Ur-baliabideen erabilera

1. Uren legearen testu bateginaren 59.7 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, emari ekologikoak ez dira erabiltzekoak; aitzitik, ustiapen-sistemei oro har ezartzen zaien murrizketatzat hartu behar dira.

2. Bestalde, Natura 2000 sareko eremu babestuek eragin nabarmenak jaso dezaketenez emari ekologikoen erregimenen arabera, emariok habitaten edo espezieen aldeko kontserbazio-egoera mantentzeko edo leheneratzeko egokiak izango dira, haien eskakizun ekologikoak beteko dituzte eta haientzat ezinbestekoak diren funtzio ekologikoak epe luzean mantenduko dituzte. Babestu beharreko espezieei dagokienez, emari ekologikoen erregimenaren helburua izango da espezie horien funtzionaltasun ekologikoa babestea eta mantentzea (ugaltzeko, umatzeko, elikatze eta atseden hartzeko guneak), baita habitaten ere, espezie horiek babesteko araudietan jasotako betekizun eta jarraibideekin bat etorriz.
3. NBko uren aprobetxamendurako emakidetan, eremu horri dagozkion plan hidrológicoetan ezarritakoa aplikatuko da, arroaren arabera eta betiere, aukera guztien artean, habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera ona mantentzeko edo leheneratzeko onuragarriena den emari-erregimena esleituz, haien eskakizun ekologikoak (ugalketa, umatzea, elikadura eta atseden) betetzeko eta haientzat ezinbestekoak diren ur-masen funtzionaltasun ekologikoa epe luzean mantentzeko.
4. Uren aprobetxamendurako emakida berri bakoitzerako espedientearen esparruan, haren beharra, teknikoki bideragarriak diren hautabideak eta aukeratutako irtenbidearen ingurumen-egokitasuna analizatu beharko dira, eta gunean kontserbatu beharreko elementuetan eta bereziki eremu hezeetan eragin nabaririk sortuko ez dela bermatu. Erregimen hidraulikoa nabarmenki aldatzea badakar, ebaluazio aproposa egingo zaio.
5. Organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da uren aprobetxamendurako emakida berriak eman aurretik edo indarrean dauden emakiden funtsezko ezaugarriak aldatu aurretik.
6. Baimendutako erabileren funtzionamendu zuzenerako ezinbestekoak diren azpiegiturak eraikitzea eta mantentzea baimentzen da, kontserbatu beharreko elementuen babes ariskuan jartzen ez badute edo arriskuan jartzeko aukerarik sortzen ez badute.
7. Organo kudeatzaileak, arro-erakunde eskudunaren aurrean, emarien adarren zaintza eta kontrola sustatuko ditu, edozein aprobetxamendu-motatarako, baita emari ekologikoen erregimenaren aplikazioa ere, ur-aprobetxamendurako emakida zahar eta berrietan. Hartara, arreta berezia jarriko du emariak murrizteak NBko kontserbazio-helburuak erdiesteko mehatxu handiagoa ekar dezakeen kasuetan.
8. Era berean, arro-erakunde eskudunaren aurrean, ur-baliabideen aprobetxamendurako instalazioen egituren egokitzapena sustatuko da, ur-inguruneari lotutako espezieen mugikortasuna eta ziklo biologikoaren garapena zailtzen badute. Egokitzapen horretan, zenbait jarduketa egingo dira faunaren goranzko nahiz beheranzko zirkulazioa ahalbidetzeko, ibai-konektagarritasuna hobetzeko eta finkatutako emari ekologikoen erregimena kontrolatzeko.
9. Debekatuta dago NBan baimendutako erabilerei, suteak itzaltzeari edo biodibertsitatea hobetzeari lotuta ez dauden putzuak eta biltegiak eraikitzea edo instalatzea. Ura atxikitze edo biltegiratzeko xedea duten instalazioak (adibidez, edanlekuak, uraskak, putzuak edo biltegiak) eraikitze, uren aprobetxamendurako nahitaezko emakidaz gain (hala badagokio), organo

kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da; organo horrek haren kokapenaren egokitasuna ebaluatuko du, babestu beharreko habitaten eta espezieen kontserbazioari eta eremu hezeetako erregimen naturalaren mantentzeari dagokienez. Instalazio horiek anfibioen edo fauna babestuko beste basa-espezie batzuen heriotza saihesteko neurriak izango dituzte.

10. Lotutako edanlekuak eta itxiturak halako moduan eraiki eta mantenduko dira non putzuz betetako eremuetan azienda sartzea saihestuko den. Ur-harguneek, nolahi ere, eremu horiek mantentzeko nahikoa den emari askea utziko dute.
11. Ezingo da aplikatu produktu fitosanitariarik, ongarririk, araztegiko lohirik, konpostik, mindarik edo simaurrik. Halaber, aplikazio horietarako erabilitako makinak ezingo dira garbitu putzuz beteta dauden edo elurra duten lursailen gainean, ezta ur ibili edo geldien gainean ere.
12. Edozein obra hidrauliko egiteko, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da.
13. Debeztatuta dago zentral hidroelektriko berriak instalatzea edo badaudenak handitzea.

19. artikulua. Erabilera publikoa

1. Erabilera publikoaren kudeaketa helburu honen menpe egongo da: NBaren eremuko habitat naturalen eta fauna eta florako basa-espezieen kontserbazioa bermatzea, bereziki gunearen kudeaketan funtsezkotzat jotzen diren elementuena. Ingurune naturaleko elementu bitxiak eta kalteberenen kontserbazioa beti lehenetsiko zaio erabilera publikoaren eskariari. Beraz, organo kudeatzaileak beharrezkotzat jotzen dituen premiazko neurriak eta mugak ezarri ahaliko ditu, babes-helburuak betetzeko asmoz, batez ere babes bereziko eremuetan; hain zuzen, eremu horietan ez da baimenduko habitatentzako, espezieentzako eta kontserbatu beharreko beste elementu batzuentzako mehatxu-faktorea ekar dezakeen jarduerarik.
2. Gorbeia NBko kudeaketa-jarraibideak, erabilera publikoari dagokionez, EKZPan eta Gorbeia Erabilera Publikoko Planean (hemendik aurrera, EPP) zehaztuko dira; azken plan hori organo kudeatzaileak egin beharko du. Plan horietan, berariazko irizpideak, arauketak eta neurriak ezarriko dira, gutxienez alderdi hauei buruz:
 - Interpretazio-zentroak.
 - Atsedanlekuak.
 - Mendi-ibiliek, txirrindularitza, zaldiketa eta haien ibilbideak.
 - Kirol-jarduerak.
 - Espeleologia.
 - Erabilera publikoko jardura antolatuak eta komertzialak, basa-espezieen aprobetxamendu publikoan oinarritutako jarduerak barne (ornitologia).
 - Kanpaldiak.
 - Basa-produktuen bilketa.
 - Mota guztietako ibilgailuen sarbideak eta zirkulazioa.
 - Lan-txakurrak, laguntza-txakurrak, itsu-txakurrak, etab.

EPPak NBa sektoretan banatu ahalko du erabilera publikoari dagokionez duen kalteberatasunaren arabera, ezarritako zonakatzea, NBAP honetan erabilera eta jardueretarako xedatutako mugak eta basa-espezie mehatxatuentzako aldi erabakigarriak kontuan izanik.

3. Debehatuta dago kanpinak instalatzea.
4. Guneke balio natural, sozial edo kulturaletan eragin nabarmena duten edo izan dezaketen jarduerak organo kudeatzailearen baimena behar dute.
5. Kanpaldi libre kontrolaturako eta kanpaleku antolatuetarako baimenak mugatu egingo dira harrera-ahalmen nahikoa duten guneetara, kontserbazio-helburuekin bat etorritik eta dauden aterpe edo atsedenekuen ingurunean.
6. Oro har, txirringarritza eta zaldiketa debehatuta daude Gorbeia NBko zidor-sarean, organo kudeatzailearen baimena eduki edo NBko EKZPan edo EPPan ezartzen diren eremuetan egin ezean, beste erabilera batzuekin bateragarriak direla zehaztu ondoren eta ibiltariek eta paseariek zidor-sareari ematen dioten erabilera lehenetsiz.
7. Gorbeia NBaren barrualdean aisia-jarduera antolatuak egiteko, organo kudeatzaileari aurrerapen nahikoarekin jakinarazi beharko zaio, eta organo horrek jarduerok burutzeko baldintzak zehaztu ahalko ditu, kontserbatu beharreko elementuen gaineko eragin nabariak saihesteko asmoz; dena den, baliteke beste baimen batzuk beharrezkoak izatea, kasu kasuko jardueraren arabera.
8. Kirol-ekitaldi antolatu masiboak (adibidez, mendiko lasterketek, orientazio-lasterketek, mendi-martxek, BTT edo zaldizko martxek eta bestelakoak) eta guztiz edo neurri batean NBaren eremuan garatzen diren erabilera publikoko jarduera komertzialek organo kudeatzailearen baimena eduki beharko dute; organo horrek gunean eta kontserbazio-xedeetan sor daitezkeen eraginak identifikatu beharko ditu eta, horietan oinarrituta, prebentziozko neurriak eta neurri zuzentzaileak ezarri eta jarduerak kontserbatu beharreko elementuetan duen inpaktuaren jarraipena egiteko protokolo bat diseinatu.

Organo kudeatzaileak jarduera horiek garatzen diren aldia eta eremua mugatu ahalko ditu, NBko kontserbazio-helburuak eta zonakatzea aintzat harturik. 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuak eta babes bereziko eremuak errespetatuko dira gutxienez; horietan ez dira erabilera horiek baimenduko, behar bezala justifikatutako salbuespenezko arrazoiak daudenean izan ezik, eta baldin eta natura-ondareko elementuen kontserbazioa bermatzen bada, babes bereziko eremuetan.

Oro har, jarduera horiek ez dira gaueko ordutegian baimenduko, dauden atsedeneku, ekipamendu edo azpiegiturei lotutako erabilera publikoko eremuetan izan ezik.

Gorbeia NBaren barrualdean aisia-jarduera antolatuak egiteko, organo kudeatzaileari aurrerapen nahikoarekin jakinarazi beharko zaio, eta organo horrek jarduerok burutzeko baldintzak zehaztu ahalko ditu, kontserbatu beharreko elementuen gaineko eragin nabariak

saihesteko asmoz; dena den, baliteke beste baimen batzuk beharrezkoak izatea, kasuan kasuko jardueraren arabera.

8. Debehatuta dago eskalatzeko bide berriak irekitzea eta jarduera hori horretarako baimendutako leku eta aldiatetik kanpo egitea; leku eta aldi horiek eskalada arautzeko planetan ezarrita daude, eta foru-erakundeek aldizka eguneratzen dituzte.
9. NBko lurralde osoan debehatuta dago jolas-xedeekin egurra moztea organo kudeatzailearen baimenik gabe. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eremuetan.
10. Debehatuta dago jolas-xedeekin sua piztea, horretarako gaitutako lekuetan eta aldiatan izan ezik.
11. Debehatuta dago NBko bisitariak barrualdean aparkatzea, horretarako gaitutako eremuetan, zirkulaziorik gabeko bideetan eta EKZPan definitutako diren leku baimenduetan izan ezik. Aparkalekuak diseinatzean, atsedenlekuaren ahalmena kontuan hartuko da eta sor dezaketen paisaia-inpaktua saihesteko ahalegina egingo da.
12. Gorbeiaiko NBko zirkulazio mugatutako bide eta pistetan ibilgailu motordunak erabiltzeko modua Diputatuen Kontseiluaren uztailaren 23ko 113/1999 Foru Dekretuan araututa dago. Nolanahi ere, bide horiek NBko zerbitzuek (zaintza, sorospen eta salbamendukoek) eta beste administrazio batzuek beren eskumenak (JPHaren zaintza eta kontrola, etab.) gauzatzean soilik erabili ahalko dituzte, baita baimendutako erabilerearako (nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzakoetarako) eta mendiko aterpeen zerbitzurako ere. Era berean, ehiza-jarduerarako egun baliodunetan soilik, organo kudeatzaileak ehiztarien ibilgailuak igarotzea baimendu ahalko du, betiere berak alde aurretik adierazitako aparkalekuetaraino, edo ehiza larriko piezak biltzeko.
13. Txakurrek lotuta joan beharko dute erabilera publiko intentsiboko atsedenlekuetan, bideetan eta zidorretan, baita larre-eremuetan ere abereak dauden aldiatan. Arau horretatik salbuetsita daude laneko txakurrak, abereei laguntzen dietenak edo NBko zaintza-jarduketetan eta kudeaketa-jarduketetan (erreskateetan, etab.) parte hartzen dutenak eta, ehizatzeke aldi baliodunean, ehiza-txakurrak ere bai.
14. Debehatuta dago gunean lasaitasuna eta baretasuna hondatzea ihes-hodi librea duten ibilgailuak, megafonoak, turutak, musika-tresnak, irrati-gailuak edo antzekoak erabiliz, bolumen gogaikarria edo Gorbeiaiko NBan kontserbatu beharreko espezieetan eragin kaltegarriak izan ditzakeen bolumena badute.
15. Barrunbe bat bisitatzea errazteke xedea duten eta kobaren barruan geratu behar diren babes-elementuen (pitoien, soken eta abarren) instalazio orok NBko organo kudeatzailearen berariazko baimena eduki beharko du.
16. NBaz kanpoko pertsonen edo erakundeen menpe dagoen hezkuntza-azpiegituren instalazio orok (instalazioek, panelek, seinaleek eta abarrek) NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko du.

17. Halaber, aintzat hartu gabeko beste edozein nahasmendu mugatu ahalko du organo kudeatzaileak, haren kokapena, iraupena edo maila akustikoa dela-eta sai zuriaren umatzeari, elikadurari edo atsedeneri kalte egin ahal badio espeziearentzako gune erabakigarrietan, ezarritako aldi erabakigarrietan.
18. Debehatuta dago bideak eta ibilbideak margo edo beste elementu ezabaezinez balizatzea edo markatzea, NBko GR, PR edo zidorretatik kanpo. NBaz kanpoko taldeek antolatutako ibilbideetan seinaleak jartzea ezinbestekotzat jotzen bada, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko dute, eta markatu beharreko ibilbidea, pertsonen kopurua eta egingo diren data doia zehaztu beharko dira. Ekitaldi berezietan erabilitako edozein motatako seinaleak kendu egin beharko ditu baimendutako taldeak berak jarduera burutu eta berehala.
19. NBaz kanpoko seinale guztiak (errotuluak, oroitzapenezko edo hilobietako plakak edo monumentuak, mendizaleen postontziak, etab.) ahalik eta gehien mugatuko dira, iraunkorrak zein behin-behinekoak izan. Komenigarritzat joz gero, organo kudeatzaileak baimendu eta arautu beharko ditu seinale horiek.
20. NBan instalatzen diren karteak edo seinaleak ezingo diete elementu naturalei edo kultura-ondasunei eragin edo kalterik egin.

20. artikulua. Zientzia- eta ikerketa-jarduerak

1. NBko ikerketa-jarduerak, ahal denean, honetan ardaztuko dira: gune babestuan kontserbazio-jarraibideak ezartzean eta biodibertsitatearen eta geodibertsitatearen kontserbazio-egoera zehaztean eta horren jarraipena egitean. Horretarako, arreta berezia jarriko dute mehatxu-maila handiagoa edo kontserbazio-egoera txarragoa duten Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitatetan eta espezieetan, baita beren funtzionaltasun ekologikoagatik eta ekosistemen egoeraren adierazle izateagatik funtsezkoak izan daitezkeen espezieetan ere. Funtsean, alderdi hauek hartuko dira aintzat: banaketa, populazioen kontserbazio-egoera eta jasaten dituzten presio eta mehatxuak.
2. Horri dagokionez, NBan egiten diren zientzia- eta ikerketa-jarduerak natura-ondareko elementu jakin batzuei emango diete lehentasuna, hain zuzen ere kontserbatzeko Gorbeia ezinbesteko gunetzat dutenei (II. eranskinaren, memoriaren, 3.2.4 idatz-zatia).
3. NBko zientzia- edo ikerketa-jarduerak organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaizkio, gauzatu baino lehen.
4. Berriaz debehatuta dago ale edo material naturalak biltzea, mineralak, fosilak, espeleotemak (estalaktitak eta estalagmitak) zein flora edo faunako basa-espezieen aleak izan, ikerketa-lanak xede dituztenak edo aprobetxamendu arautuak direnak izan ezik, aipatutako organo kudeatzailearen baimena badaukate.
5. Fauna mehatxatuaren jarraipena egiteko lanetan, batez ere ibai-ibilguei edo eremu hezei lotutakoari dagokionez, laginketak desinfekzio nahikoarekin egingo dira, agente patogenoak eremu batetik bestera transmititzea saihesteko.

6. Funts publikoez finantzaturako zientzia- edo ikerketa-jardueretan NBko natura-ondarearen ezagutzan agerian jartzen den edozein aurrerapen NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Horrek, bestalde, Eusko Jaurlaritzako organo eskudunari emango dio lan horien datuen eta emaitzen berri, Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistemari (ENIS) informazioa eguneratuta edukitzeko helburuarekin. Horrez gain, informazio hori argitaratzeko eta jendarteratzeko laguntza eta erraztasunak emango ditu, natura-baliabideen babeserako arriskurik ez badakar. Funts publikoez finantzatuta ez dauden azterketetan edo lanetan, aktiboki sustatuko da xedapen hori betetzea.
7. Jendaurrean jarri beharreko agiri guztiak, NBAP honen helburuekin zerikusia daukaten eta baliabide publikoez kontratatzen eta finantzatzen diren NBari buruzko lan zientifiko eta teknikoek dibulgaziozko laburpen bat jasoko dute, herritarrek erraz ulertzeko modukoa, eta hori ingurumen-organismoari bidaliko zaio ENISen sartzeko.

3. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAREN ZONAKATZEAREN ARABERAKO ARAUKETAK ETA BABES-EREM U PERIFERIKOA

1. ATALA. Naturagune Babestuaren zonakatzea eta babes-eremu periferikoa.

21. artikulua. NBaren zonakatzea kontserbatu beharreko habitaten eta espezieen banaketaren arabera eta gunearen erabileraren arabera

1. Gorbeiaiko NBaren zonakatzearen xedea da eremu bakoitzaren barruan erabileren eta aprobetxamenduen berriazko antolamendua ezartzea; eremu horiek beren balio naturalak, kontserbazio-egoera eta kalteberatasuna kontuan izanik bereizi dira, baita dauden erabilerak eta aurreikusitako joerak aintzat hartuta ere.

Gainera, zonakatze horrek gunea Natura 2000 sarean sartzea eragin duten habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera ona mantentzeko edo lortzeko beharrari erantzuten dio. Halaber, natura-ondareko elementu guztiak babestea du helburu, geodibertsitatea barne, erabilera publikoarekin eta jarduera ekonomikoen mantentzearekin batera, baldin eta gorde nahi diren balioekin bateragarriak badira.

2. NBaren zonakatze-mapa I. eranskinean dago. Eremu hauek bereizi dira:

Eremua	Azalera (ha)	NBaren azalaren %
a) Babes bereziko eremuak	2.517,99	% 12,4
b) Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak	8.058,70	% 39,8
c) Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak	3.159,07	% 15,6
d) Leheneratze ekologikoko eremuak	2.359,43	% 11,7
e) Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak	3.621,40	% 17,9
f) Ibai-sistema	398,26	% 2,0
g) Ekipamendu eta azpiegiturarako eremuak	106,37	% 0,5
Guztira	20.226,45	% 100,0

22. artikulua. Babes-eremu periferikoa

NKLTBaren 19.2 artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, Gorbeia NBko babes-eremu periferiko bat ezartzen da; eremu hori 100 metroko zabalerako babes-banda da, gunearen kanpoko mugatik neurtuta, hiriguneak kanpo utzita.

2. ATALA. Babes bereziko eremuak

23. artikulua. Definizioa

Habitat natural edo espezie bakanen edo oso mehatxatuen ordezkari onenak hartzen dituzten lurraldeko guneak dira. Beren bitxitasunagatik, ezaugarri adierazgarri edo estetikoengatik eta fauna eta florako basa-espezieen kontserbaziorako garrantzitsuak izateagatik balio natural gailenak dauzkaten enklabeei dagozkie.

24. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Eremu hauetan, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitat-mota eta espezie-mota hauen ordezkari onenak daude, NBko funtsezko elementu gisa hautatuak eta II. eranskinaren (memoriaren) 3.2 idatz-zatian zehatz-mehatz deskribatuak:
 - a. Baso autoktonoetako habitatak dituzten masak (pagadiak, hariztiak, artadiak, ameztiak, erkameztiak, amilburu-oineko basoak, haltzadiak eta sahasiak) eta lotutako flora eta faunako basa-espezieak: kiropteroak eta basoko hegaztiak, ugaztunak, ornogabeak (koleoptero saproxilikoak, ropalozeroak, etab.).
 - b. Txilardi eta sastraketako habitatak eta lotutako interes bereziko flora eta faunako basa-espezieak: goi-mendiko eta landazabaleko abifauna, kiropteroak eta narrastiak.
 - c. Harkaitz eta kobetako habitatak eta lotutako interes bereziko flora eta faunako basa-espezieak: hegazti harkaiztarrak eta kobetako kiropteroak.
 - d. Eremu hezeetako habitatak eta lotutako interes bereziko flora eta faunako basa-espezieak: narrastiak, anfibioak eta odonatuak.
 - e. Interes geologikoko eta paisaia-intereseko lekuak.
2. Hautatutako guneak Gorbeia enklabe hauetan daude:
 - 2.1. Altubeko basoko erdigunean kokatutako baso naturala, nagusiki pagadi azidofiloek (EB 9120 KOD) eta Batasuneko edo eskualdeko intereseko beste habitat batzuek osatua, hala nola harizti kandudun edo harizti kandugabe azpiatlantikoez (EB 9160 KOD), harizti mesotrofoez [EUNIS

G1.A1(X) KOD] eta pagadi-harizti azido atlantikoez (EUNIS G1.82 KOD); lñurbeko haitzaren inguruan daude.

Hautatutako eremua okil beltza (*Dryocopus martius*) umatzen den gune ezagunaren zati bat da. Espezie hori Hegaztien Zuzentarauaren I. eranskinean sartuta dago, eta hain zuzen ere eremu horretan daude habia-zuhaitz ezagun gehienak, Oiardo ibaiaren ezkerreko isurialdean, eta nagusiki haren eta lñurbeko haitzeko gailurreriaren artean hedatzen den erliebe ondulatuan. Eremu horrek okil beltzaren ugalketagune bat finkatzea ahalbidetu du eta espezie hori barreiatzeko eta leku berriak kolonizatzekeo iturburu gisa funtzionatzen jarrai dezake.

Baso horrek erkameztiekin, (EB 9240 KOD), sastraka oromediterraneoekin (EB 4090 KOD) eta Goiuriko ur-jauziaren ingurunean dauden pagadi basofiloekin (EUNIS G1.64 KOD) jarraitzen du; gune horrek paisaia-balio handia du eta EAEko Interes Geologikoko Lekuen Inbentarioan sartu da.

Eremu horrek, halaber, Oiardo errekaiko sahasi mediterranea hartzen du barne, lurzoru harritsueta ur-bazterretako sahasietako habitataren inguruan hautatutako 35 ha-ko azalera [EUNIS F9.12(Y) KOD].

Onura publikoko mendiak dira. Hautatutako eremuak, osorik hartuta, 388 ha okupatzen ditu eta mendi hauen artean banatuta dago: 91 'Ayuelos y soladera de Gujuli' OPMa, 93 'Altubeko komunitatea' OPMa eta, puntualki, 94 'Basaudeko komunitatea' OPMa.

2.2. Altubeko artadi kantauriarrak (EB 9340 KOD), erlikia-izaeragatik hautatuak. Autobidearen bi aldeetan daude. Hautatutako eremuetan, harizti mesotrofoetako eta pagadietako (basofiloetako eta azidofiloetako) lurzati mugakideak barne hartu dira, gutxi gorabehera 30 ha-ko azalera bete arte; 374 'Altube eta Gorbeia' izeneko onura publikoko mendian daude, Zuiako haranean. Artadiak okupatutako eremuak jada izendatu ziren erreserba-eremu 1998ko NBAPan.

2.3. Bortaleko amildegiaren mazelan kokatutako baso naturala, I-IE orientazioa duena, gurbizti-guneez [EUNIS F5.21(Y) KOD], harizti azidofiloiez (EUNIS G1.86 KOD) eta ameztiez (EB 9230 KOD) osatua. Gutxi gorabehera 61 ha-ko azalera du eta Ziorragako kontzejukoa (Zuiakoa) da. Onura publikoko 59. mendiaren zati bat da.

2.4. Kukutza-Artamendi gailurreriaren iparraldeko mazelan kokatutako baso naturala, I-IE orientazioa duena; bertan, gailurreriatik Aletxibiko errekaraino (Arbaitzaerrekaraino), intereseko habitatak daude, adibidez, txilardi lehor europarrak (EB 4030 KOD), pagadi azidofiloak (EB 9120 KOD), pagadi-harizti azidoa (EUNIS G1.82 KOD), *Quercus petraea* espezieko harizti azidofiloa [EUNIS G1.86(X) KOD], harizti mesotrofo atlantikoa [EUNIS G1.A1(X) KOD] eta ameztiak (EB 9230 KOD). Interes mastofaunistikoko eremua. Gutxi gorabehera 154 ha-ko azalera dauka, Orozko udalerrian. Jabetza pribatuko eremua da, Nekezeta ondare-mendian dagoen %10 inguru izan ezik, Bizkaiko Foru Aldundiarena da eta.

2.5. Urrunagako urtegiarekin mugakidea den baso naturala, Natura 2000 sarekoa ere baita (Zadorrako urtegiak KBEa). Eremua, funtsean, harizti kandudun edo kandugabe azpiatlantikoek (EB 9160 KOD) okupatzen dute, harizti azidofilozko orla batez inguratuta (EUNIS G1.86 KOD).

Gutxi gorabehera 15 ha-ko azalera dauka. Onura publikoko 376. mendiaren zati bat da, Zigoitiko Udalaren jabetzakoa.

2.6. Tragante Atxa mendiaren hegoaldeko mazelan dagoen baso naturala, nagusiki HM orientazioa duena, sarbide zailekoa eta lurzoru urrikoa, harkaitzen (EB 8210 KOD) eta artadien (EB 9340 KOD) mosaiko batek okupatuta dagoena eta gutxi gorabehera 31 ha-ko azalera duena; onura publikoko 12. mendiaren, 'Semelarragaren', zati bat da, eta haren titularra Orozkoko Udala da. Eremuak ipar-orientazioko harkaitz-zerrenda txiki bat hartzen du barne, onura publikoko 178. mendikoa, 'Aibelabekoa', dena; Zeberioiko Udalaren jabetzakoa da.

2.7. Harrikurutzeko parajeko ipar-orientazioko mazelako tontorrean, lursail malkartsu eta harritsuetan, dagoen baso naturala; kareharrizko amilburu-oineko baso mistoko habitata (EB 9180 KOD) da nagusi bertan. 27 ha-ko eremua da eta onura publikoko 376. mendiaren zati bat da, Zigoitiko Udalaren jabetzakoa.

2.8. Atxuri-Arraldeko harkaitzak eta gailurreria. 117 ha-ko eremu jarraitua da. Zatorik handiena titulartasun publikoko lurzatiak dira, Bizkaiko Foru Aldundiaren ondare-mendikoak diren lursail batzuk izan ezik (483 'Legualde', 485 'Undabe', 511 'Askastillo' eta 513 'Mantzarroa').

a. Iparraldean, IE orientazioarekin, mazelaren goiko zerrenda barne hartu da; haren mendebaldeko zatia pagadi azidofiloak (EB 9120 KOD) okupatzen du, eta haren ekialdeko zatia, berriz, pagadi basofiloak (EUNIS G1.64 KOD) eta txilardi lehor europarrek (EB 4030 KOD). Gaur egun konifero-landaketek okupatzen dituzten zenbait lurzatiren kota altuenak ere hartzen ditu barne eremu horrek. Beren orografia malkartsuagatik eta, batez ere, beren paisaia-balioagatik bakandutako eremuak dira.

b. Hegoaldeko zatian, 'Bojadi' izeneko parajea eta haren ingurunea hartu dira barne; Gorbeian bakana den ezpeldi batek (EB 5110 KOD) eta sakonera txikiko lurzoruen edo lurzoru urrien gaineko formazio litologiko horien bereizgarriak diren beste formazio batzuek okupatzen dute alde hori, esate baterako, pagadi kaltzikolek (EB 9150 KOD) edo basofiloek (EUNIS G1.64 KOD) edo txilardi oromediterraneoek (EB 4090 KOD).

2.9. Itzinako mendigunea eta Gorosteta, Gatzarrieta eta Aldamin artean hedatzen diren harkaitzak. Gune horietan, harkaitzak (EB 8210 KOD) eta lotutako habitatak (EB 6170 KOD, EB 8130 KOD, EUNIS G1.64 KOD) dira nagusi. Alderdi hauei lotutako berezitasunengatik nabarmentzen dira: fauna (abifauna harkaiztarra eta kobetako kiropteroak), flora (megaforbioak eta flora mehatxatuko beste espezie batzuk), paisaia eta geomorfologia (formazio karstikoak).

Hautatutako eremuaren zati bat 'Itzinako karsta' izeneko interes geologikoko lekuan dago; EAEko Interes Geologikoko Lekuen Inbentarioan sartuta dago eta IGL horren elementu gailenak biltzen ditu, hala nola Atxulaurreko begi-formazioa edo Itxulegor eta Superlegor kobak.

IGL horren zedarriztapena bat dator 1995. urtean biotopo babestu izendatu zen eremuarekin; orain NBan sartu da, babes bereziko eremu gisa.

933 ha-ko azalera dauka, onura publikoko mendietan (10 'Iturrioz', 23 'Arraba eta Gorbeia', 470 'Axpialtziturri'), baina lursail partikular batzuk ere hartu dira barne Sintxietako amildegiko mazeletan eta Gorostetako ingurunean.

- 2.10. Padurabaso-Atxandiko ospeleko pagadi karstikoa. Pagadi basofilo edo neutroa da; harkaitz-azaleratze karetsu ugariko mazela batean eta, oro har, lurzoru urrietan edo oso sakonera txikikoetan dago. Eremua Padurabaso errekarerekin (Baiaren ibaiadarra da) mugakidea da iparraldean, eta tarte hori oso egoera ekologiko onean dago. Ur iraunkorreko ibaia da eta haren ingurunean ez dago ukipenik, haren arro txikian ez dagoelako baso-sartzerik eta pagadia ez delako hamarkadetan ustiatu. Eremuan Ubegiko —Baiaren jaiotzako— eta Lapurzuloko iturburuak leudeke.

Gune babestuak 247 ha-ko azalera dauka, eta %90 baino gehiago Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitatei dagokie. Horietatik, pagadi basofilo edo neutroak (EUNIS G1.64 KOD) 204 ha hartzen ditu, hots, NBan identifikatutako pagadi basofiloaren %12, eta habitat horretarako funtsezko gunetzat jotzen da. Ia azalaren erdia, 117 ha, onura publikoko zenbait menditakoa da (10 'Iturrioz', 23 'Arraba eta Gorbeia', 467 eta 734 'Altube').

- 2.11. Orortegiko hariztia. Orortegiko ospelak 150 ha okupatzen ditu gutxi gorabehera. NB osoan eremu horretan bakarrik dauden intereseko habitatak (EB 9260 KOD, *Castanea sativa* espezieko basoak) identifikatu dira, baita zenbait harizti-mota ere, adibidez, azalera nabarmeneko harizti kandugabea (*Quercus petraea*), Euskadin oso eskasa baita. Horrez gain, intereseko fauna identifikatu delako eta okil beltzaren ugalketagine bat dagoelako da interesgarria.

Jabetza pribatua da, hegoaldeko muturreko zatitxo bat, OPM an barneratzen dena, izan ezik.

- 2.12. Itxulegorreko kobako, Legorrasko kobako eta haien inguruneke kiroptero haitzulotarren lehentasunezko aterpeak; harkaitzek (EB 8210 KOD) eta pagadi basofiloek (EUNIS G1.64 KOD) okupatzen dituzte Itxulegorren inguruan, eta ameztiak (EB 9230 KOD) Legorrasen inguruan.
- 2.13. Santa Engracia eta Altube ibaietako ibai-erreserba naturalak, Altube ibaiko ingurumen-intereseko tarte eta Aldabide errekarereko natura-intereseko tarte, Kantauri Ekialdeko eta Ebroko demarkazio hidrografikoen plan hidrologikoetako eremu babestuen erregistroan tarte horietarako jasotako zedarriztapenarekin bat etorritik.

Katxamiano errekarereko ibai-tarte *Prunus lusitanica* espeziea berreskuratzeko gunetzat jotzen da, EAeko landaredi baskularraren zerrenda gorrian 'galtzeko arrisku larrian' dagoen landaredia berreskuratzeko planak egiteko oinarri teknikoak izeneko erreferentziako dokumentuan (IHOBE, 2011ko otsaila) definituta dagoen moduan.

- 2.14. EAeko Hezeguneen Lurraldearen Arloko Planeko Hezeguneen Inbentarioan sartutako eremu hezeak eta 30 metroko babes-perimetro bat haien inguruan: Altubeko hezeguneak (B4A1), golf-zelaiko hiru putzu artifizialak izan ezik; Zuiako istingak (B1A4), Zigoitikoak (B1A5), Zeanurikoak, Orozkokoak eta Areatzakoak; Gorbeia I urtegia (EA8), Gorbeia II urtegia (EA9), Iondegortako presa (EB8), Lamiogingo putzua (GA11), Saldropoko zohikaztegia (B1B1),

Orozkoko istingak (B1B2), Zeanuriko istingak (B1B9), Saldropoko istingak (B1B10), Areatzako istingak (B1B8), Kulukupadra idoiak eta La Yeserakoak (B4A1). Eremu horiek guztiak beren interes botaniko eta faunistikoagatik hautatu dira.

Eremu heze bakoitzerako babes-perimetroa ezarri arte, 30 m-ko babes-banda funtsezko elementu hori barne hartzen duten Batasuneko intereseko habitaten mugatik neurtuko da, agiri honi erantsitako habitaten kartografiarekin bat etorritz.

- 2.15. Eskala dela-eta edo zuhurtziagatik kartografiatu ezin diren beste enklabe batzuk ere barne hartzen dira babes bereziko eremu gisa:
- a. hegazti nekrofagoen gune erabakigarriak edo etorkizunean izendatuko diren gune erabakigarriak.
 - b. Flora mehatxatuko espezieen kontserbazio-gune bereziak edo etorkizunean izendatuko diren kontserbazio-guneak eta haien babes-perimetroa; azken hori gutxienez 10 m-koa izango da, haien kokapen ezagunen ingurukoa.
 - c. Landaredi kasmofitikoak duten aldapa harritsu kaltzikolak (EB 8210 KOD) eta turismoak ustiatu gabeko kobak (EB 8310 KOD), beste eremu batzuetan sartuta daudenak eta eskala dela-eta kartografiatu ezin direnak.
 - d. Trantsizio-zohikaztegiak (EB 7140 KOD) eta lintzura alkalinoak (EB 7230 KOD), beste eremu batzuetan sartuta daudenak eta eskala dela-eta kartografiatu ezin direnak, eta 30 metroko babes-perimetroa haien inguruan eta Batasuneko intereseko habitaten kanpoko ertzean.
 - e. 'Zuhaitz bakan' izendatutako aleak: Altubeko haritza (ES213006), Aginaldeko hagina (ES213007) eta Agiñarteko hagina (ES213008), baita 10 m-ko babes-perimetro bat ere haien inguruan.
 - f. Oketa mendiaren hegoaldeko magalean (Zigoitian) baso-igel jauzkariaren populazioaren biziraupena ziurtatzeko sortutako sei idoiak, baita 5 m-ko babes-perimetro bat ere haien inguruan.

25. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Babes bereziko eremuetarako kontserbazio-helburu orokorra da haien dinamika naturalaren alde egitea, ahalik eta giza esku-hartze txikienarekin, kontserbazioa beste erabilera batzuen gainetik lehenetsiz eta haien bilakaera naturalaren jarraipena eginez.
2. Helburu orokor horrek helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Balio altuko enklabe horiek babestu eta kontserbatzea, haien dinamika naturalaren alde eginez, ahalik eta esku-hartze txikienarekin eta haietan eta haien ingurunean egiten diren jarduerak kontrolatuz.
 - 2.2. Hobekien kontserbatuta dauden baso-masen naturaltasuna, heldutasuna eta egiturazko konplexutasuna bultzatzea.

2.3. Batasuneko intereseko habitaten kontserbazioa bermatzea eta habitat horiei lotutako flora eta faunako basa-espezieen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna bermatzea, batez ere NBko funtsezko elementu hauek:

- a. Basoetako habitatak. Baso naturalek okupaturiko azalera handitzea eta haien egitura eta funtzioak hobetzea.
- b. Harkaitz-habitatak eta kobak, mehatxu-faktoreak txikiagotu eta kontrolatzeko eta habitat horien ezagutza hobetzeko asmoz.
- c. Eremu hezeak. Helburua NBko hezegune nagusiak babestea da, kontserbazio-egoera ona lortu edo manten dezaten.
- d. Flora mehatxatua. Helburua da enklabe horiei lotutako flora mehatxatuaren populazioak monitorizatzea eta dauden berreskurapen-planetan ezarritako neurriak betearaztea. Era berean, berriazko kudeaketa-planik ez daukaten flora mehatxatuko basa-espezieak berreskuratzeko planak egitea bultzatuko da.
- e. Basoetako eta kobetako kiropteroak. Helburua da kolonien kopurua eta tamaina mantentzea eta ahal den neurrian handitzea eta haien aterpe-, ugalketa- eta elikadura-habitaten ezaugarri fisikoak, biologikoak eta ingurumen-ezaugarriak kontserbatzea eta hobetzea, espezie guztiek habitat horiei ematen dieten erabileraren fenologia ezagutzea, hau da, hibernatzen duten eta umatzen diren aldiak, baita gizakiek haiekiko dituzten jarrerak hobetzeko hezkuntza-jarduerak sustatzea ere.
- f. Espezie harkaiztarrak. Helburua da espezie harkaiztar mehatxatuak kontserbatzea, habiak egiten dituzten guneak zorrotasunez babestuz, elikadura- eta bizi-eremuaren beharrezko gutxieneko azalera kontserbatuz eta berezkoak ez diren heriotza-arrazoia ezabatuz.
- g. NBko eremu hezei lotutako Batasuneko edo eskualdeko intereseko fauna, bereziki apoarmatu istilzalea, baso-igel jauzkaria, gailurretako uhandrea, uhandre marmolairia eta odonatuak, mehatxu-faktoreak murriztu eta kontrolatzeko, haien populazioak hobetzeko eta haien kontserbazio-egoeraren ezagutza areagotzeko.

2.4. Paisaiako elementu bakanak eta balio geologiko eta paisaia-balio bereziko guneak babestea eta kontserbatzea.

2.5. Gorbeian eta haren babes-eremu periferikoan dauden interes geologikoko lekuen ezagutza hobetzea, haien balioa azpimarratzea eta haien garrantzia jendarteratzea.

2.6. Arkeologia-ondarea eta paleontologia-ondarea babestea eta kontserbatzea.

2.7. Baso helduei lotutako biodibertsitatearen ikerketa eta jarraipena sustatzea.

26. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

1. Eremu hauek baliabide eta bitxitasun naturalak kontserbatzeko eta babesteko dira. Horretarako, egiten diren jarduerak zorrotasunez kontrolatuko dira. Flora eta faunako basa-espezieak babesteko beharrezkotzat jotzen denean, banatzen diren eremuak edo enklabeak mugarriztatu edo markatuko dira, baita hesitu ere, beharrezkoa balitz.

2. Salbuesenez, organo kudeatzaileak jarduketak proposatu ahalko ditu, habitaten eta haiei lotutako espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko eta haien osotasun ekologikoa arriskuan jar dezaketen mehatxuak geldiarazteko helburuarekin soilik.
3. Oro har, erabilera-araubideak lehentasuna ematen die habitaten eta haiei lotutako espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko eta haien osotasun ekologikoa arriskuan jar dezaketen mehatxuak geldiarazteko xedea duten jarduketei.
4. Iñurbeko haitzeko eta El Bortaleko eremuek erreserba zientifikoak izaten jarraitzen dute babes bereziko eremuaren barruan. Ikerketa-lanetarako erreferentziako lurzatiak izango dira, haien eboluzio naturala monitorizatzeko eta biodibertsitatearen jarraipen-lanekin segitzeko helburuarekin.

27. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Gutxienez, baso autoktonoko oraingo masak mantenduko dira, eta basogintza esku-hartzeen xedea haien egitura eta funtzioak hobetzea izango da.
2. Orain zuhaitzik gabe dauden eremu hauetako lursailetan, maldari edo higagarritasunari lotutako haien ezaugarriak direla-eta zuhaitz-estaldura iraunkorra behar badute, birpopulatutako azaleraren % 100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da. Espezie aloktonoen landaketak dauzkaten lursailetan, titulartasun publikoko mendietan birpopulatutako azaleraren % 100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da; jabetza pribatuko lursailetan, aldiz, espezieen % 50 izango dira autoktonoak. Berritu aurreratuak (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da. Gainerako azalera gutxienez 60 urteko mozketatxanda daukaten eta berez edo modu artifizialean zuhaitz-estalkiaren azpian berritzeko gai diren zuhaitz-espezieez birpopulatutako da.
3. Debekatuta dago eremu honetako basoetatik zur hila erauztea.

28. artikulua. Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak

1. Lexardi eta Itxingoitiko larratze-finkapeneko gune tradizionaletan erabilera hau baimentzen da.
2. Gainerako eremuetan, baimentzen da baldin eta ez badu arriskuan jartzen natura-ondareko elementuen edo lotutako prozesu ekologikoen kontserbazio-egoera, eta betiere EKZPan eta, hala badagokio, Gorbeiaiko larre-habitata eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planean araututakoaren arabera. Erabilera honetatik salbuetsita daude harkaitzen eremuak (EB 8210 KOD), hartxingadiak (EB 6430 KOD), lapiazak eta megaforbioen eremuak (EB 6430 KOD), haltzadiak (EB 91E0 KOD) eta eremu hezeak, haien kontserbazio-egoerak erabilera hau mugatzea aholkatzen badu; NBko organo kudeatzaileak erabakiko du hori eta behar diren prebentziozko neurriak hartuko ditu.
3. Debekatuta dago eremu hauetan ahuntz-azienda larratzea edo egotea.

29. artikulua. Azpiegiturak

1. Baimenduta dago zaintza-lanetarako eta suteak itzaltzeko pistak mantentzea eta ibilgailuek zirkulatzea, baita suaren aurka borrokatzeko ur-biltegiak instalatzea ere, organo kudeatzaileak baimendu ondoren.

30. artikulua. Erabilera publikoa

1. Babes bereziko eremuak erabilera publiko mugatuko gunetzat joko dira Gorbeia EPPak egingo duen sektORIZAZIOAN.
2. NBko organo kudeatzaileak baimendutako jarduketa zientifikoak, hezigarriak eta ingurumen-dibulgazioko jarduketak egin daitezke, guneon osotasun ekologikoari eragiten ez badiote. Ildo horretan, ikusi orobat kobei eta lotutako espezieei buruzko arauketak.
3. Kiropteroen lehentasunezko aterpea ez diren barrunbeetan espeleologia eta indusketa arkeopaleontologikoak egitekotan, Espeleologia Ondarea Kudeatzeko Planari jarraituz eta NBko organo kudeatzailearen baimenarekin egingo dira. Ikusi orobat kobei eta lotutako espezieei buruzko arauketak.

3. ATALA. Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak

31. artikulua. Definizioa

Baso autoktono natural edo erdinaturaletako guneak dira, bai publikoak bai pribatuak; horietan, intentsitate baxuko baso-aprobetxamenduak egiten dira, eta baso-erabilera masen kontserbazio-egoera onarekin bateragarria izan daiteke.

Gorbeian, ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuak:

- a. Mendi publiko edo pribatuak, zeinetan baso natural edo erdinaturalak nagusitzen diren.
- b. Batasuneko interesekoak edo eskualdeko interesekoak diren eta NBko funtsezko elementutzat jotzen diren baso-habitaten presentzia.

32. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Basogintza-erabilera, alegia, baso-azalerek emandako ondasunak eta zerbitzuak aprobetxatzea xede duten jardueren multzoa, Gorbeia mendiguneko tradizioaren parte da. NBaren azaleraren %74 baino zertxobait gehiago baso-masak dira, zehazki 15.026 ha; horietatik %33 koniferoak dira eta %67, aldiz, espezie hostozabalak.
2. Baso-aprobetxamendu estentsiboko eremuek baso natural eta erdinaturalen gune handiak biltzen dituzte, funtsean Batasuneko edo eskualdeko intereseko zuhaitz-habitategi dagozkienak (EB 9120 KOD, EB 9160 KOD, EB 9180 KOD, EB 9240 KOD, EB 9260 KOD, EB 9340 KOD eta EUNIS G1.64 KOD, EUNIS G1.82 KOD, EUNIS G1.86 KOD, EUNIS G1.86X KOD, EUNIS G1.91 KOD, EUNIS G1.A1 KOD, EUNIS G1.A1X KOD, EUNIS G1.B2 KOD). Hala ere, barruan Batasuneko edo

eskualdeko intereseko beste habitat batzuetako azalerak izan ditzakete (EB 4020 KOD, EB 4030 KOD, EB 4090 KOD, EB 6170 KOD, EB 6210 KOD, EB 6230 KOD, EB 6430 KOD, EB 6510 KOD, EB 7140 KOD, EB 8120 KOD, EB 8130 KOD). Hauek dira habitat horiei lotutako Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieen taldeak:

- a. Kiropteroak: *Myotis myotis*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis mystacinus*, *Myotis emarginatus*, *Barbastella barbastellus*.
- b. Ugaztunak: basakatua (*Felis silvestris*), muxar grisa (*Glis glis*).
- c. Basoko hegaziak: arrano txikia (*Hieraaetus pennatus*), zapelatz liztorjalea (*Pernis apivorus*), okil beltza (*Dryocopus martius*) eta buztangorri argia (*Phoenicurus phoenicurus*).
- d. Ornogabeak: koleoptero saproxilikoak (*Lucanus cervus*, *Cerambyx cerdo*, *Rosalia alpina* eta *Osmoderma eremita*), ropalozeroak (*Euphydryas aurinia*, *Euplagia quadripunctaria*), Quimperreko barraskiloa (*Elonga quimperiana*).

Eremu horiek gutxi gorabehera 8.059 ha hartzen dituzte, hots, NBaren azalera guztiaren % 40 inguru. Azalera horren %85 inguru NBko Arabako eremuan dago, baso naturalak eta erdinaturalak ugarien diren lekuan.

Baso-aprobetxamendu estentsiboko eremuen azalaren % 89 titulartasun publikoko mendietan daude.

33. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetan, baso-habitat naturalak, erdinaturalak eta lotutako espezieak babestea eta haien kontserbazio-egoera hobetzea da lehentasuna. Baso-aprobetxamenduek ez dute arriskuan jarri behar lekua izendatzea eragin duten habitaten, flora eta faunako basa-espezieen eta haien osotasun ekologikoaren mantentzea. Baso-kudeaketa jasangarria NBko biodibertsitatea hobetzera bideratu behar da.
2. Helburu orokor horrek helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Zuhaitz-masen aprobetxamendua bateragarri egitea Batasuneko edo eskualdeko intereseko baso-habitaten kontserbazio-egoera onarekin, basogintza-erabilera estentsiboaren antolamenduaren bidez.
 - 2.2. Baso naturalek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea.
 - 2.3. Baso-masa autoktonoen naturaltasuna, heldutasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetzea. Hobekien kontserbatuta dauden enklabeak beren oraingo egoeran gordetzea.
 - 2.4. Basoko habitatei lotutako fauna mehatxatuko espezieen espazio-banaketa, dibertsitatea eta populazio-maila areagotzea: basoko kiropteroak, kiroptero zuhaitzarrak, ugaztunak, basoko abifauna, ornogabe saproxilikoak, etab.

34. artikulua. Sustatutako erabilerak

1. Basoko habitaten eta Batasuneko eta eskualdeko intereseko lotutako espezieen kontserbazio-egoera ona lortzearen menpe egongo da basogintza-erabilera estentsiboa, haietzako funtsezko gunea baita Gorbeia.

35. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Baimentzen dira baso natural eta erdinaturalen kontserbazio-egoera hobetzeko basogintza-jarduketak. Horretarako, egokitzat jotzen bada, baso garai irregularraren masa bihurtzeko ahalegina egingo da; alegia, ahalik eta egiturazko eta berariazko dibertsitate handiena, hazien bidezko berritze naturala eta lurrian eta zutik dagoen zur hilaren presentzia sustatuko dira eta neurri nabarmenak edukitzeagatik apartekoak diren zuhaitzak kentzea saihestuko da.
2. NBko lepatuen baso eta unadetan, kudeaketaren xedea masa horien berezko ezaugarriak kontserbatzea eta haien kontserbazio-egoera hobetzea izango da.
3. Gutxienez, baso autoktonoko oraingo masak mantenduko dira eta baso horiek eremu hauetan okupaturiko azalera handitzeko ahalegina egingo da, bereziki titulartasun publikoko mendietako lursailetan.
4. Planifikatutako baso-aprobetxamenduak baimentzen dira, baldin eta aprobetxamendu-metodoa ez bada baso-soilketak. Tokiko kontsumorako egur-eskariak eta biomasa-aprobetxamenduak ere baimenduta daude, zuhaitz-masaren heldutasunaren eta egiturazko konplexutasunaren garapen egokia bermatzen badute. Ez da baimenduko baso-aprobetxamendurik, egur-eskaririk edo biomasa-aprobetxamendurik eremu hauetan ezarri beharreko seneszentzia-unadetan edo mikroerreserbetan.
5. Orain zuhaitzik gabe dauden eremu hauetako lursailetan, maldari edo higagarritasunari lotutako haien ezaugarriak direla-eta zuhaitz-estaldura iraunkorra behar badute, titulartasun publiko mendietan birpopulatutako azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da; lursail pribatuetan, berriz, espezieen %50 gutxienez izango dira autoktonoak.

Gaur egun koniferoen landaketek okupatzen dituzten lursailetan, titulartasun publikoko mendietan birpopulatutako azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da; titulartasun pribatuko mendietan, aldiz, espezieen %50 gutxienez izango dira autoktonoak. Berritu aurreratuak (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da. Gainerako azalera gutxienez 60 urteko mozketatxanda daukaten eta berez edo modu artifizialean zuhaitz-estalkiaren azpian berritzeko gai diren zuhaitz-espezieez birpopulatutako da.

6. Inoiz ez da mozteko markatuko habiak dituen edo bertan fauna mehatxatua dagoelako ebidentziak dauzkan zuhaitzik.
7. Zuhaitz-masa nagusian txertatutako habitat txikiak (adibidez, soilgune txikiak, eremu hezeak, zohikaztegiak eta zingiradiak) egoera egokian mantenduko dira, arrainen, anfibioen, intsektuen eta abarren ugalketa-zikloan duten funtzioa betetzeko moduan.

36. artikulua. Baso-baliabideen antolamendurako planetan eta mendien antolamendurako proiektuetan edo plan dasokratikoetan sartu beharreko helburuak

Biodibertsitatea areagotzeko eta basoko inguruneetako habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko xedearekin, aipaturiko planak eta proiektuak egiteko eta onesteko eskumena daukan organoak helburu hauek sartuko ditu titulartasun publikoko mendietan:

1. Ingurune naturala kontserbatzeari eta jasangarritasunari buruzko irizpideak dituen basokudeaketa bat sustatzea, eremuan dauden baso-masa autoktonoen kontserbazioaren eta eboluzio naturalaren alde eginez.
2. Eremuko baso-masak pixkanaka tokiko berezko landaredi-sorta potentzialari dagozkion baso naturaletara pasatzea sustatzea.
3. Batasuneko intereseko habitatak eratzen dituzten masa naturalen egiturazko konplexutasuna eta dibertsitatea areagotzeko neurriak edukitzea.
4. Neurri eta egoera guztietako (zutik zein lurrean dagoen) zur hilaren bolumena handitzea.

37. artikulua. Baso-baliabideen antolamendurako planetan eta mendien antolamendurako proiektuetan edo plan dasokratikoetan sartu beharreko irizpideak.

Biodibertsitatea areagotzeko eta basoko inguruneetako habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko xedearekin, aipaturiko planak eta proiektuak egiteko eta onesteko eskumena daukan organoak xedapen hauek sartuko ditu titulartasun publikoko mendietan:

1. Organo kudeatzailearekin koordinatuta, kontserbatu beharreko espezie edo komunitateentzako sektore erabakigarriak identifikatuko dira. Honako hau jotzen da sektore erabakigarritzat: espezie batek urtero populazioa mantentzeko garrantzitsua den bere ziklo biologikoko funtsezko zati bat garatzen duen mendiko eremua.
2. Sektore erabakigarri horietan, basogintza-lanen egutegia egokitu egingo da hegazti-espezie babestuen eta kiroptero zuhaitarren aldi erabakigarrietan ukipenak saihesteko, organo kudeatzaileak baimendu ezean, eta kasu horietan kontserbatu beharreko elementuei eragiten ez zaiela ziurtatuko du organo kudeatzaileak.

38. artikulua. Abeltzaintza-erabilerak

1. Oro har, eremu hauetan debekatuta dago larratze estentsiboa, EKZPak eta larre-habitata eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planak erabilera hori baimentzen duten tokietan izan ezik. Nolanahi ere, ez da larratzerik baimentzen ez berritzen ari diren basoko eremuetan ez birpopulaketetan.
2. Debekatuta dago eremu hauetan ahuntz-azienda larratzea edo egotea.

4. ATALA. Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak

39. artikulua. Definizioa

Aldaketa gutxi izan dituzten sistema naturalak edo sistema erdinaturalak hartzen dituzten gunek, zeinetan abeltzaintza-erabilera kontrolatu batek habitat-mota jakin batzuk kontserbazio-egoera onean mantentzen baititzake. Ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuak:

- a. Abeltzaintza-erabilera estentsiboko belar-formazioak.
- b. Txilardien eta mendiko larreen mosaikoa.

40. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Batasuneko intereseko habitatez osatutako txilardien eta larre menditarren mosaikoa, funtsean, mendigunearen kota altuetan dago, Kolometako, Oderiagako, Gorbeiaganeko, Arrorianoko, Oketako tontorretan eta beste batzuetan. Larre-eremu tradizionalak ere hartu dira barne, adibidez, Arrabako eta Arimekortako landak edo, kota baxuagoetan, Saldropoko ingurunea. Gorbeia funtsezko gunetzat jotzen da txilardi lehorrak (EB 4030 KOD), txilardi hezeak (EB 4020* KOD) eta *Nardus* espeziea duten larre menditarrak (EB 6230* KOD) kontserbatzeko.
2. Behi-, ardi-, zaldi- eta ahuntz-aziendak modu estentsiboan erabiltzen dituzten eremu horiek, larratze askeko sisteman, udaberriaren amaieratik udazkenara arte.
3. Txilardi-mosaikoak eta belar-formazioek Gorbeian hartzen duten azalera handia eta gunearen oso bereizgarria da. Gaur egun, gutxi gorabehera 3.159 ha hartzen dituzte, hots, NBaren azalaren % 16 inguru.
4. Azalera horren erdia baino pixka bat gutxiago, zehatz-mehatz % 46, Araban dago, Zuiako eta Zigoitiko onura publikoko mendietako lursailetan. Gainerakoa, % 54, Bizkaian dago; kasu honetan, azalaren % 70 herri-basoetan dago, eta % 30, berriz, lursail pribatuetan.

41. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetarako amaierako helburua da belar-habitata eta sastraka-habitata kontserbatzea eta, aldi berean, toki-komunitateen garapen sozioekonomikoari lotutako produktu naturalen eta ingurumen-zerbitzuen fluxu jasangarria sortzea eta erakargarrtasun eta balio eszeniko handiko paisaia bat mantentzea.
2. Helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Habitatzen eta lotutako espezie mehatxatuen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak diren abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezartzea, erregimen estentsiboko larratzearen antolamenduaren bitartez.
 - 2.2. Batasuneko intereseko larre eta sastrakak kontserbazio-egoera onean mantentzea bermatzen duen abeltzaintza-kudeaketa bat bultzatzea, haien mosaiko-antolaketa eta oraingo azalera mantenduz, gutxienez lehentasunez jotzen direnei dagokienez: txilardi hezeak (EB 4020* KOD) eta larre menditarrak (EB 6230* KOD).

2.3. Txilardi hezeekin eta belar-formazio natural eta erdinaturalekin erlazionatutako flora mehatxatuko populazioak kontserbatzea, kudeatzeko edo berreskuratzeko planetan ezarritako neurriak betearaztea eta haien eraginkortasuna ebaluatzea.

2.4. Goi-mendiko eta landazabaleko abifaunaren oraingo populazioak eta haren elikaduraguneak kontserbatzea eta espezie enblematikoen (hala nola belatxinga mokogorriaren eta antzandobi arruntaren) ugalketarekin berreskuratzea.

2.5. Narrasti-komunitatearen berezko habitatak kontserbatzea eta NBan dauden espezieen gaineko inpaktuak zuzentzea.

2.6. Larratzean eta abeltzaintzan diharduten pertsonen bizi-baldintzak hobetzea.

42. artikulua. Sustatutako erabilerak

1. Eremu hauetan sustatutako erabilera txilardi eta larre natural eta erdinaturalen kontserbazio-egoera hobetzeko jarduketari dagokie. Erabilera honek ingurumen-balioak babestearekin bateragarria dela ziurtatu behar du, larre, txilardi eta sastraken mosaiko-egitura irregularra mantenduz, ingurumenaren ikuspuntutik sentikorrenak diren enklabeak (eremu hezeak, txilardi hezeak, flora eta fauna mehatxatutako basa-espezieentzako intereseko enklabeak, etab.) gordez eta paisaiaren dibertsifikazioaren eta biodibertsitatearen alde egiten duten ingurune elementuak (heskai eta arboladi naturalak, harrizko hormak, etab.) babestuz. EKZPak behar diren neurriak txertatuko ditu eremu horietan abeltzaintza-erabilera estentsiboa lehentasunez garatzeko.

43. artikulua. Abeltzaintza-erabilerak eta basogintza-erabilerak

1. Larratze estentsiboa edo erdiestentsiboa baimentzen da, baldin eta abeltzaintza-presioa ingurune naturalaren jasate-ahalmenera egokitzen bada eta gainlarratze-egoerak edo azpilarratze-egoerak saihesten badira.
2. Larreen produkzio-ahalmena areagotzeko hobekuntzak egin ahalko dira, Batasuneko intereseko habitaten kontserbazio-egoera arriskuan jartzen ez badute. Kasu horretan, Naturagune Babestuko organo kudeatzailearen baimena eduki behar da.
3. Malda handiagatik edo lurzoru eskasengatik higadura-arriskua detektatzen den eremuetan, zuhaitz-estalkia leheneratuko da.
4. %30 baino gutxiagoko maldetan dauden larreen sorketa eta hobekuntza eremu honetara bideratuko dira. 14. artikuluko (nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak) 8. idatz-zatian ezarritakoa aplikatuko da larre berriak sortzeko sasi-garbitzeetan hostozabalen arboladiak landatzeari dagokionez.
5. Debekatuta dago eremu hauetan egun dauden hostozabalen arboladiak, ezpondetako landaredia eta heskai naturalak kentzea, behar bezala justifikatuta dauden eta NBko organo kudeatzaileak berriaz baimentzen dituen kasuetan izan ezik.

6. Debehatuta dago produktu fitosanitarioak erabiltzea belardi menditarretan iratzeak kontrolatzeko eta heskaiak maneiatzeko. Salbuespenez, justifikatuta badago eta eskatu ondoren, organo kudeatzaileak baimena eman ahalko du produktu horiek erabiltzeko.
7. Orain zuhaitzik gabe edo koniferoek okupatuta dauden titulartasun publikoko mendietan, estalki azpiko birpopulaketetan azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da, eta salbuespenezko arrazoiak direla-eta zuhaitz-estalkia desagertzen bada eta beste mota bateko birpopulaketa bat baimentzen bada ere bai. Titulartasun pribatuko mendietan, birpopulatutako azaleraren %50 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da; gainerako azalera, aldiz, gutxienez 60 urteko txanda daukaten eta berez edo modu artifizialean zuhaitz-estalkiaren azpian berritzeko gai diren zuhaitz-espezieez birpopulatuko da. Berritu aurreratuak (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da.

5. ATALA. Leheneratze ekologikoko eremuak

44. artikulua. Definizioa

Eremu degradatuak, zeinen ekologia-, paisaia- edo kultura-balioek aldaketa edo narriadura nabarmena izan baitute. Beren kokapenagatik eta ezaugarri topografikoengatik ingurunea degradatzeko edo lurzorua galtzeko arrisku handia duten eremuak hartzen ditu barne, baita basogintza-erabilera intentsiboak habitat naturaletan eta basa-espezieetan izan dezaketen aberastasuna argi eta garbi murriztu dien gunek ere.

Ezaugarri hauetakoren batek edo batzuek definitzen dituzte eremuok:

- a. Oro har espezie aloktonoek hartzen dituzten mendi publikoak.
- b. Higatutako, degradatutako edo zapaldutako gunek.
- c. Higagarritasun altuko gunek edo %50 baino gehiagoko malda duten azalera handiak, gaur egun basogintza-erabilera intentsiboa dutenak.

45. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Leheneratze ekologikorako xedatutako gunek gutxi gorabehera 2.359 ha hartzen dituzte, hots, NBaren azaleraren %12 inguru.
2. Horiek zedarriztatzeko, parke naturaleko lehen NBAPan ezarritako zonakatzea hartu da erreferentziatzat, eta nagusiki beren erliebe malkartsuagatik jatorrian babes-eremutzat jo ziren gunek gehitu zaizkio horri.
3. Eremu hauetan sartutako ia azalera guztia, zehazki %97, titulartasun publikokoa da (onura publikoko mendiak edo ondare-mendiak). Gainerako %3a NBaren mugetan dauden eta beren hedadura txikiagatik kartografiatu ezin diren lurzati txikiei dagozkie edo, orobat, orografia malkartsua duten eta landaredi iraunkorra kontserbatzeko asmoa dagoen gunetan kokaturiko enklabe partikularrei.

4. Azalera horren zatirik handiena, zehatz-mehatz %88, Araban dago, Zuiako eta Zigoitiko onura publikoko mendietako lursailetan nagusiki.

46. artikulua. Helburu orokorrak

1. Dakartzaten funtzionaltasuna eta ekosistema-zerbitzuak leheneratzea, adibidez, lurzoruak berritzea eta kontserbatzea, higaduraren aurka borrokatzea, ur-baliabideak hartu, babestu eta kontserbatzea, flora eta faunako basa-espezieak babestea, oreka ekologikoak mantentzea eta dibertsitate genetikoa gordetzea.
2. Berez berritzeko gai diren espezie hostozabal autoktonoek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea.

47. artikulua. Basogintza-erabilerak eta abeltzaintza-erabilerak

1. Gutxienez, baso autoktonoko oraingo masak mantenduko dira eta baso horiek eremu hauetan okupaturiko azalera handitzeko ahalegina egingo da, bereziki titulartasun publikoko mendietako lursailetan. Era berean, haien egiturak eta funtzioak hobetzea xede duten neurriak hartuko dira, lekuan dauden baso-masa autoktonoen kontserbazioaren eta eboluzio naturalaren alde eginez.
2. NBko organo kudeatzaileak defentsarako, leheneratze hidrologikorako eta basogintza-leheneratzerako neurriak ezarriko ditu, baso-lurzoruak babesteko eta kontserbatzeko, uharrak zuzentzeko eta lurzoru ezegonkorak finkatzeko beharrezkoak direnak. Jarduketa horiek garatzen dituzten proiektuak onesteko izapidean, administrazio hidrauliko eskuduna eta ukitutako mendi eta lursailen titularrak kontuan hartu beharko dira.
3. Birpopulaketa-koniferoen masen ordez, pixkanaka, hostozabal naturalak jarriko dira. Horretarako, borondatezko akordioak egingo dira baso-lurzatien jabeekin, hostozabalen landaketa eta dauden harizti-arboladien, baso mistoaren eta zuhaixka-heskaiei kontserbazioa sustatzeko.
4. Orain zuhaitzik gabe edo koniferoek okupatuta dauden titulartasun publikoko mendietan, estalki azpiko birpopulaketetan azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoek birpopulatuko da, eta salbuespenezko arrazoiak direla-eta zuhaitz-estalkia desagertzen bada eta beste mota bateko birpopulaketa bat baimentzen bada ere bai. Titulartasun pribatuko mendietan, birpopulatutako azaleraren %80 zuhaitz-espezie autoktonoek birpopulatuko da; gainerako azalera, aldiz, gutxienez 60 urteko txanda daukaten eta berez edo modu artifizialean zuhaitz-estalkiaren azpian berritzeko gai diren zuhaitz-espezieek birpopulatuko da. Eremu honetan, inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoek egindako lehen birpopulaketak baimendu ahalko dira, berrituaren edo hostozabal autoktonoen landaketa berrien trantsizioa eta finkapena errazteko helburu bakarrarekin. Erabilitako landare-tarteak eta landaketen kudeaketa xede horretara egokituko dira eta organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.

5. Zuhaitz-masa horietako baso-baliabideen antolamendurako planek eta mendien antolamendurako proiektuek edo plan dasokratikoek bat etorri beharko dute 37. artikuluan aipatutako irizpideekin.
6. Zura erazteko, aprobetxamendua egiten zaion masaren azpian jaiotako zuhaitzia errespetatzen duten mozketak selektiboak baliatuko dira. Salbuespenez eta behar bezala justifikatuz gero, NBko organo kudeatzaileak baso-soilketak baimendu ahalko ditu, %50 baino gehiagoko maldak dituzten eremuetan izan ezik.
7. Debekatuta dago azienda berritze-eremuetan eta birpopulaketa-eremuetan sartzea, eremu horietan baso-larregintzarako erabiltzekoak diren enklabeetan izan ezik; horietan, kimatuz aprobetxa daitezkeen hostozabalen arbola-landareak erabiliko dira birpopulaketetan.
8. Eremu hauetan bildutako larreguneetan, kimatuz aprobetxa daitezkeen hostozabalen arbola-landareen instalazioa bultzatuko da, marko zabal edo irregularretan.

6. ATALA. Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak

48. artikulua. Definizioa

Gune hauetan, nekazaritzako, abeltzaintzako eta baso-ekoizpeneko erabilerak elkarrekin nahasita daude, eta guneok baso-sartzeen, larreen eta belardien mosaikoak eratzen dituzte. Gorbeian, ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuak:

- a. Titulartasun pribatuko eremuak, zeinetan gaur egun baso-sartzeak nagusitzen diren.
- b. Biztanleak dituzten guneen ingurunea, belardien, laboreen eta aldameneko baso-formazio txikien mosaikoez eratua.

49. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Eremu honek 3.621 ha hartzen ditu, hots, NBaren azaleraren % 18. Erdia baino pixka bat gehiago, zehatz-mehatz 1.930 ha, lursail partikularrak dira (%53), eta gainerakoa foru-aldundiek, udalerriek edo administrazio-batzarrek kudeatutako onura publikoko mendiei edo ondare-mendiei dagokie.
2. Kasu honetan, eremu honetan sartutako lursail gehienak Bizkaian daude eta lursail partikularretako konifero-landaketei dagozkie funtsean. Horrela, eremu hauetako azaleraren % 76, gutxi gorabehera 2.770 ha, lurralde historiko horretan daude.
3. Eremu honetan sartuta daude nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilera duten eta NBko nekazaritzako eta abeltzaintzako ustiapenei lotuta dauden lurzatiak, zeinak babes bereziko eremuetan edo basogintza-erabilera estentsiboko kontserbazio-eremuetan egoteagatik eta NBaren mugetan egoteagatik edo txikiak izateagatik kartografian bereizi ez diren. Lurzati horietan, ekoizpeneko eta landazabaleko eremurako ezarritako erabilera-araubidea aplikatuko da. Hala ere, horiek mugatzen edo inguratzen dituzten babes eta kontserbazio berezietako

eremuetarako ezarrita dauden kontserbazio eta babeserako mugak eta baldintzak errespetatu beharko dira.

50. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetarako helburu orokorra da lurzoruen produkzio-ahalmena, bai basogintzakoa bai agrologikoa, eta nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak mantentzea, baita aldi berean nekazaritza-paisaia eta kontserbaziorako balioa daukaten habitatak eta espezieak egon daitezkeen ekosistemak babestea ere.
2. Helburu eragile hauek dakartza:
 - a. Erabileren dibertsitatea mantentzea, habitaten eta espezieen dibertsitatea babestuz.
 - b. Ingurunearen kalitatea kontserbatzea.
 - c. Basogintza-erabilera intentsiboa eta baso-larregintza antolatzea, NBaren osotasun ekologikoa arriskuan jarri gabe.
 - d. Zuhaitz-masen aprobetxamendua bateragarri egitea Batasuneko edo eskualdeko intereseko baso-habitaten kontserbazio-egoera onarekin.
 - e. Larreen eta belardien abeltzaintza-erabilera antolatzea, NBaren osotasun ekologikoa arriskuan jarri gabe.
 - f. Kokapenagatik eta beste erabilera batzuetarako egokiak ez izateagatik gomendagarria den guneetan, landaredi klimazikorako pixkanakako eboluzioa sustatzea.
 - g. Nolanahi ere natura-baliabideen babes nahikoa bermatzen duten metodoak eta teknikak erabiltzea, bereziki higadura-prozesuak saihestuz.

51. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

1. Nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzako erabilerak baimentzen dira, NBko NBAP honetan habitatak eta flora eta faunako basa-espezieak kontserbatzeko ezarritako helburu eta irizpideekin bateragarriak diren praktikak baliatzen badira.

52. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Baso-aprobetxamenduetan, landaredi autoktonoa, zuhaixka-espezie eta zuhaitz-espezie lagunak errespetatuko dira, batez ere eremu hezeen, istingen, ibarbideen eta ur-bazterren ingurunean. Horretarako, mozteko baimenak bereziki murriztailea izan beharko du mota horretako habitatekin mugakideak diren aprobetxamenduetan; hain zuzen ere, makinak pasatzeko eta birpopulaketetan lurra zulatzeko mugak ezarriko dira.
2. Inoiz ez da baimenduko orain espezie autoktonoak dauden eremuren baten deforestazioa dakarren erabilera-aldaketarik. Era berean, ez da baimenduko %30 baino gehiagoko maldetan dauden lursailen deforestazioa dakarren erabilera-aldaketa bat xede duen jarduerarik.

3. Mozteko baimenak emateko, irizpide teknikoak, ekologikoak, ekonomikoak eta paisaiari lotutakoak hartuko dira aintzat eta baso-sartze aloktonoen barrualdean dauden hostozabalen unaden babes berezia xedatuko da, baita kontserbatu beharreko fauna-espezieena eta flora-espezieena ere, bai masa autoktonoetan bai aloktonoetan.
4. 13. artikuluko (basogintza-erabilerak) 10. idatz-zatian ezarritakoa, baso-aprobetxamenduetan ur-bazterreko habitatak babesteari buruzkoa, aplikatzekoa da.
5. Titulartasun publikoko mendietan, azaleraren %100 birpopulatuko da zuhaitz-espezie autoktonoez. Mendi pribatuetan, gutxienez azaleraren %25 birpopulatuko da zuhaitz-espezie autoktonoez. Berritu aurreratuak (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da.

Zuhaitzik gabeko lursailetan, birpopulatutako azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da. Eremu honetan, inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoez egindako birpopulaketak baimendu ahalko dira, berrituaren edo baso-espezie autoktonoen landaketa berrien trantsizioa eta finkapena errazteko helburu bakarrarekin. Erabilitako landare-tarteak eta birpopulaketan kudeaketa baso autoktonoaren finkapenera egokituko dira eta organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.

6. EKZPak arautuko ditu NBaren barrualdean dauden lursailetan egin beharreko basogintza eta birpopulaketako zereginetarako diru-laguntzen araubidearen berariazotasunak, jabeak beren mendiak birpopulatzera eta egoera onean gordetzera animatzeko xedearekin. Arauketa horrek jarraibide eta irizpide hauek hartuko ditu kontuan:
 - a. Landaketa adinkideko lurzati handietan, jabeekiko akordioak lehenetsiko dira, jabeok beren mendiak kudeatzeko planak egin ditzaten; plan horietan, espezie bakoitzaren banaketa egokiena hartuko da kontuan, eta NBko EKZPan eta sektoreko legerian ezarritako laguntzak aplikatuko zaizkie.
 - b. Arrazoi fisikoak, ekologikoak edo paisaiari lotutakoak direla-eta babes berezia behar duten eremuetan, hostozabal autoktonoen nahitazeko gutxieneko ehunekoak baino gehiago aplikatzeko ahalegina egingo da, jabeekin adostuta.
 - c. Baso-ustiapenetan, ingurunean inpaktu txikia duten tekniken erabilera sustatuko da eta horretarako diru-laguntza emango da.

53. artikulua. Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak

1. Landazabaleko eremuetan dauden heskai eta arboladiak kontserbatuko dira, NBko organo kudeatzaileak kentzeko baimena eman ezean.
2. Oinplano berriko eraikuntzak, nekazaritza eta abeltzaintzako ustiapen bati edo lotutako nekazaritza eta abeltzaintzako eraldaketa-jarduerei lotutako eraikinen handitzeak edo eraberritzeak baimentzen dira, baina hirigintza-araudia bete beharko dute, eta organo kudeatzailearen baimena eduki. Era berean, baldintza eta arau teknikoak, higieniko-sanitarioak eta ingurumenekoak bete beharko dituzte, hain zuzen, abeltzaintzako ustiategietako arau

teknikoak, higieniko-sanitarioak eta ingurumenekoak ezartzen dituen irailaren 22ko 515/2009 Dekretuaren I. eranskinean jasotakoak, baita NBAP honetan ezarritakoak ere, murriztaileagoak direnean.

7. ATALA. Ibai-sistema

54. artikulua. Definizioa

NBa zeharkatzen duen ibai-sarea (beren interes bereziagatik beste babes-kategoria batzuetan sartu diren tarteak izan ezik) eta bi ertzetako babes-bandak hartzen ditu barne; azken horiek hedadura aldakorra dute, ibilguaren neurriaren arabera. Sistema lehen mailako igarobide ekologikoa da espezieak igarotzeko, barreiatzeko eta migratzeko eta populazioen arteko truke genetikoa egiteko.

55. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. NBan dauden ibai-ibilguak malda handiko eta uhar-izaerako errekastoei, arroilei, ur-lasterrei eta ur-jauziei dagozkie nagusiki. Gorbeia ur-banalerroa da isurialde kantauriarreko ibai-ibilguentzat, adibidez, Altube, Arnauri eta Zeberio ibaientzat Nerbioiko arroan eta Arratia ibaiarentzat Ibaizabaleko arroan, baita isurialde mediterraneokoentzat ere, hala nola Baia, Zalla eta Undabe ibaientzat (Zadorrako arroan).
2. EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatze Lurraldearen Arloko Plana aplikatzeko ondorioetarako, NBaren eremu guztia lehentasunezko interes naturalistikoko zonatzat joko da, eta ibai-sistema gisa zedarritzatutako eremua, era berean, lurraldearen arloko plan horren D.2 idatz-zatian definitutako ibilguaren babesgunea da.
3. Ibai-sistema NBtik igarotzen diren sare hidrografikoko ibilguen bi aldeetako babes-banda batzuen bidez ezartzen da; zabalera aldakorrekoak dira (ibilgu publikoko mugaketa-lerrotik zenbatu behar da): 50 metro urtegi, aintzira eta urmaletarako, 30 metro $10 < A \leq 100 \text{ km}^2$ -ko adar-arroa duten ibai-tarteetarako, 15 metro $1 < A \leq 10 \text{ km}^2$ -ko adar-arroa duten erreketarako eta 5 metro $< 1 \text{ km}^2$ -ko adar-arroa duten ur-ibilguetarako edo jariatzeetarako.
4. Ibai-sistema definitzeko parametro horiek eta zonakatzeko kartografia bat ez badatoz, artikulua honetako deskribapena gailenduko da.
5. Gorbeia ibai-sistemak, eskala dela-eta kartografiatuta ez dauden ur ibilietako berezko habitatez gain, Batasuneko lehentasunezko intereseko habitat bat dauka, haltzadi kantauriarretakoa (EB 91E0* KOD). Halaber, enklabe batzuetan daukaten garapenagatik, lurzoru harritsuetako ur-bazterretako sahastiak [EUNIS F9.12(Y) KOD] aipagarriak dira, adibidez, Oiardo ibaian dagoena. Ibai-sistema honi lotuta, Batasuneko edo eskualdeko intereseko zenbait espezie bizi dira, adibidez, martin arrantzalea, baso-igel iberiarra, lolina, amuarraina eta karramarro autoktonoa. Era berean, bisoi europarraren eta igaraba eurasiarraren presentzia nabarmentzen da, gaur egun noizbehinkakoa bada ere. Ibai sistemari lotutako flora-espezieen artean *Trichomanes speciosum*, *Thelypteris palustris* eta *Prunus lusitanica* gailentzen dira.

56. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Helburu orokorra da NBko ibai-sistemaren funtzionaltasun osoa mantentzea, kontserbatzea eta berreskuratzea, intereseko zenbait habitat eta espezie ugari garatzen diren eremu gisa eta dibertsitatea eta prozesu ekologikoak mantentzen laguntzen duen igarobide ekologiko gisa.
2. Helburu eragile hauek proposatzen dira:
 - 2.1. Dinamika hidromorfologikoa mantentzea, NBko ibai eta erreketako uren egoera ekologiko ona eta erregimen naturaletik ahalik eta hurbilen dagoen emari ekologikoen erregimena bermatzen laguntzeko, sistema horri lotutako intereseko habitaten eta espezieen populazioen kontserbazio-egoera onerako ezinbesteko betekizuna delako.
 - 2.2. Urari lotutako habitatak, fauna-populazioak eta flora-populazioak aktiboki kontserbatzea eta haien heldutasunaren eta egiturazko konplexutasunaren alde egitea.
 - 2.3. Ur-bazterreko ibai-habitaten kalitatea eta kontserbazio-egoera hobetzea, dibertsitate ekologikoa bermatzen duen igarobide ekologiko etengabea, sistema horren funtzio bioklimatikoa eta ibai-paisaiaren mantentzea berreskuratzeke asmoz.
 - 2.4. Ibai-lurraldean garatzen diren jarduerak kontrolatzea, habitat eta espezieen kontserbazio-egoeran nahasmenduak saihesteko.

57. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

Administrazio hidraulikoak uren arloan dauzkan eskumenak alde batera utzita, ibai-sisteman erabilera-arauketa hau aplikatuko da:

1. Aipatutako LPSan adierazitakoarekin bat etorriz, ibai-sistema gisa zedarritzatutako eremuan debekatuta dago lursail naturala aldatzeko edozein esku-hartze (eraikinak, edozein motatako instalazioak edo eraikuntzak, bai finkoak bai desmuntagarriak, lur-berdinketak, lur-mugimenduak, etab.) egitea, onura publikoko eta interes sozialeko azpiegituren instalazioei eta obra publikoei lotutakoak nahiz kultura-ondarea babesteko behar bezala justifikatutako ekintzei lotutakoak izan ezik.
2. Oro har debekatuta daude urak beren ibilgutik normaltasunez zirkulatzea oztopatzea, zirkulazio hori aldatzea edo ibilguaren morfologia aldatzea dakarten jarduketak, azpiegiturak eta instalazioak, biodibertsitatea hobetzeko eta kontserbatzeko xedea dutenak izan ezik edo interes publikoarekin zerikusia duten arrazoiengatik salbuespenez baimendu behar direnak izan ezik, populazioen hornikuntza eta saneamendurako, erregimen hidrologikoa kontrolatzeko zein pertsonak babesteko izan. Jarduketa horiek NBko kontserbazio-helburuekin bateragarriak izan beharko dute eta, hala badagokio, behar bezala ebaluatu beharko dira. Gainera, NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, dagokionean arro-erakundeak baimendu aurretik.
3. Ibai-sistemako berezko zuhaitz-espezie edo zuhaixka-espezieen masak mantenduko dira, basogintza-jarduerak espezie aloktonoen mozketak kontrolatuetara edo espezie autoktonoen birpopulaketetara mugatuz.
4. Ibaiertzetan edo eremu hezeetan landare-diaren belar-sastrakak kentzea, landare-hondarrak, zuhaitz eroriak eta abar kentzea edo ibai-ibilgutik zur-hondarrak kentzea dakarten garbiketara

lanak egiteko, sektoreko administrazio eskudunaren berriazko baimena beharko da, baita organo kudeatzailearen aldeko txostena ere; organo horrek irizpide hauek erabiliko ditu kontserbatu beharreko elementuen gaineko ondorea baloratzeko:

- Ibarbasoaren egoera ekologikoaren gaineko efektua.
 - Ibilguaren ahalmen hidraulikoa galzorian jartzeko arriskua, zubiak edo buxa daitezkeen bestelako elementuak egoteagatik, hondarren metaketetatik uraz beheiti.
 - Uraldietan ibilguak husteko funtzioa.
 - Uholdeek edo ezponda-indusketek eragin liezaioketen jabetzarik (eraikinik, etxebizitzarik) edo azpiegiturearik (errepiderik) badagoen.
 - Espezie mehatxatuen gaineko ukipena, jarduketak egiteko aldiak.
5. Ibilguak gurutzatzea dakarten azpiegitura-proiektuetan, gurutzatzeko irtenbideek ibilgua eta haren ertzak aldatzea saihestuko dute. Horretarako, ahal bada, badauden igarotze-azpiegiturek (zubiak, bideak..) erabiliko dituzte eta, aukera hori ez badago, eskuragarri dagoen teknika onenari helduko zaio, hots, eraginkorrenari eta aurreratuenari, kontserbatu beharreko lekuko elementuen gaineko inpaktua txikiagotzeko asmoz, ekonomiaren eta teknikaren ikuspuntutik bideragarria den moduan, kostuak eta onurak kontuan hartuta eta kasuan kasuko inguruabarren arabera. Proiektu horiek onesteko, ezinbestekoa izango da tokiaren osotasunari kalterik egingo ez diotela egiaztatzea, hala badagokio egoki den ingurumen-ebaluazioko prozedura egin ondoren.
6. Debekatuta dago landaketa berriak eta zuhaitz-espezie aloktonoen laboreak egitea orain erabilera hori ez daukaten lursailetan. Gaur egun espezie aloktonoen landaketek okupatzen dituzten titulartasun publikoko lursailetan, birpopulatutako azaleraren %100 zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da. Jabetza partikularreko lursailetan ere, portzentaje hori %100 izango da zortasun-eremuan. Zortasun-eremutik kanpo, zuhaitz-espezie autoktonoez birpopulatuko da azaleraren %50 gutxienez. Zortasun-eremuan egiten diren birpopulaketek arro-erakundearen nahitaezko baimena behar dute, eta horren esparruan bilduko da organo kudeatzailearen aldeko txostena. Berritu aurreratuak (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da.
7. Oro har, larratzea debekatuta dago ibarbasoa eta ur-bazterreko landaredia garatzen diren eremuetan. Azienda organo-kudeatzaileak berriaz adierazitako lekuetan bakarrik egongo da, eta erabilera hori debekatuta egongo da natura-ondareko elementuen edo lotutako prozesu ekologikoen (NBan kontserbatu behar direnen) kontserbazio-egoera arriskuan jar daitekeen eremuetan.
8. Jabari Hidraulikoari buruzko Erregelamenduaren arabera, lehentasunezko fluxu-eremuan egiten diren itxitura eta hesi berri guztiek iragazkorrak izan behar dute, hau da, urek askatasunez zirkulatzea ahalbidetu, pertsonen eta ondasunen segurtasuna bermatzeko asmoz.
9. NBko ibaien eta erreken erabilera publikoaren ondoriozko kontserbazio-arazoak edo kutsadura atzematen badira, NBko organo kudeatzaileak neurriak hartuko ditu eremu edo tarte jakin batzuetan jende-oldea mugatzeko.

59. artikulua. Flora eta faunako basa-espezieen babesa eta kontserbazioa

1. Eremu honetan dagoen *Prunus lusitanica* espeziea babesteko eta berreskuratzeko jarduketetan, 5. artikuluko 7. idatz-zatian ezarritakoa aplikatuko da.
2. EKZPak berariazko neurriak garatuko ditu karramarro autoktonoa babesteko eta NBko erreketan egotea sustatzeko.
3. EKZPak jarduketak xedatuko ditu ibai-sistemari lotutako espezieen eta, bereziki, karramarro autoktonoaren kontserbazio-helburuak arriskuan jar ditzaketen espezie inbaditzaile aloktonoak kontrolatzeko. Horretarako, karramarro gorria eta karramarro seinaleduna kontrolatzeko programak ezarriko ditu.
4. EKZPak jarduketak xedatuko ditu NBko arrain-komunitatea osatzen duten arrain autoktonoen espezieen habitataren, banaketaren, ugaritasunaren eta kontserbazio-egoeraren ezagutza hobetzeko.
5. EKZPak neurriak xedatuko ditu NBko ibaietan dauden migrazioarako oztopoak iragazkor bihurtzeko, indarreko emakida-errealitatea kontuan harturik.

8. ATALA. Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak

60. artikulua. Definizioa

Eraikinak, ekipamenduak, harrera-eremuak eta azpiegitura eta eraikuntza artifizialak egoteagatik zortasun bereziak dituzten guneak hartzen dira barne eremu honetan. Ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuok:

- a. Trenbide-lineak eta errepideak, urtegiak eta, oro har, NBaren barruan dagoen eta sektoreko legeriak araututako zortasunak dituen edozein azpiegitura eta instalazio.
- b. Erabilera publikoko ekipamenduak dituzten guneak, jolas-erabilerarekin, ingurumen-interpretazioarekin eta ingurumen-hezkuntzarekin zerikusia duten jarduerak hartzeko edo arautzeko direnak. Gune horiek "erabilera publiko intentsiboko gune" gisa sartuko dira Gorbeiaiko EPPan.

61. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Eremu honetan lau eremu kartografiatu dira. 106,4 ha hartzen dituzte (NBaren azaleraren %0,5). Honako hauek dira:
 - a. AP-68 eta zortasun-eremua (78,6 ha).
 - b. Zuiako golf-kluba (19,3 ha).
 - c. Baiako zentralako harreragunea eta Sarriako parketxea (6,7 ha).
 - d. Muruko antzinako harrobietako atsedenekua (1,8 ha).

2. NBko zonakatze-mapan kartografiatu ez diren arren arestian aipatutako ezaugarriekin bat datozen bestelako eremu eta elementu linealak edo puntualak ere joko dira ekipamendu eta azpiegituretarako eremutzat; beraz, mota horretako eremuei dagokien arauketa aplikatuko zaie. Honako hauek dira:
 - a. Foru-errepideen eta toki-errepideen sarea eta dagokien zortasun-eremua.
 - b. Trenbide-sarea eta haren zortasun-eremua.
 - c. Urtegiak: Gorbeia sistemako urtegiak.
 - d. NBko pistak eta zidor eta ibilbideen sarea.
 - e. Beste harreragune edo atsedenleku batzuk: Pagomakurreko, Larrederreko, Saldropoko, Urigoitiko, Altagortako, Belaustegiko, Upoko Makatzako eta Garrastatxuko gunek. Horiek guztiak udal-titulartasuneko lursailetan kokatuta daude.

62. artikulua. Helburu orokorrak

1. NBko ingurune natural eta kulturala babestea, badauden eta hala behar duten azpiegitura eta eraikinen paisaia-inpaktua txikiagotzeko behar diren leheneratze-neurriak ezarriz.
2. Eraikuntza eta azpiegitura berriak ingurunean eta paisaian integratzea; NBko kontserbazio-eskakizunekin bateragarriak izan beharko dute.
3. Naturaz gozatzea NBaren kontserbazioaren ondoriozko beharrekin bateragarri egitea.
4. Herria Gorbeia ingurune natural eta kulturalera hurbiltzea ahalbidetzen duen jolas-erabilera estentsiboaren alde egitea, jendeak horri buruz duen ezagutza areagotzea eta kontserbatu behar diren inguruko sentsibilizazio handiagoa lortzea.
5. NBko periferia aldera jolas-erabilera intentsiboaren ordezkotzat aukerak garatzeari lehentasuna ematea.

63. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

1. Oro har, azpiegitura bakoitzerako aplikagarria den sektoreko legeriari dagokion araudia aplikatu beharko da eremu hauetan.
2. Baimendutako eraikuntza-erabilerak NBaren ekipamenduarekin eta erabilera publikoarekin zerikusia dutenak dira, organo kudeatzailearen baimena edukiz gero.
3. EKZPak NBko bide-azpiegiturei buruzko plan bat garatuko du guneko bide-sarea osorik hartuta planifikatzeko. Bertan, neurriak ezarrizko dira dagoen bide-sarea NBAPak definitutako eta mugatutako erabileren beharretara egokitzeko eta suteak egonez gero larrialdiko plana betetzeko.

Bide-azpiegiturei buruzko planak honela sailkatuko ditu Gorbeia inguruko bideak, errepideak eta pistak:

- a. Zirkulazio askea: errepideak, A-68 autobidea, haren zerbitzu-bideak, jendea bizi den NBko guneeetako kaleak eta auzo eta baserri bakanduetan sartzeko bideak. Bide horietan, aplikatu beharreko arauak bakarrik mugatuko dituzte zirkulazioa eta aparkatzea.
- b. Zirkulazio baimendua: EKZPan definitutako atsedeenlekuetaraino daramaten NBko pistak eta bideak. Bide horietan, organo kudeatzaileak egokiak iruditzen zaizkion mugak ezarri ahalko ditu.
- c. Zirkulazio mugatua: gainerako pista eta bideak.

9. ATALA. Babes-eremu periferikoa

64. artikulua. Helburua

NKLTBaren 19.2 artikulua ezartzen duen moduan, eremu honen helburua da kanpoaldeko inpaktu ekologikoak eta paisaia-inpaktuak saihestea.

65. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

1. Babes-eremu periferikoan, Habitat Zuzentarauaren 6.2 eta 6.3 artikuluetan eta NOBLaren 46.3 eta 46.4 artikuluetan ezarritako araubidea bete beharko da.
2. Gorbeia naturagune babestua izatea eragiten duten helburuak eta NBAPan ezarritakoak erdiestea galarazi edo zaildu dezakeen edozein jarduketa egiteko eremu honetan, organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
3. Organo kudeatzaileak, babes-eremu periferikoan, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 35.1.i) artikuluan ezarritakoaren arabera, NBaren errealitate fisiko edo biologikoa nabarmen ukitu edo honda dezakeen edozein jarduera mugatu edo geldiarazi ahalko du.

4. KAPITULUA. POLITIKA SEKTORIALAK BIDERATZEKO ERREFERENTZIAKO IRIZPIDEAK

66. artikulua. Basogintza-sektorea

1. Basoen plangintza eta kudeaketa

- 1.1. Gorbeiaiko mendien baso-kudeaketa jasangarria sustatuko da, beren biodibertsitatea, produktibitatea, berritzeko ahalmena, bizitasuna eta bai orain bai etorkizunean beren funtzio ekologiko, ekonomiko eta sozialak betetzeko gaitasuna mantentzeko, beste ekosistema batzuei kalterik egin gabe.
- 1.2. Gorbeiaiko baso-kudeaketa, eta batez ere mendi publikoena, NBko baso naturalen, erdinaturalen eta ur-bazterreko landarediaren kontserbazio-egoera hobetzera eta haien okupaturiko azalera handitzera bideratuko da, baita haien egitura, osaera eta funtzioak hobetzera ere. Kudeaketa horrek hobekien kontserbatuta dauden enklabeak oraingo egoeran mantentzen direla bermatuko du eta fauna mehatxatuko basa-espezieen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna ziurtatuko ditu. Era berean, NBko zuhaitz-masen egoera begetatibo eta fitosanitario egokia zainduko da.
- 1.3. Hostozabalen (pagadi, harizti, erkamezti eta artadien masen) baso-berak baso garai irregular bihurtzeko xedea duten neurriak hartuko dira. Zuhaitz lepatuen basoei dagokienez, haien beharretara egokitutako berariazko kontserbazio-neurriak eta kudeaketa-neurriak hartuko dira.
- 1.4. Mendiaren ezaugarriek ahalbidetzen dutenean, harizti azpiatlantiko mesotrofoetako habitata (EB 9160 KOD) leheneratzeko azalera zedarritzatuko dira, belardi abandonatuetatik edo, bereziki, konifero-landaketetatik abiatuta.
- 1.5. Birpopulaketa-koniferoen masen ordez, pixkanaka, baso-espezie autoktonoak jarriko dira. Horretarako, borondatezko akordioak egingo dira baso-lurzatien jabeekin, baso-espezie autoktonoen bidezko birpopulaketa eta dauden espezie autoktonoen arboladien kontserbazioa sustatzeko, bereziki hariztiarena eta baso mistoarena, baita zuhaixka-heskaiena ere.
- 1.6. Mendi publikoak eta pribatuak antolatzen planek eta proiektuek mozteko txandak eta lanak egokituko dituzte NBko eremu bakoitzean ezarritako kontserbazio-helburuetara.
- 1.7. Kiropteroek ehizatzen eremuetarako onuragarriak diren baso-soilguneak sustatuko dira.
- 1.8. Basoko kiropteroen habitata eratzen duten hariztien eta ameztien hedapena indartuko da eta dauden masak babestuko dira, helduak diren edo kota baxuetan dauden guneetan arreta berezia jarri. Gainera, debekatuta egongo da ale urtetsuak moztea, egur-eskarietarako bada ere, eta baso horietan zehar pista berriak sortzea. Era berean, bertan dauden abelburuen kopurua erregulatuko da.
- 1.9. Baso-masen zatikatzeko-prozesuak saihesteko neurriak hartuko dira eta kanpoko zein barruko konektagarritasuna sustatuko da, beste habitat batzuetan bermatuta, adibidez, ibaietako ur-bazterreko landaredian, baso-espezie autoktonoen arboladietan, finken mugetako eta landa-bideen ertzetatik heskai naturaletan, etab.
- 1.10. Haltzadiak kudeatzeko, ibai-ekosistema guztia ikuspuntu funtzionaltik hartuko da aintzat, komunitate guztien (belazeen, sahasien, komunitate urtarren eta abarren) arteko dinamika naturala ziurtatuz eta batzuei edo besteei lehentasuna emanez, kasuan kasuko tartearen

egoeraren arabera (arriskuak, zatikatzea, ibilguaren zabalera, propietateak eta abar kontuan hartuta).

- 1.11. Hazkunde azkar eta ertaineko sartutako espezieen birpopulaketak mugatu egingo dira, produkzio-ahalmen nahikoa duten eta espezie horiek inpaktu nabarmenik sortzen ez duten eremuetan soilik egon daitezzen edo espezie klimazikoak lortzeko tarteko maila bete dezaten. Kudeaketa hobetzeko eta produktibitatea handitzeko neurriak lehenetsiko dira eremu horietan.
- 1.12. Baso-lursail partikularrei dagokienez, etorkizuneko antolamenduak jabearen, dagokien foru-aldundiko mendi-zerbitzuaren eta NBko organo kudeatzailearen artean adostuko dira, irizpide hauei jarraikiz:
 - a. Basoberritze orotan espezieen nahasketa lehenetsiko da. Seneszentzia-unadak edo mikroerreserbak sartzea bultzatuko da koniferoen baso-masetan, masa linealetan edo hostozabal autoktonoen arboladietan, dibertsitate ekologikoa eta paisaia-dibertsitatea areagotzeko, basa-faunarentzako aterpeak edukitzeko eta suteen aurkako langa naturalak izateko asmoz.
 - b. Ahal denean, izurrien eta baso-gaixotasunen aurka borrokatzeko eta horiek kontrolatzeko metodo biologikoak edo integratuak erabiliko dira.
 - c. Baso-soilketak saihestuko dira.
 - d. Ahal den neurrian, baso-masen muga gisa lerro zuzenak ezartzea saihestuko da, bai espezie desberdinak erabiltzean bai mozketak eta suebakiak egitean.
 - e. Faunarentzako aterpeak eratuko dira aprobetxamendu-lanetan sortzen diren zur eta adarren kantitate txiki bat metatuz eta eraikiz. Gomendio hori komenigarria da altzifreen eta Douglas izeien landaketetan, baita masetan egiturazko konplexutasun urria daukaten eta azken buruan NBan dauden ugaztunei eta anfibioei bakarrik aterpeak eskaintzen dizkieten beste formazio batzuetan ere.
- 1.13. Baso-suteen prebentzioa eta horiek itzaltzeko lanen eragingarritasuna hobetzeko, dagoen bide-sareko ertzak edo dauden beste azpiegitura lineal batzuk erabiliko dira suebaki-eremuak ezartzeko, ahal denean.

2. Baso-aprobetxamenduak eta baso-lanak

- 2.1. Baliabide edafikoen eta ur-baliabideen kontserbazioa bermatzeko helburuarekin, eskuzko landaketa sustatuko da, landaketa mekanizatuaren ordean, eta mailakako mozketak eta bultzatuko dira, adibidez, mehazketak, arboladien bidezko berritzea edo elkarren ondoko bakanketak.
- 2.2. Egurketen markaketa halako moduan egingo da non unadaren kontserbazio-egoera hobetzen lagunduko baitu, baso-plangintzan organo kudeatzaileak egokitzen dituen irizpide teknikoak eta ingurumen-irizpideak (lurrean zein zutik dagoen zur hila, zuhaitz lepatuak eta zaharrak, etab.) aplikatuz.

2.3. Lehendik dauden zur hilaren hondarrak errespetatuko dira eta, ahal den heinean, haien bolumena handituko da. Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren kantitatea ebaluatuko da, abiapuntuko balio bat lortzeko, eta espezie autoktonoen basoetan egotea sustatuko da, organo kudeatzaileak espeziearen eta masa-motaren arabera zehazten dituen balioetara heltzeko asmoz.

NBari buruzko azterketa zehatzagoak eta berariazkoagoak eduki arte, helburu-balio hauek hartuko dira kontuan, erreferentzia gisa:

- Pagadietan (EB 9120 KOD) 30 m³/ha zur hil baino gehiago gomendatzen da; horietatik gutxienez 12 m³/ha 30 cm baino gehiagoko diametroko zatietan egongo dira, eta gutxienez 4 m³/ha zutik dagoen zur hil egongo da.
- Ameztietan (EB 9230 KOD), batez beste 20 m³/ha zur hil masa helduetan eta 10 m³/ha masa gazteetan; horietatik, bolumen totalaren %50 baino gehiago zur lodia (>=30 cm) izango da.
- Baso heldu maneiaturatuetan, zur hil totalaren %20 gutxienez zutik dagoen zur hila izango da.

2.4. Lurperatuta edo erdilurperatuta dagoen zura eta inguruko lurra mugitzea saihestuko da ezinbestekoa ez bada, *Lucanus cervus* espezieko larbak babesteko. Era berean, enborrak aldi baterako metatzea edo gutxienez denboraldi bat ipurditik ebakita egon den zur lehorra kentzea saihestuko da, intsektu saproxilikoen errunaldi posibleak babesteko.

2.5. Zura erauzteko, baso-pisten eraikuntza eta makina astunen erabilera txikiagotzen dituzten aukerako metodoak sustatuko dira, lurzorua nahasmendua ahalik eta gehien saihesteko eta Batasuneko intereseko habitatak edo espezieak dauden guneen sargarritasuna eta zatikatzea mugatzeko helburuarekin.

2.6. Neurriak hartuko dira ibai-sareari egiten zaizkion solido esekien eta produktu fitosanitarioen ekarpenak txikiagotzeko eta solido esekiez kargatutako jariatze-urak azaleko uretara heltzea saihesteko.

3. Ikerketaren eta basogintza-erabilera jasangarriaren sustapena

3.1. Basogintza-ziurtapen jasangarriko zigiluak, hala nola FSC edo PEFC, ezartzea bultzatuko da; horien bidez, ekoizpenaren balioa handituko da eta agiri honetan NBko babes-helburuak eta kontserbazio-helburuak erdiesteko asmoz proposatu diren neurriak beteko dira.

3.2. Baso naturaletako eta erdinaturaletako habitaten eta lotutako espezieen kontserbazio-egoera ona lortzea eta hobetzea ahalbidetzen duten baso-kudeaketarako jarraibideak ezartzeko xedea duten ikerketa-jarduerak bultzatuko dira.

3.3. Baso-, ingurumen- eta klima-zerbitzuekin eta basoen kontserbazioarekin zerikusia duten laguntzen ezarketa aktiboki bultzatuko da, Euskal Autonomia Erkidegoko Landa Garapenerako Programaren esparruan.

3.4. Euskal Autonomia Erkidegoko Baso Inbentarioa basoko habitaten kontserbazio-egoeraren jarraipena egiteko tresna izan daiteke. Laginketa-sailen biodibertsitateari eta banaketari buruzko datuak biltzeko metodologia diseinatzean, kontserbazio-egoeraren jarraipena eta ebaluazioa egiteko Habitat Zuzentarauan ezarritako betekizunak aintzat hartuko dira.

67. artikulua. Nekazaritza eta abeltzaintzako sektorea

1. Erabilera baimendua den eremuetan, xede honetarako egokiak diren lursailen nekazaritza eta abeltzaintzako erabilera sustatuko da, haien gaitasun biologikoaren eta produkzio-ahalmenaren mantentzea ziurtatzen duten praktikak aplikatuz eta inguruneke ekosistemak behar bezala errespetatuz.
2. Gunearen abeltzaintza-erabilera txilardi eta larre menditarren multzoaren oraingo azaleraren eta mosaiko-antolaketaren kontserbazioa bermatzera bideratuko da, habitaten eta lotutako espezieen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak diren abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezarriz.
3. Mendiko larreen kontserbazioarekin eta arraza autoktonoen kontserbazioarekin zerikusia duten nekazaritzaren eta ingurumenaren arloko laguntzen ezarketa aktiboki bultzatuko da, Euskal Autonomia Erkidegoko Landa Garapenerako Programaren esparruan, edo etorkizunean programa horretan txerta daitezkeen beste praktika batzuekin zerikusia duten laguntzak sustatuko dira.
4. Gorbeiake larre-habitaten eta abeltzaintza-jardueraren kudeaketak helburu eta irizpide hauek edukiko ditu:
 - a. Abeltzaintza estentsibo antolatua lehenestea abeltzaintza intentsiboa edo kontrolik gabeko abeltzaintza estentsiboaren gainetik.
 - b. Alturako larreetan jarduera mantentzea, garatzen den Batasuneko intereseko habitatak errespetatuz eta larreen, txilardien, txilardi hezeen eta ingurune horietan bildutako eremu hezeen mosaiko-egitura irregularra kontserbatuz.
 - c. Landaredi autoktonozko larreak eta heskaiak sustatzea, NBko fauna-espezie guztientzat eskuragarri dauden nitxoak eta kalitate oneko habitatak handitzeko helburuarekin.
 - d. Abeltzaintza-presioa ingurune naturalaren jasate-ahalmenera egokitzea, gainlarratze-egoerak edo azpilarratze-egoerak saihesteko.
 - e. Ingurumenaren ikuspuntutik sentikorrenak diren enklabeak (eremu hezeak, flora eta fauna mehatxatuetako espezieentzako intereseko enklabeak, etab.) babestea.
 - f. NBko natura-ondareko elementuen gaineko inpaktuak saihesten dituzten abeltzaintza-azpiegitura egokiez hornitzea.
 - g. Abeltzaintza-ustiapenen bideragarritasun ekonomikoaren alde egitea, abeltzaintzan modu profesionalean diharduten pertsonen partaidetza eta prestakuntza sustatuz.
 - h. Produktu deribatuen kalitatea bultzatzea eta haien komertzializazioa sustatzea.
5. Larreak sortzeko edo mantentzeko belar-sastrakak kenduz gero, irizpide hauek beteko dira:
 - a. Ahal denean, % 30 baino gutxiagoko malda duten guneeetan egingo da, udaberrietik udazkenera arte, eta eguraldia lehorra denean.
 - b. % 30 baino gehiagoko maldetan, belar-sastrakak eskuz kenduko dira.

- c. Forma geometrikoak saihestea, lerroen jarraitutasunik ezaren alde eginez, lursailaren konfigurazioan bermatuz.
 - d. Sastrakak larreak hobetzeko asmoz kentzen direnean, jarduketa horren paisaia-inpaktua aintzat hartuko da eta sestra-kurbekiko perpendikularrak diren lerro zuzenak saihestuko dira.
 - e. Ez da belar-sastrakarik kenduko malda handiagatik edo lurzoru eskasengatik higadura-arriskuak atzematen diren eremuetan; aitzitik, horrelakoetan zuhaitz-estalkia leheneratuko da eta ordezkapen-etapa serioetara eboluzionatzea eta arboladiak eratzea sustatuko da.
6. Agiri honetan NBaren eremu jakin batzuetan produktu fitosanitarioak erabiltzeari dagokionez ezarritakoa alde batera utzita, produktu horien erabilera oro har erregulatu eta mugatuko da, pixkanaka murrizteko eta Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitaten eta espezieen kontserbazioaren alde egiteko.
 7. Eremu hezeen ingurunean, ongari kimikoen eta produktu fitosanitarioen erabilerarik behar ez duten nekazaritza eta abeltzaintzako erabilerak sustatuko dira, adibidez, nekazaritza ekologikoari eta nekazaritza integratuari lotutakoak.
 8. Erabiltzen ez diren itxiturak kentzea sustatuko da, baita daudenak egokitzea ere, basa-faunaren mugimenduetan eragin nabarmenak atzematen diren kasuetan. Era berean, lurzatiaren arteko itxitura gisa heskaiak landatzea sustatuko da.
 9. Polinizatzaileen ikerketa eta kontserbazioa sustatuko da. Era berean, erlezaintza jasangarriaren garapena bultzatuko da, flora-espezieen polinizazioa eta gunean dauden Batasuneko intereseko habitaten iraupena bermatzeko, basoetan, txilardietan eta larreetan arreta berezia jarriz.
 10. Larre menditarretako, txilardietako eta sastraketako habitaten kontserbazio-egoera ona lortzea eta hobetzea ahalbidetzen duten abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezartzeko xedea duten ikerketa-jarduerak bultzatuko dira.

68. artikulua. Azpiegiturak

NBAP honetan ezarritako debekuak alde batera utzita, irizpide orientagarri hauek kontuan hartuko dira NBko azpiegiturak direla eta:

1. NBan pista eta baso-bide berriak eraikitzea saihestuko da eta, batez ere, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitatei eragin diezaieketenak ahalik eta gehien murriztuko dira. Halaber, dagoen pista-sarea optimizatzeko ahalegina egingo da eta jada erabiltzen ez diren pista kentzea sustatuko da.
2. Babes-eremu periferikoan azpiegitura berriak (errepideak, trenbideak, energia ekoizteko eta garraiatzeko azpiegiturak, fluidoak garraiatzeko sareak, telekomunikazio-seinaleak, etab.) eta ekipamendu handiak eraikitzea saihestuko da. Horretarako, eremu horren mugetatik kanpo dauden ordeko kokapenak edo trazadura-irtenbideak aztertuko dira.
3. Eraikuntza eta azpiegitura berrien iragazkortasun ekologikoa eta paisaia-integrazioa bermatuko dira.

4. Badauden edo sortu berri diren pisten ertzetan marko zabal eta irregularrez babestutako arbola-landareen instalazioa sustatuko da, haien paisaia-inpaktua txikiagotzeko, konektagarritasunaren alde egiteko eta ingurunea dibertsifikatzeko xedearekin.
5. Komunikazio-bide nagusien ingurunean kutsadura akustikoa murrizteko neurriak hartuko dira.
6. Erreferentzia moduan, pisten gehieneko dentsitate bat ezartzen da NBko eremu bakoitzerako:

<i>Babes bereziko eremuak</i>	<i>Debekatuta</i>
<i>Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 10 m/ha</i>
<i>Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 10 m/ha</i>
<i>Leheneratze ekologikoko eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 20 m/ha</i>
<i>Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 30 m/ha</i>
<i>Ibai-sistema</i>	<i>Debekatuta, gurutzeguneetan izan ezik</i>
<i>Ekipamendu eta azpiegiturarako eremuak</i>	<i>Ez dagokio</i>

7. Badauden eta erabiltzen ez diren pistak leheneratzeari emango zaio lehentasuna, berriak eraiki beharrean.

69. artikulua. Erabilera publikoaren plangintza eta kudeaketa

1. Gorbeia ingurune naturalaren erabilerak eta gozamenak haren ingurumen-balioak eta balio kulturalak errespetatzen dituztela bermatuko da eta balio horien ezagutza sustatuko da, haien garrantzia agerian jarriz eta kultura-ondarea kontserbatzeko egiten duten ekarpena jakitera emanez.
2. Gorbeia NBko EPPa onetsi arte, irizpide orientagarri hauek beteko dira:
 - a. Bi lurralde historikoetako erakunde eskudunen arteko koordinazioa egongo da, NBan erabilera publikoaren kudeaketari koherentzia emateko asmoz.
 - b. Erabilera publikoko jarduerak eta ekipamenduak NBko eremu bakoitzaren gaitasunera eta kalteberatasunera egokituko dira, jardueren intentsitatea aintzat harturik.
 - c. Harreraguneak eta atsedenekuak behar diren azpiegiturez hornituko dira seinaleei, altzariei eta zerbitzuei dagokienez.
3. Jolas-erabilerarako instalazio finkoak, piknikguneak eta erabilera publikoaren kudeaketarako eta funtziorako behar den ekipamendua NBarekin mugakideak diren guneetara eta eragin sozioekonomikoko eremuko hiriguneetara bideratuko dira oro har. Harrera-ahalmen nahikoa duten puntu zehatzetan metatuko dira, eta, horretarako, organo kudeatzailea aipatutako guneak udalekin eta administrazio-batzarrekin koordinatuko da.
4. Turismo jasangarriko politikak sustatuko dira, natura-turismoaren sustapena eta garapena NBko babes-helburuekin bateragarri egiteko asmoz.
5. Gorbeia erabilera publikoaren kudeaketa bat etorriko da kontserbazio-konpromisoekin, gizartearen itxaropenekin eta zenbait erakundek, hala nola UICNek (International Union for

Conservation of Nature), EUROPARCek (Europako Parke Natural eta Nazionalen Europako Fundazioa), EWSek (European Wilderness Society), EUSKALITek (Bikaintasunerako Euskal Fundazioa) edo AENOREk (Espainiako Normalizazio Erakundea), eremu horretarako proposaturiko estandarrekin.

6. EPPak NBaren erabilera publikoaren eta jende-oldearen jarraipena egiteko sistema bat ezarriko du, NBaren erabilera publikoaren tamaina eta espazio- eta denbora-banaketa ezagutzeko helburuarekin, jarduera horien kudeaketa etengabe egokitzeko oinarria baita.

70. artikulua. Gobernamentua

1. NBaren plangintzan eta kudeaketan nahasitako administrazio publikoek eskurapenerako, errentamendurako, gozamerako, zortasunerako edo antzeko beste figura batzuk eratzeko neurriak bultzatuko dituzte balio ekologiko altuko finketan, batez ere NBan kontserbatu beharreko elementu oso mehatxatuentzako puntu erabakigarriak direnean, horrelakoak hartzen dituztenean edo aukera-irizpideek gomendatzen dutenean.
2. Lurraldearen jabe eta erabiltzaile diren pertsonak eta entitateak NBko balio eta baliabide naturalen kontserbazioan eta erabilera egokian nahasten dituzten kudeaketa-formulak bultzatuko dira.
3. Gorbeia NBan eragina duten agenteen eta sektoreen (nekazaritza eta abeltzaintzakoan, basogintzakoan, ehizakoan, turistikoan eta abarren) prestakuntza, sentsibilizazioa eta aholkularitza indartuko da, NB honetarako planteatutako kontserbazio helburuak erdiesteko eta kontserbazio-neurriak eraginkortasunez aplikatzea lortzeko xedearekin.
4. NBko inguruneke herritarrak haren kudeaketan nahasiko dira, guneak eskain ditzakeen zerbitzuei lotutako jardueretan integratzearen alde eginez.
5. Sektore pribatuak eta udal-eremuak NBko kontserbazio-jarduketan finantzaketan edo kudeaketan parte hartzea errazten duten formulak bultzatuko dira.
6. Herritarrek boluntarioritza-programen bidez laguntzea sustatuko da, baita lurraldea zaintzeko borondatezko akordioak egitea ere, jabeen, zaintza-entitateen eta beste agente publiko eta pribatu batzuen etengabeko lankidetzaren errazteko.
7. Babes bereziko eremuetan erakunde publikoek lursail partikularrak eskuratzeari emango zaio lehentasuna, ahalik eta gehien babesteko ikuspuntutik kudeatu ahal izateko.
8. Zenbait erabileraren arteko gatazka badago, ingurunean inpaktu txikiena duten jarduerak lehenetsiko dira, baita orokorragoak izateagatik erabiltzaile gehiagori onura ekartzen dietenak ere, baldintza beretan.

71. artikulua. Dibulgazioa eta ingurumen-hezkuntza

1. Administrazio publikoek garatzen dituzten ingurumen-hezkuntzako programek Gorbeia NBaren ezagutza hobetzeko edukiak hartuko dituzte barne, gunean dauden Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitat eta espezieen balioen ingurukoak, biodibertsitatearen eta

geodibertsitatearen kontserbaziorako, baita nekazaritza eta basogintzako jarduerak habitaten eta basa-espezieen kontserbazio-egoeran duten eraginaren ingurukoak ere, gizartea horiek babestu beharraz kontzientziatzeko helburuarekin. Programa horiek bai jendearentzat oro har bai NBko eremuan garatzen diren erabilera eta jardueretan inplikaturik dauden sektoreetako teknikarientzat izango dira, bereziki eragin-eremuko biztanleentzat.

2. NBan kontserbatu beharreko flora eta faunako basa-espezieen garrantziari, egoerari eta oraingo arazoei buruzko informazio, dibulgazio eta sentsibilizaziorako jarduerak bultzatuko dira, baita pozoia erabileraren ondorioei, beste inpaktu batzuei eta haien planteatutako kontserbazio-helburuei buruzkoak ere, proposatzen diren kontserbazio-neurrien aplikazio eraginkorra erdiesteko asmoz. Gizartearentzat oro har eta, batez ere, tokiko herritarrentzat eta gunearen erabiltzaile eta bisitarientzat, ikastetxeentzat eta espezie-talde horien eta haien habitaten kontserbazio-egoeran eragin handiena izan dezaketen jarduerak egiten dituzten pertsona eta taldeentzat izango dira.
3. NBaren eremuan eragina duten sektoreen prestakuntza, sentsibilizazioa eta aholkularitza indartuko dira, espezie exotiko inbaditzaileak egotea, hedatzea eta lehian aritu ahal izatea saihesteko helburuarekin.

72. artikulua. Garapen sozioekonomikoa

1. Administrazio publikoek, ahal duten neurrian, NBaren eragin-eremuan ekonomia dibertsifikatzen lagunduko dute, Gorbearentzat ezarritako kontserbazio-helburuekin bateragarriak diren jarduera ekonomikoen alde eginez eta horien garapena sustatuz.
2. Gorbeiko NBa eskualdeko produktu eta zerbitzuetarako erreferentzia izatearen alde egingo da, NBaren dibulgazio-baliabideen bitartez Gorbeiko eragin sozioekonomikoko eremuaren gaitasun ekonomikoa oro har eta gaitasun turistikoa bereziki sustatuz.
3. Europako Batzordeak definitutako Batasuneko lagundutako finantzaketarako bideak aplikatuko dira Gorbeian Natura 2000 sarearen helburuak erdiesteko behar diren kontserbazio-neurriak eraginkortasunez egikaritzeko. Ildo horretan, Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtza (LGENF), Euskal Autonomia Erkidegoan Landa Garapenerako Programaren (LGP) bidez antolatzen baita, Natura 2000 sarea kudeatzeko lehen mailako tresna da, besteak beste.

73. artikulua. Klima-aldaketara egokitzeko irizpide orientagarri orokorrak

NBAPak, klima-aldaketara egokitzeko estrategia gisa, “ekosistemetan oinarritutako egokitzapen” delakoa ezarri du. Haren xedea da ekosistemak kontserbazio-egoera onean mantentzea eta, horrela, ahalik eta erresilientziarik handiena lortzea. EKZPak klima-aldaketarako egokitzapena barne hartzen duten jarraibideak eta neurriak finkatu beharko ditu eta printzipio hauetan oinarrituta egiturako ditu:

- Ikuspegi globala eta integratzailea hartzea, gune babestuak eta horiek dauden lurraldea unitate funtzional bakartzat jotzen dituenak.
- Ziurgabetasuna kudeatzea, erabakiak hartzeko informazio zientifikorik onena oinarri hartuz eta egindako ekintzen emaitzak etengabe ebaluatuz.

- Aldaketa beti hor dagoen prozesu gisa txertatzea eta ekosistemek ingurumen-egoera berrietara eta perturbazio naturalen erregimenaren aldaketetara egokitzeko duten gaitasuna areagotzea.
- Testuinguru berri baterako gobernamendu-tresna berriak garatzea, agente gehiago barne hartuz, gizarte-babesa eta klima-aldaketaren ondorioei buruzko sentsibilizazioa hobetuz.

5. KAPITULUA. INGURUM EN-EBALUAZIOA

74. artikulua. Ebaluazio egokia

1. KBEa denez, Gorbeiaiko NBan NOBLaren 46.4 artikuluan ezarritakoa aplikatuko da, plan, programa edo proiektuen ebaluazio egokiari dagokionez.
2. Aurrekoa gorabehera, NKLTBaren 4.2 artikuluko f) idatz-zatian ezarritakoaren arabera, NBAP ororen zehaztapenetan zehaztu behar da zein jarduera, obra edo instalazio publikok nahiz pribatuk bete behar duten ingurumen-inpaktuaren ebaluazioaren araubidea.
3. Bestalde, NBAP honetan plan, programa, proiektu edo jarduera batzuk identifikatu dira, zeinek eragin nabarmena eduki baitezakete Gorbeiaiko NBan kontserbatu beharreko natura-ondareko elementuen kontserbazio-helburuen lorpenean edo hori oztopa baitezakete; beraz, horiei buruzko analisi zehatza eta ebaluazio egokia egin beharko dira. Hauek izango dira, gutxienez:

- 3.1. Kokapenaren arabera eta gunean kontserbatu beharreko elementuetan, habitatetan, espezie kalteberetan eta, bereziki, kontserbaziorako Gorbeia ezinbestekotzat daukaten horietan duten eraginaren arabera, eremu hauetan programatzen diren planak, programak edo proiektuak eta jarduerak:
- a. Flora mehatxatuko populazioen ingurunea. NBko flora mehatxatuko populazioen ingurunean eta, nolana ere, NBAP honen 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuan egindako edozein jardura.
 - b. Eremu hezeen, zohikaztegien eta istingen ingurunean. NBan inbentariatutako eremu hezeak edo haien ur-erregimena aldatzea edo ezabatzea ekar dezakeen edozein plan, programa, proiektu edo jardura, baita haien babes-eremuan daudenak ere (NBAParen 5.1 artikulua).
 - c. Hegazti nekrofagoentzako gune erabakigarrietan. Hegazti horien kontserbazioari edo berreskuratze-aukerei eragin diezaieketen jarduketak, EAEn Europar Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Plan Bateratuaren 6. artikuluan ezartzen den moduan.
 - d. Ibai-sisteman. Ibilguaren eta haren ur-bazterren aldaketa hidromorfologiko esanguratsu bat dakarren edozein jarduketa.
 - e. Interes geologikoko lekuetan eta ondare geologikoko beste elementu batzuei dagokienez, horiek aldatzea edo suntsitzea dakarren edozein jarduketa.
 - f. Oro har, gunean kontserbatu beharreko Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitatak eta espezieak aldatzea edo suntsitzea dakartenean Gorbeia haien babeserako funtsezko NBa bada (II. eranskinaren, memoriaren, 3.2.4 idatz-zatia).
- 3.2. Plan, programa edo proiektuaren xedearen arabera eta eragina jaso dezaketen kontserbatu beharreko elementuen arabera, plan edo proiektuaren tamaina edo munta edozein dela ere.
- a. Baso-antolamendurako planak, mendien antolamendurako proiektuak, basoen kudeaketa jasangarrirako plan teknikoak edo bestelako plan eta proiektu baliokideak, plangintza horrek eragina eduki ahal baitu basoko, sastraketako, larreetako habitatei dagokienez eta lotutako flora eta faunako basa-espezieei (hegaztiei, saguzarrei, basoko beste ugaztun batzuei eta intsektu saporxilikoiei) dagokienez ezarritako kontserbazio-helburuen lorpenean.
 - b. Abeltzaintza-ustategi intentsiboetan animaliak hazteko xedea duten instalazioen eraikuntza edo handitzea.
 - c. Ibilgailuentzako pista eta bide berrien, zura ateratzeko bideen eta basogintza eta abeltzaintzako beste azpiegitura batzuen irekiera, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitaten azalera handiei eta gunean kontserbatu beharreko lotutako espezieei eragin ahal diezaieketelako.
 - d. Baso-biomasaren aprobetxamendu komertzialerako proiektuak, espezie autoktonoen basoen egitura eta funtzioak alda ditzaketelako, eta zur hilaren presentzia murriztu.

- e. Azpiegitura hauei buruzko plan, programa eta proiektuak, kokapenerako edo trazadurarako beste aukerarik ez dagoenez NBan garatu behar badira eta aplikagarri den ingurumen-ebaluazioari buruzko araudian ezarritako atalaseak gainditzen ez badituzte:
 - NBko errepide-sarea handitzeko edo hobetzeko jarduketak.
 - Ur-baliabideen saneamendu, hornikuntza eta erregulaziorako plan eta proiektuak.
 - Sedimentuen hodiak, defentsak, dragatzeak eta kokapen-aldaketak dakartzaten proiektuak.
- f. Azaleko eta lurpeko uren hargune eta aprobetxamendu berriak edo jada daudenen aldaketak, bakarrik zein beste aprobetxamendu batzuekin konbinatuta eragin nabarmena eduki ahal badute eremu hezeetan eta haien babes-eremuetan, uretako eta ur-bazterreko habitatetan, arrain-faunaren migrazioan eta errunaldian eta ugaztun eta ornogabe urtarrengan.
- g. Kirol-ekitaldi antolatu masiboak, adibidez, mendiko lasterketak, orientazio-lasterketak, mendi-martxak, BTT edo zaldizko martxak eta bestelakoak eta guztiz edo neurri batean NBaren eremuan garatzen diren erabilera publikoko jarduera komertzialak.

6. KAPITULUA. JARRAIPEN-PLANA

75. artikulua. Natura Baliabideen Antolamendurako Planaren aplikazioaren aldizkako ebaluazioa

1. NBAPa 6 urtean behin ebaluatuko da.
2. NBAPan ezarritako politika sektorialak bideratzeko erreferentziako irizpideak eta arauketak garatzeko, EKZPan eta NBko erabilerak eta aprobetxamenduak arautzen dituzten gainerako garapen-planak erabiliko dira. Beraz, aplikazioaren ebaluazioa, neurri batean, NBko Zuzendaritzak egiten duen eta NBko Patronatuak onetsi behar duen jardueren eta emaitzen urteroko ebaluazio-memorian oinarrituko da, NKLTBaren 32.f artikuluaaren arabera.
3. Modu osagarrian, NBAParen ebaluazioa aplikazio-adierazleen zerrenda honetan oinarrituko da, NBAPak kontserbatu beharreko elementuei dagokienez ezartzen dituen xedapenak kontuan hartuta:

Adierazlea	Sektorea	Kontserbatu beharreko elementuak	Helburu-balioa (orientagarria)	Denbora-helmuga edo aldizkakotasuna (orientagarria)
Gorbeia Erabilera Publikoko Plana	Erabilera publikoa	NBaren eremua		6 urte
Gorbeia larre-habitata eta abeltzaintza-jardura kudeatzeko plana	Abeltzaintza-erabilera	Sastrakak eta larreak Habitat hidroturbosoak		6 urte
Gorbeia espeleologia-ondarea kudeatzeko plana	Erabilera publikoa	Espeleologia-ondarea Kiropteroak		6 urte
Bide-azpiegiturei buruzko plana	Azpiegiturak	NBaren eremua		6 urte
Gorbeia ehiza antolatze plan tekniko	Ehiza	Basa-fauna		6 urte
Ehiza egokitzeko plan onetsiak	Ehiza	Basa-fauna		6 urte
Basa-fauna eta basa-florarentzat balioa daukaten elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki georreferentziatua	Jardura zientifikoak eta jarraipen-jarduerak	NBaren eremua. Kontserbatu beharreko elementuak		6 urte
Berrikusitako eta NBAPra egokitutako baso-baliabideen antolamendurako planen eta mendien antolamendurako proiektuen edo plan dasokratikoen kopurua	Basogintza-erabilera	Baso autoktonoak Habitat hidroturbosoak Larreak eta sastrakak Basoko basa-fauna eta basa-flora Ibai-sistema		6 urte
Salbuespenez emandako baimenen kopurua eta mota	Zenbait erabilera eta arauketa	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
NB baimendutako eta egikaritutako azpiegitura-proiektuen kopurua eta ezaugarriak	Azpiegiturak	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)

Adierazlea	Sektorea	Kontserbatu beharreko elementuak	Helburu-balioa (orientagarria)	Denbora-helmuga edo aldizkakotasuna (orientagarria)
NBan ebaluazio egokia egin zaien planen, programen eta proiektuen kopurua	Zenbait erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
NBko kontserbatu beharreko elementuei buruzko azterketen eta ikerketa-lanen kopurua	Ikerketa	NBan kontserbatu beharreko elementu guztiak		6 urte (urtekotutako datua)
Seneszentzia-unaden eta mikroerreserben kopurua eta azalera (ha)	Kontserbazioa	Baso autoktonoak Basoko basa-flora eta basa-fauna		6 urte (urtekotutako datua)
Administrazioak NBan eskuratutako lursail partikularren hektareen kopurua	Gobernamendua	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Lurraldea zaintzeko kontratuen, ingurumen-kontratuen eta beste akordio batzuen kopurua eta munta	Gobernamendua Basogintza-erabilera Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Leheneratze ekologikoko eremuko leheneratutako azalera (ha)	Zenbait erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Talka egiteko edo elektrokutatutako arriskua murrizteko egokitutako lineen kopurua	Azpiegiturak	Abifauna		6 urte (urtekotutako datua)
Leheneratutako eremu hezeak (perimetroko hesiak eta landaketa, drainaduren eta harguneen kontrola)	Zenbait erabilera	Habitat hidroturbosoak Habitat hidroturbosoei lotutako fauna eta flora	17	6 urte (urtekotutako datua)

Adierazlea	Sektorea	Kontserbatu beharreko elementuak	Helburu-balioa (orientagarria)	Denbora-helmuga edo aldizkakotasuna (orientagarria)
Egokitutako edo kendutako itxituren kopurua	Zenbait erabilera	Basa-fauna Basa-flora mehatxatua Habitat mehatxatuak Nekazaritzako, abeltzaintzako eta basogintzako erabilera		6 urte (urtekotutako datua)
Kendutako edo iragazkor bihurtutako oztopoen kopurua	Azpiegiturak	Ibai-sistema Basa-fauna	Iragazkortasun 'txarrekotzat' jotako 23 oztopo	6 urte

76. artikulua. Babestu beharreko habitat eta espezieen kontserbazio-egoeraren aldizkako ebaluazioa

1. EKZPak espezie mehatxatuen populazioen erroldak eta inbentarioak aldizka eguneratzea xedatuko du, mehatxatuen dauden Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieetan eta kontserbaziorako NBa ezinbestekotzat dutenetan arreta berezia jarriz (ikusi II. eranskinaren, memoriaren, 3.2.4 idatz-zatiko habitaten eta espezieen zerrenda). Funtsean, alderdi hauek hartuko dira aintzat: banaketa, populazioen kontserbazio-egoera eta jasaten dituzten presio eta mehatxuak.
2. Errolden eta jarraipenen emaitzak Eusko Jaurlaritzan natura-ondarea kontserbatzearen arloan eskumena duen organoari helaraziko zaizkio, Natura 2000ri eta basa-flora eta basa-fauna mehatxatuetako espezie katalogatuei dagokienez informazioa emateko betebeharrak betetzeko xedearekin.
3. Habitat Zuzentzarauaren 17. artikuluko ebaluazio-aldiarekin bat etorriz, eta ondoren sei urtean behin, kontserbazio-neurrien betetze-mailari buruzko txosten bat egingo da, neurri horiek Batasuneko intereseko habitat-moten eta espezieen kontserbazio-helburuetan eta kontserbazio-egoeran izan duten ondorea ebaluatzeko asmoz. Txosten hori egiteko, Eusko Jaurlaritzako organo eskudunak NBko habitat eta espezieen banaketaren eta kontserbazio-egoeraren jarraipenari buruzko datuak eta informazioa eskatu ahalko dizkio NBko organo kudeatzaileari, baita EKZPan xedatutako neurrien eta kontserbazio-jarduketan egikaritze-mailari eta eraginkortasunari buruzkoa ere.
4. Jarraipenen aldizkakotasuna egokitu ahalko da jarraipen-sare globalen diseinuan eta ezarpenean aurrera egin ahala.
5. Hurrengo taulan, agiri honetan ezarritako amaierako helburuen eta helburu eragileen jarraipena egiteko beharrezkoak diren adierazleak aipatzen dira, NBan kontserbatu beharreko elementuei dagokienez. Kasu bakoitzean, abiapuntuko balioa finkatzen da eta, orientatzeko asmoz, erreferentziako helburu-balio bat eta denbora-helmuga bat ere ematen dira.

Funtsezko 1. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna (orientagarria)
1. Baso naturalak eta erdinaturalak	1.1. Baso naturalek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea.	Baso naturalek okupaturiko azalera (ha)	9.211 ha	% 2ko gehikuntza	2024	6 urte
	1.2. Baso-masa autoktonoen naturaltasuna, heldutasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetzea. Hobekien kontserbatuta dauden enklabeak beren oraingo egoeran mantentzea	Habitaten kontserbazio-egoera	Egokia (E): 9180* Desegokia (D): 9120, 9230, G1.64, G1.82 G1.86, Txarra (T): 9160	Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D, T)	2024	6 urte
		Baso-habitatetako erreserba zientifikoko eremuen azalera (ha)	Bortal: 61 ha Iñurbeko haitza: 143 ha		2024	6 urte
		Seneszentzia-unaden eta mikroerreserben azalera (ha)	0 ha		2024	6 urte
	1.3. NBan dauden basoko kiroptero mehatxatuenean banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea eta zuhaitz-masen bereizgarriak direnak babestea, basoko espezieen eta espezie zuhaitzarren beharrak betetzeko, <i>Myotis bechsteinii</i> , <i>Barbastella barbastellus</i> , <i>Plecotus auritus</i> , <i>Nyctalus leisleri</i> eta <i>Myotis daubentonii</i> espezieetan arreta berezia jarritz.	Kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	3 urte (GA): <i>Myotis myotis</i> , <i>Myotis mystacinus</i> , <i>Myotis bechsteinii</i> , <i>Barbastella barbastellus</i> 6 urte (K): <i>Myotis emarginatus</i> ,
	1.4. NBan dauden ugaztun mehatxatuenean banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea	Espezieen araberako kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	3 urte (GA) 6 urte (K)
		Animalia hilak jasotzeko eta berreskuratzeko protokolo bat egotea	-	Protokoloa eginda egotea	2024	6 urte
	1.5. Basoko abifaunako espezieak kontserbatzea eta berreskuratzea. Berezkoak ez diren heriotza-arrazoiak	Espezieen kontserbazio-egoera	Desegokia	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte

Funtsezko 1. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna (orientagarria)
	ezabatzea.	Basoko hegaztien heriotzatasaren jarraipena egiteko protokoloa		Protokoloa egitea	2024	6 urte
		Okil beltzaren ugalketarekiko erreserba-eremuaren azalera (ha)	0 ha	400-800 ha	2024	6 urte
	1.6. <i>Cerambyx cerdo</i> , <i>Rosalia alpina</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Euphydryas aurinia</i> , <i>Euplagia quadripunctaria</i> eta <i>Elona quimperiana</i> espezieek NBaren eremuan duten banaketa ezagutzea eta populazioen jarraipena egiteko sistema bat ezartzea.	Espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte

Funtsezko 2. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna

Funtsezko 2. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
2. Sastrakak eta larreak	2.1. Batasuneko intereseko larre eta sastrakak kontserbazio-egoera onean mantentzea bermatzen duen abeltzaintza-kudeaketa bat bultzatzea, haien mosaiko-antolaketa eta oraingo azalera mantenduz, gutxienez lehentasunezko zat jotzen direnei dagokienez: txilardi hezeak (EB 4020* KOD) eta larre menditarrak (EB 6230* KOD)	Habitaten kontserbazio-egoera	Egokia (E): 4030, 6230* Desegokia (D): 4020*	Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D)	2024	6 urte
	2.2. Txilardi hezeekin eta belar-formazio natural eta erdinaturalekin erlazioan dutako flora mehatxatuko populazioen jarraipena egitea, berreskurapen-planetan ezarritako neurriak betearaztea eta haien eraginkortasuna ebaluatzea	Galtzeko arriskuan dauden espezieen kontserbazio-egoera	Txarra	Nabarmen hobetzea	2024	3 urte
		Espezie kalteberen kontserbazio-egoera	Desegokia Txarra	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte
	2.3. Goi-mendiko eta landazabaleko abifaunaren oraingo populazioak eta elikaduraguneak kontserbatzea eta haien jarraipena egitea	Espezieen kontserbazio-egoera	Desegokia (etze-txinboa, belatxinga mokogorria) Txarra (mirotz zuria, antzandobi arrunta)	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte
	2.4. Narrasti-komunitatearen berezko habitatak kontserbatzea eta NBan dauden espezieen gaineko inpaktuak zuzentzea. NBko <i>Lacerta schreiberi</i> espezieko populazioen ugaritasuna, banaketa eta kontserbazio-egoera ezagutzera	Habitaten kontserbazio-egoera	Ezezaguna (Ezez.) Egokia (E) Desegokia (D) Txarra (T)	Ezaguna (Ezag.) Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D, T)	2024	6 urte
		Espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte

Funtsezko 3. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
------------------------	------------------	------------	-----------------------------	--	-------------------------	-------------------------------

Funtsezko 3. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
3. Kobak, harkaitzak eta lotutako habitatak	3.1. NBko harkaitz-habitatak eta kobak kontserbatzea, mehatxu-faktoreak murriztea eta kontrolatzea eta habitat horien eta lotutako Batasuneko edo eskualdeko intereseko floraren ezagutza handitzea.	Habitaten kontserbazio-egoera	Egokia (E): 8210, 6170 Desegokia (D): 6430, 8130, 8310	Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D)	2024	6 urte
		Flora mehatxatua eta megaforbioak monitorizatzea eta kontrolatzea			2024	3 urte
	3.2. NBan dauden kiroptero haitzulotar mehatxatuenen banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea. Kiropteroen aterpe nagusien ezaugarri fisiko, biologiko eta ingurumen-ezaugarriak babestea (turismoak ustiatu gabeko kobak, EB 8310 KOD). Gizakiek kiropteroekiko dituzten jarrerak hobetzeko hezkuntza-jarduerak sustatzea	Kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte (K): <i>Miniopterus schreibersii</i>
		Espezieen eta aterpeen gaineko inpaktuak	Altua tokian	Baxua	2024	6 urte
	3.3. Flora mehatxatuko populazioen jarraipena egitea eta jarduketek NBan duten eraginkortasuna ebaluatzea. Flora mehatxatuko espezieak berreskuratzeko dauden planetan ezarritako neurriak betearaztea eta berariazko kudeaketa-planik ez daukaten flora mehatxatuko espezieak berreskuratzeko planak egitea bultzatzea.	Galtzeko arriskuan dauden espezieen kontserbazio-egoera	Txarra	Nabarmen hobetzea	2024	3 urte
		Espezie kalteberen kontserbazio-egoera	Desegokia Txarra	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte
	3.4. Espezie harkaitzarrak kontserbatzea, habiak egiten dituzten guneak zorrotasunez babestuz, elikadura- eta bizi-eremuaren beharrezko gutxieneko azalera kontserbatuz eta berezkoak ez diren heriotza-arrazoiak ezabatuz. Espezie nekrofagoentzako eskaintza trofiko egokia bermatzea	Espezie kalteberen kontserbazio-egoera	Txarra (sai zuria), desegokia (gainerakoak)	Nabarmen hobetzea	2024	Urtekoa (sai zuria) 3 urte (gainerakoak)
		Espezie nekrofagoen behar trofikoak (kg/urte)			2024	6 urte

Funtsezko 4. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziak o helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
4. Eremu hezeak	4.1. NBko eremu heze nagusien banaketa, kontserbazio-egoera eta eboluzioa ezagutzea	Banaketa, kontserbazio-egoera eta joera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
	4.2. NBko hezegune nagusiak babestea, kontserbazio-egoera egokia lortu edo mantentzen ez diren	Habitaten kontserbazio-egoera	Desegokia	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte
		Barrualdeko aintziren eta hezeguneen kalitate ekologikoa	Ezezaguna (Ezez.) Egokia (E) Desegokia (D) Txarra (T)	Ezaguna (Ezag.) Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D, T)	2024	Urtekoa
		Saldropoko hezegunearen kontserbazio-egoera	Ezezaguna (Ezez.) Egokia (E) Desegokia (D) Txarra (T)	Ezaguna (Ezag.) Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D, T)	2024	Bi urtean behin
	4.3. NBko eremu hezei lotutako Batasuneko edo eskualdeko intereseko flora-espezieak kontserbatzea eta berreskuratzea	Lotutako espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna (Ezez.) Egokia (E) Desegokia (D) Txarra (T)	Ezaguna (Ezag.) Mantentzea (E) Nabarmen hobetzea (D, T)	2024	3 urte (GA) 6 urte (K)
	4.4. NBko eremu hezei lotutako eskualdeko edo Batasuneko intereseko	<i>Emys orbicularis</i> espeziearen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte

Funtsezko 4. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziak o helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
	fauna-espezieak kontserbatzea eta berreskuratzea	<i>Ichtyosaura alpestris</i> , <i>Rana dalmatina</i> eta <i>Triturus marmoratus</i> espezieen kontserbazio-egoera	Desegokia	Nabarmen hobetzea	2024	6 urte
		<i>Coenagrion mercuriale</i> espeziearen kontserbazio-egoera	Egokia	Mantentzea	2024	6 urte
		Anfibioen idoi berrien kopurua			2024	6 urte
		Lamiogingo espezie aloktonoak	<i>Carassius auratus</i> eta beste batzuk	Zehaztu gabe	2024	6 urte

Funtsezko 5. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipena aldizkakotatua	
5. Ibai-sistema	5.1. NBko ibai eta erreketako uren egoera ekologiko ona bermatzea, sistemaren barruan dauden intereseko habitaten eta espezieen populazioen kontserbazio-egoera onerako ezinbesteko betekizuna delako	Egoera ekologikoa, jarraipen-sarea (URA)		Egoera ekologiko ona	2024	Urteko	
		Egoera ekologikoa, KKHren jarraipen-sarea		Egoera ekologiko ona	2024	Urteko	
		Egoera ekologikoa, EKHren jarraipen-sarea		Egoera ekologiko ona	2024		
		Egoera ekologikoa, jarraipen-sare zabaldua		Egoera ekologiko ona	2024	Urteko	
	5.2. NBaren eremuan dauden ibai-ibilguetan emari naturalen erregimena bermatzea						
	5.3. Ur-bazterreko ibai-habitaten kalitatea eta kontserbazio-egoera hobetzea, ur-bazterren konektagarritasuna bermatzen duen igarobide ekologiko etengabe bat berreskuratzeko asmoz, faunaren joan-etorrietarako eta ibai-sistemaren eta sistema lurtarraren funtzionamendu ekologiko zuzenerako	91E0* habitataren azalera (ha)	140,5 ha			2024	6 urte
	5.4. Ibai-sistemari lotutako flora mehatxatuko populazioen jarraipena egitea, berreskurapen-planetan ezarritako neurriak betearaztea eta NBko jarduketaren eraginkortasuna ebaluatzea	Galtzeko arriskuan dauden espezieen kontserbazio-egoera	Txarra	Egokia	2024	3 urte	
		Espezie kalteberen kontserbazio-egoera	Desegokia Txarra	Egokia	2024	6 urte	
	5.5. NBaren harrera-ahalmenarekin bat datozen bideragarrien populazioak daudela bermatzea	<i>Alcedo atthis</i> espeziearen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte	
		<i>Rana iberica</i> espeziearen kontserbazio-egoera	Desegokia	Egokia	2024	6 urte	

Funtsezko 5. elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa edo izaera	Erreferentziako helburu-balioa (orientagarria)	Helmuga (orientagarria)	Jarraipena aldizkakotat
		<i>Parachondrostoma miegii</i> eta <i>Salmo trutta</i> espezieen kontserbazio-egoera	Desegokia	Egokia	2024	Urtekoa (amua) 3 urte (loi)
		Undabe ibaiko espezie aloktonoak	Lutxo Eguzki arraina Perka amerikarra	-	2024	6 urte
		<i>Austropotamobius italicus</i> espeziearen kontserbazio-egoera	Txarra	Egokia	2024	Urtekoa